355.09489
D41ek

Denmark--Kriegsministeriet

Exerserreglement for Fodfolket

THE UNIVERSITY
OF ILLINOIS
LIBRARY

Denmark--Krigsministeriet

LIBRARY
UNIVERSITY OF ILLINOIS
URBANA.

EKSERCERREGLEMENT

FOR

FODFOLKET.

1923.

FØRSTE OPLAG.

THE LIBRARY OF THE
JAN 11 1924
UNIVERSITY OF ILLINOIS

KJØBENHAVN.
CENTRALTRYKKERIET.
1923.

355.09489
D41ek

LIBRARY
UNIVERSITY OF ILLINOIS
URBANA.

11 Ja 24 1923 div. E. Cont. 13 My 24 Mo 5 027 7a

Nærværende Eksercerreglement for Fodfolket skal indtil videre tjene til Rettesnor for alle vedkommende.

Krigsministeriet, den 1/5 1923.

F. M.
N. B. Ulrich.

543676

LIBRARY
UNIVERSITY OF ILLINOIS
URBANA

INDHOLDSFORTEGNELSE.

Almindelig Indledning .... Punkt 1—15

Første Afsnit.

Enkeltmand, Gruppe og Deling.

Indledning .... Punkt 16

Enkeltmand.

Første Kapitel.

Uden Gevær.

Stilling .... Punkt 17—22
Vendinger paa Stedet .... » 23
Gangarter .... » 24—34
Vendinger under Bevægelse .... » 35
Hilsen .... » 36—38

Andet Kapitel.

Med Gevær.

Almindelige Bestemmelser .... Punkt 39—41

Almindelige Geværgreb.

Stilling med Gevær ved Fod .... Punkt 42—45
At tage Gevær i Hvil og derfra ved Fod. » 46—47
At tage Gevær i højre Haand fra Hvil og igen tage i Hvil.............. » 48—49
Hilsen.............................. » 50
At paasætte og aftage Bajonet....... » 51
At aabne og afspærre Magasin samt indstille Viser................. » 52—54
At lade Gevær .... » 55—60
At sikre og afsikre Gevær .... » 61
At skyde .... » 62—63
At aflade Gevær.................... » 64
At tage Gevær paa højre Skulder, tage Gevær vandret, tage Gevær over højre Arm samt hænge Gevær over. » 65—68
At tage Gevær i Arm................ » 69

Honnørgrebet.

At præsentere Gevær og derfra ved Fod. Punkt 70—71

Tredie Kapitel.

Med Rekylgevær.

Almindelige Bestemmelser........... Punkt 72—74
At se gennem Løbet................. » 75
At lade............................ » 76
At sikre og gøre færdig............ » 77
At indstille Viser................. » 78
At skyde .... » 79—82
At aflade .... » 83—84
At afkøle .... » 85
At skifte Pibe... .... » 86—88
Funktioneringsvanskeligheder........ » 89—93

Fjerde Kapitel.

Skyttetjeneste .... Punkt 94—103

Femte Kapitel.

Greb med Sabel og Fane.

Greb med Sabel.................. Punkt 104—107
Greb med Fane .... » 108—111

Gruppen og Delingen.

Sjette Kapitel.

Sluttet Orden.

A. Gruppen.

Almindelige Bestemmelser .... Punkt 112—114

Linie.

Ordning .... Punkt 115—117
Retning .... » 118—123
Frontmarch .... » 124—125
Svingning .... » 126

Rodekolonne.

Rodekolonne..................... » 127
Rodemarch .... » 128
Overgang fra Linie til Rodekolonne
og omvendt.................. » 129—131

Enkeltkolonne.

Enkeltkolonne .... » 132—133

Liggende Stilling .... » 134
Geværers Sammensætning......... » 135—136

B. **Delingen.**

Almindelige Bestemmelser .... Punkt 137—138
Linie. Ordning .... » 139—141
Retning .... » 142
Frontmarch og Svingning .... » 143
Rodekolonne samt Overgang fra Linie til Rodekolonne og omvendt .... » 144—146
Marchkolonne .... » 147—153
Overgang fra Linie til Marchkolonne. » 154—155
Overgang fra Marchkolonne til Linie. » 156—160
Skydning .... » 161—165
Geværers Sammensætning .... » 166

Syvende Kapitel.

Udfoldning og spredt Orden.

Udfoldning .... Punkt 167—180

Spredt Orden.

Almindelige Bestemmelser .... Punkt 181—182
Udvikling .... » 183—187
Bevægelser .... » 188—194
Samling .... » 195—199

Andet Afsnit.

Kompagniet.

Indledning .... Punkt 200—201

Ottende Kapitel.

Sluttet Orden.

Almindelige Bestemmelser........ Punkt 202—204
Ordning........................ » 205—207
Formering...................... » 208—212
Retning........................ » 213—215
Linie.......................... » 216
Feltkolonne.................... » 217—221
Marchkolonne................... » 222—224
Overgang fra Linie til Marchkolonne..................... » 225—227
Overgang fra Marchkolonne til Linie.......................... » 228—230
Overgang fra Linie til Feltkolonne og omvendt.................. » 231
Overgang fra Marchkolonne til Feltkolonne..................... » 232
Overgang fra Feltkolonne til Marchkolonne..................... » 233—234
Formationer overfor Rytteri...... » 235—236
Skydning....................... » 237

Niende Kapitel.

Udfoldning og spredt Orden.

Udfoldning..................... Punkt 238—244
Spredt Orden................... » 245—247

Tredie Afsnit.

Bataillon, Regiment og højere Troppeled.

Tiende Kapitel.

Bataillonen.

Almindelige Bestemmelser .... Punkt 248—255
Ordning .... » 256—258
Formering .... » 259—261
Retning .... » 262—263
Bevægelser .... » 264—265
Formationsforandringer .... » 266—268

Ellevte Kapitel.

Regimentet.

Almindelige Bestemmelser .. .. Punkt 269—270
Mødeopstilling. Formering .... » 271—272

Tolvte Kapitel.

Højere Troppeled.

Højere Troppeled .... Punkt 273

Fjerde Afsnit.

Revu, Parade og Inspicering.

Almindelige Bestemmelser .... Punkt 274—281
Kompagniet....................... » 282—285
Bataillonen .... » 286—294
Regimentet .... » 295—300
Højere Troppeled .... » 301
Fanen............................ » 302—307

Tillæg. Tegn og Signaler .... Side 141—145

Almindelig Indledning.

1. Fredsuddannelsen har til Formaal at forberede Tropperne til Krigen. Denne kræver kun simple og faa af saadanne reglementariske Formationer, som fordrer eksercermæssig Indøvelse; men Kampforholdene kræver, at Tropperne — fra de største til de mindste Led — maa kunne indtage enhver Formation, som i det givne Øjeblik passer for Fægtningssituationen og Terrainet, og at den enkelte Mand i mange Tilfælde maa kunne handle paa egen Haand.

2. Indøvelsen af Reglementets Forskrifter skal, med Undtagelse af det rent forberedende, ikke knyttes til Eksercerpladsen, men bør, saa meget som Forholdene tillader det, finde Sted i Terrainet. Hvad enten det gælder den formelle Eksercits eller den egentlige Fægtningsuddannelse — herunder saadanne Øvelser, hvor den enkelte Mands Selvstændighed og Initiativ søges udviklet ved, at han handler paa egen Haand — maa der intet slaas af paa Fordringerne til hurtig og nøjagtig Udførelse af de givne Befalinger eller til streng Orden og Disciplin, der er Hovedbetingelsen for Troppernes Brugbarhed i

Krigen. Den knappe Tid, der vil kunne levnes den formelle Eksercits, og de mindre bundne Former, hvorunder Fægtningsuddannelsen foregaar, maa ikke medføre nogen Afkortning i dette Krav. For at disse Fordringer kan ske Fyldest paa rette Maade, er det nødvendigt, at enhver Befalingsmand fra Uddannelsens Begyndelse tilstræber at bibringe sine undergivne Forstaaelse af Øvelsernes Formaal, og, efterhaanden som Øvelserne skrider frem, at udvikle denne Forstaaelse til at omfatte Principperne for Kampens Gennemførelse.

3. Reglementets Forskrifter skal gælde som udelukkende Rettesnor for Uddannelsen. De skal under Øvelserne afpasses efter den givne Situation under Hensyn til Terrainet, Fægtningssituationen og andre særlige Omstændigheder; men nogen særlig Indøvelse af Former og Bevægelser, der ikke er foreskrevet i Reglementet, maa ikke finde Sted.

4. Fodfolket optræder enten i sluttet eller i spredt Orden eller under samtidig Anvendelse af begge Former.

Sluttet Orden.

Formationerne er her Linie eller Kolonne. En Styrke siges at befinde sig i sluttet Orden, saa længe hvert Led af den befinder sig i Linie eller Kolonne, uanset om de enkelte Led er trukket ud fra hverandre.

Spredt Orden.

I spredt Orden optræder Mandskabet som Skytter, udviklet til Fægtning. En Styrke siges at befinde sig i spredt Orden, naar der fra en Del af den har fundet Udvikling af Skytter Sted.

5. I Linien er Mandskabet opstillet paa to Geledder. I hvert Geled er Mellemrummet*) mellem Mand og Mand, regnet fra Albu til Albu, omtrent en Haandsbred. Afstanden mellem de to Geledder, regnet fra Formandens Hæl til Bagmandens Fodspids, er 1 Skridt; ved March eller Løb uden Trit, og naar Geværet bæres vandret, forøges Geledafstanden efter Fornødenhed.

Geledderne benævnes første og andet Geled. Første Geled er det Geled, som ved den første Opstilling staar forrest, andet Geled det bagved staaende, og disse Benævnelser fastholdes stedse. Efter deres øjeblikkelige Stilling kan Geledderne ogsaa benævnes forreste Geled eller bageste Geled. Naar første Geled er foran, haves ret Front, naar andet Geled er foran, omvendt Front.

Hver Mand i forreste Geled — Formanden — og den tilsvarende Bagmand i bageste Geled danner tilsammen en Rode; mangler Bagmanden i en Rode, kaldes den blind.

Højre og venstre Fløj er ved ret Front henholdsvis højre og venstre Endepunkt af Linien, medens Midten, ligeledes ved ret Front, er højre Fløj af et Troppeleds venstre Halvdel; den Mand, der staar paa et Geleds højre (venstre) Fløj, kaldes højre (venstre) Fløjmand, Roden (Gruppen, Delingen o. s. v.), hvortil han hører, højre

---

*) Overalt i Reglementet, hvor Betegnelserne »Mellemrum« og »Afstand« er benyttet, regnes Mellemrum parallelt med, Afstand vinkelret paa Fronten.

(venstre) Fløjrode (Fløjgruppe, Fløjdeling o. s. v.); Befalingsmanden paa et Troppeleds højre (venstre) Fløj kaldes højre (venstre) Fløjbefalingsmand. Disse Benævnelser bevares, selv om der tages omvendt Front.

6. Kolonnen fremkommer, naar flere Linier eller flere Mand — enkeltvis eller rodevis — opstilles bag hverandre.

Ved ret Front benævnes Kolonnens forreste Del Teten, den bageste Del Køen og Siderne højre og venstre Flanke; disse Benævnelser bevares, selv om der tages omvendt Front.

7. Den spredte Orden dannes af Grupper af Skytter med større eller mindre Mellemrum og Afstande, saavel mellem Grupperne indbyrdes som mellem de enkelte Folk indenfor Gruppen.

8. Den kommanderende giver sine Befalinger ved Kommando, Avertissement, Signal, Vink eller Tegn, overalt hvor disse Meddelelsesmaader kan bringes til Anvendelse. Under Forhold, hvor de ikke er fyldestgørende, giver den kommanderende en mere udførlig, mundtlig eller skriftlig Befaling eller Instruktion, eventuelt gennem bemyndiget Overbringer (jfr. Felttjenesteinstruktion, Punkterne 1—2).

9. Kommandoen bestaar i Reglen af:

a. Kendings- eller Avertissements-Kommandoord.

b. Udførelses-Kommandoord.

Enhver Kommando maa udtales med fuldstændig Tydelighed, rigtig Betoning og fornøden Livlighed; Stemmens Styrke afpasses efter det Antal Mand, Kommandoen vedrører, og den Afstand, hvori den skal kunne høres. Mellem Kendings- eller Avertissements-Kommandoord og Udførelses-Kommandoord skal der være et passende Ophold; Udførelses-Kommandoordene betones stærkt og udtales i Reglen kort.

Kendings- eller Avertissements-Kommandoord kan undertiden blive Udførelses-Kommandoord.

I det efterfølgende er de Ord eller Stavelser, som skal udtales med mest Eftertryk, angivne med fremhævet Skrift; det Ophold i Kommandoen, der skal finde Sted mellem Kendings- eller Avertissements-Kommandoord og Udførelses-Kommandoord, er tilkendegivet ved 3 Punkter (...), eller Udførelses-Kommandoordet er sat i en Linie for sig.

Ved Enkeltmandsuddannelsen, og hvor ingen taktisk Inddeling har fundet Sted, benyttes Benævnelsen Trop som Kendings-Kommandoord. Ellers benyttes som Kendings-Kommandoord vedkommende taktiske Leds Benævnelse (Gruppe, Deling, Kompagni o. s.v.), og, hvor dette ikke optræder alene, tillige dets faste Nummer.

10. Avertissement anvendes, hvor Befalingen skal udføres paa Kommando af een eller flere underordnede, eller hvor en samtidig Udførelse af Kommandoen ikke forlanges.

11. De i Tillæget nævnte Tegn finder Anvendelse ved Føring i Marken.

Tegnene er:

a. Hærens fælles Tegn.

b. Fodfolkets Kommandotegn.

Tegnene gentages af Modtageren, efterhaanden som de gives. Sammensatte Tegn gentages stykkevis.

De menige skal kende de i Tillæget under A nævnte Tegn.

Kompagnichefer skal være forsynede med Signalhorn, Delingsførere med Signalfløjter. Korte Stød i disse bruger vedkommende Fører til at drage Opmærksomheden hen paa sig, lange og stærke Stød til at avertere Ildens Standsning.

12. Signalerne er:

a. Kendingssignaler.
b. Udførelsessignaler.
c. Andre Signaler.

De menige skal kende de i Tillæget under B 1—16 og 19—21 nævnte Signaler samt Kendingssignalet for deres Bataillon; Befalingsmændene tillige de andre i Tillæget nævnte Signaler og Kendingssignalet for deres Regiment.

Signaler maa kun anvendes, hvor den kommanderende ikke paa anden Maade formaar til rette Tid at meddele sine Befalinger, og hvor man har Sikkerhed for, at de kan høres af dem, de angaar. Forøvrigt er Anvendelsen af Signaler begrænset af Hensynet til Fjenden og de Afdelinger, man samvirker med.

13. Alle Befalinger maa være tydelige, kortfattede og kun tillade een Udtydning. Det bør være en Regel, at en Overbringer af en mundtlig Ordre gentager den Ordre, han skal overbringe, for Afsenderen, forinden han begiver sig af Sted, og det er under mange Forhold praktisk ogsaa at lade ham gentage den ved Tilbagekomsten.

14. Sablen bæres som Regel indstukken. I Kommandoer med Gevær trækker ikke geværbevæbnede

Befalingsmænd (Befalingsmænd i Stabe undtagne) dog Sablen under Marcher gennem Garnisonsbyer, samt naar det Kommando, hvortil de hører, afgiver Honnør.

15. Ekscercerreglementets Bestemmelser for Geværekserscits, Geværbetjening m. v. gælder, hvor intet andet er anført, for Gevær 1889.

De særlige Bestemmelser for Rekylgeværet er opført i 3' Kapitel.

Hvad der i Ekscercerreglementet og i Skydereglementet er foreskrevet med Hensyn til Ladning og Skydning, Færdigstillinger og Anslagsstillinger for Gevær 1889 gælder tillige for Karabinen (kort Gevær 1889). Iøvrigt ekserceres der ikke med dette Vaaben. Det bæres i sluttet Orden ordentligvis overhængt, i spredt Orden som det falder Skytten bekvemmest.

Første Afsnit.

Enkeltmand, Gruppe og Deling.

Indledning.

16. Der skal under hele Tjenestetiden lægges megen Vægt paa den enkelte Mands Uddannelse; thi paa denne beror hans Kampdygtighed, idet Forholdene under Kampen ofte medfører, at han er henvist til at handle paa egen Haand. Derfor er det ikke alene nødvendigt, at det, der er foreskrevet for Uddannelsen af Enkeltmand, indøves omhyggeligt, men ogsaa ved Uddannelsen i Gruppe, Deling og i større Led maa der arbejdes paa, at det oprindelig givne Grundlag stadig kan vinde i Fasthed.

Efterhaanden som de for Enkeltmand foreskrevne Øvelser nøjagtigt er gennemgaaede, gentages det lærte med flere Mand ad Gangen i en Trop. Derefter udvides Uddannelsen til gennem Øvelser i Gruppe og Deling, der foretages Haand i Haand med Enkeltmandsuddannelsen, at forberede Uddannelsen i Kompagni. En Del af de for Uddannelsen i Deling foreskrevne Øvelser vil man kunne forberede i Gruppen (Troppen) paa 1 og 2 Geledder.

Enkeltmand.

Første Kapitel.

Uden Gevær.

Stilling.

17. Retstillingen er Grundlaget for Retningen og for Soldatens gode Holdning. Den skal være naturlig og utvungen. Hovedet holdes lige, og Blikket rettes fremad, ikke mod Jorden; Skuldrene noget tilbagetrukne, naturlig sænkede og i samme Højde; Brystet saa stærkt hvælvet, som frit Aandedræt tillader det; Armene let strakte langs Legemets Sider med de svagt hulede Haandflader indad mod Laarene, Fingrene samlede; Overkroppen lige paa Hofterne og saa meget forover, at Legemets Vægt hviler mere paa Fodbalderne end paa Hælene; Benene samlede og naturlig strakte; Hælene lige langt tilbage; Fodspidserne lige meget udad og saa meget fra hinanden, at Fødderne danner en Vinkel paa noget over 45°.

Naar denne Stilling skal indtages, er Kommandoen:

Ret! (Trop ... **ret!**)

18. Rørstillingen er en Hvilestilling; Soldaten forbliver paa sin Plads i Geleddet, men det er tilladt ham at røre sig og, naar ikke anderledes befales, at tale sagte med Sidemændene, dog skal den reglementerede Rørstilling i Hovedsagen bevares, og Soldaten maa ikke vænnes til at tage sig andre Friheder end de ovenfor omtalte. Rørstillingen indtages fra Retstillingen ved, at højre Fod flyttes omtrent en Fodlængde skraat fremad samtidig med, at Hænderne føres om paa Ryggen, og den ene Haand fatter det andet Haandled.

Kommando:

Rør!

Anm. De Friheder, der her er omtalt, kan gives Mandskabet under alle Forhold i sluttet Orden; i spredt Orden indtræder de af sig selv, saasnart Udviklingen er kommanderet; men der skal ogsaa her vaages over, at Mandskabet ikke tiltager sig andre eller større Friheder. Skal den tilstaaede Frihed atter ophøre, averteres: »Giv Agt!»

19. Efter at der er kommanderet »Ret«, og indtil der atter kommanderes »Rør« (udvikles i spredt Orden), udfører Soldaten kun de Bevægelser, der befales, medmindre han taber en Udrustningsgenstand, der i saa Fald straks tages op.

20. Paa Kommando:

Giv Agt! Se til...**højre! (venstre!)**

drejes Hovedet saa meget til højre (venstre), at venstre (højre) Øje kommer lige over Kravens Sammenhægtning; i øvrigt beholdes Retstillingen.

Kommanderes derefter:

Se lige...**ud!**

drejes Hovedet saa meget, at det igen holdes som i Retstillingen.

21. Paa Kommando:

Træd...**an!**

træder Soldaten hen 2 Skridt foran Befalingsmanden med Front mod denne og indtager derpaa Rørstillingen.

22. Paa Kommando:

Træd...**af!**

sættes venstre Fod et lille Skridt tilbage, og den højre Haand føres samtidig til Hovedbedækningen, som foreskrevet i Punkt 36. Højre Fod trækkes tilbage til den venstre, og højre Haand føres paa samme Tid rask ned til Siden, hvorpaa Soldaten gaar bort.

Er Soldaten uden Hovedbedækning, eller er han forhindret i at føre højre Haand til denne, bortfalder den med Aftrædningen forbundne Hilsen.

Vendinger paa Stedet.

23. Ottendedels, Fjerdedels og halve Vendinger udføres henholdsvis paa Kommando:

Halvhøjre (Halvvenstre)...**om!**
Højre (Venstre)...**om!**
Trop om...**kring!**

Legemet drejes paa venstre Fods Hæl, idet der sættes af med begge Fodbalder; under Drejningen løftes venstre Fodbalde og højre Fod saa meget, at de uhindret kan føres hen over Jorden; Hælene bliver samlede, og Knæene holdes strakte.

Halv Vending udføres i sluttet Orden altid til højre.

Gangarter.

a. March.

24. Marchen skal udføres med god Holdning og være en naturlig, men ensartet og taktbunden Gang; naar flere marcherer samlede, skal de tage lige lange Skridt og holde Fodslag. Skridtlængden er 80 cm, regnet fra Hæl til Hæl, hvad der svarer til 5 Skridt paa 4 m; Skridtantallet er 115 i Minuttet, men kan i særlige Tilfælde forøges (Hurtigmarch).

Den saaledes beskrevne March anvendes i Almindelighed ved Øvelser i sluttet Orden paa Eksercerpladsen og ved March i Garnisonen. Ved Afgivelse af Honnør under March skal der dog forlanges en noget strammere Benføring og et fastere Trit.

Marchen begynder med venstre Fod paa Kommando:

Trop... **March!**

25. Hurtigmarch udføres, uden at Skridtlængden formindskes, paa Kommando:

Hurtig... **March!**

Der gaas atter over til almindelig Marchtakt paa Kommando:

Almindelig... **March!**

26. Skal Skridtlængden forkortes, sker dette, uden at Marchtakten derved forandres, paa Kommando:

Korte... **Skridt!**

Den sædvanlige Skridtlængde tages igen paa Kommando:

Almindelig... **March!**

Anm. Dersom Soldaten under Marchen har faaet fejl Fod frem, retter han dette ved at træde om. Dette udføres ved, at den Fod, som er bagest, sættes et Skridt frem, den anden sættes hurtigt tæt bag den forreste, som derpaa sættes frem til et almindeligt Skridt. Flytningerne af Fødderne udføres i den Tid, som medgaar til et Skridt.

27. Marchen standses paa Kommando:

Trop... **Holdt!**

Den Fod, der skal bringes frem, sættes frem som sædvanlig, og den bagved værende trækkes rask hen til den. Udførelses-Kommandoordet udtales i Reglen, idet højre Fod hviler paa Jorden.

28. Naar Jordbundens Beskaffenhed eller andre Forhold gør det ønskeligt at afvige fra Reglerne om Skridtlængde, Marchtakt og Fodslag, averteres »Uden Trit«. Den enkelte Mand kan da tage den Skridtlængde, der er ham bekvemmest; der tilbagelægges dog saa vidt muligt den samme Vejlængde inden for et givet Tidsrum. God Holdning bevares samt, naar flere marcherer samlede, tillige Retning og indbyrdes Mellemrum og Afstand (jfr. dog Punkterne 5 og 145).

Skal der derefter marcheres med Fodslag, averteres »Trit«.

29. Skal der gøres nogle Skridt tilbage uden at forandre Front, kommanderes:

Baglæns... **March**!

Der begyndes med venstre Fod og marcheres tilbage, indtil der kommanderes »Holdt«.

b. Løb.

30. Ved Anvendelse af Løbet maa der aldrig, heller ikke ved Øvelserne, ses bort fra, hvilke Fordringer der skal stilles til Mandskabet efter Løbet, og hvilke Anstrengelser det har haft forinden; thi herpaa beror det, i hvilken Grad eller hvorvidt overhovedet Løb bør anvendes. Hvis der saaledes skal skydes umiddelbart efter Løbet, bør der i Reglen ikke gives dette en større Varighed, end at Soldaten med Ro og Sikkerhed kan bruge sit Skydevaaben.

Løbeskridtet paa jævn og fast Jordbund er ca. 1 m, og Skridtantallet ca. 170 i Minuttet. Naar flere løber samlede, holdes Fodslag, medmindre der, hvor Jordbundens Beskaffenhed eller andre Forhold gør det ønskeligt at opgive Fordringen om Fodslag, averteres »Uden Trit«.

Løbet begynder med venstre Fod paa Kommando:

Giv Agt ... **Løb!**

Angaaende Indøvelse og Anvendelse af Løbet henvises til Gymnastikreglement I, § 11 og II, 1' Afsnit, § 1.

31. Skal der gøres Holdt eller gaas over til almindelig March, sker dette paa Kommando henholdsvis:

Trop ... **Holdt!** og
Almindelig ... **March!**

og udføres som i Gymnastikreglement I, Punkt 256, foreskrevet.

32. Paa Kommando:

Hurtigt ... **Løb!**

styrtes der frem med størst mulig Hurtighed.

33. Hvor der i det efterfølgende er benyttet Kommandoen »Løb« uden Avertissements-Kommandoordet »Giv Agt«, udføres Bevægelsen uden Fodslag, Marchtakt eller Retning.

Anm. I de fleste af disse Tilfælde kan, naar Omstændighederne maatte gøre det ønskeligt, Bevægelsen udføres i March uden Trit i Stedet for i Løb. Kommandoen er da »Uden Trit«, »March«.

34. De i de foregaaende Punkter 24—33 givne Bestemmelser for March og Løb finder kun Anvendelse ved Bevægelser i sluttet Orden.

I spredt Orden bevæger Soldaten sig friere med

Hensyn til Skridtlængde, Marchtakt og Holdning; Bevægelserne sker her i rask Gang, Løb eller hurtigt Løb efter de i det efterfølgende givne Bestemmelser.

Vendinger under Bevægelse.

35. Kommandoen er som ved Vendinger paa Stedet, Udførelses-Kommandoordet udtales ved Fjerdedels Vending til højre, samt ved halv Vending, der i sluttet Orden altid udføres til højre, idet højre Fod sættes til Jorden, ved Fjerdedels Vending til venstre, idet venstre Fod sættes til Jorden.

a. March. Vendingerne udføres uden Standsning i Bevægelsen og sker ved Vending til højre væsentligst paa venstre og ved Vending til venstre væsentligst paa højre Fodbalde, hvorefter den anden Fod sættes til Jorden i omtrent Skridtlængdes Afstand fra den første. Halv Vending udføres væsentligst paa venstre Fodbalde; idet Vendingen fuldføres, flyttes højre Fod lidt, saaledes som det falder Manden naturligt, hvorefter venstre Fod bringes frem i omtrent Skridtlængdes Afstand fra højre.

b. Løb. Vendinger i Løb udføres ved, at Legemet drejes til den befalede Side, medens Løbet fortsættes i uforandret Takt. Der trækkes paa Avertissements-Kommandoordet, og Skridtlængden forkortes, som naar der gøres Holdt.

Hilsen.

36. Den militære Hilsen skal udføres med god Holdning, idet der ses frit paa den, som hilses. Soldaten hilser ved hurtigt at føre den højre Haand i en flad Bue fremefter op til Hovedbedækningen oven for højre Tinding, saaledes at de mellemste Fingerspidser rører ved Hovedbedækningens Skygge (Underkant). Haanden holdes naturligt strakt med samlede Fingre, Haandleddet svagt bøjet, Haandens indvendige Flade vendt nedad, Albuen noget fremefter og lavere end Skulderen.

Staar Soldaten stille, og en Overmand gaar forbi, gør han fornøden Plads, tager Front mod Overmanden, indtager Retstillingen og hilser.

Er Soldaten i Bevægelse, udfører han Hilsenen for Overmanden i almindelig Gang, idet han giver fornøden Plads; venstre Arm holdes til Legemet som i Retstillingen. For Kongen, Dronningen, Kongehusets øvrige Medlemmer, Faner, Estandarter og Orlogsflag gør han Holdt, samtidig Front og hilser.

Er flere i Følge, giver de om muligt Plads til samme Side og hilser samtidigt.

Soldaten begynder sin Hilsen mindst 5 Skridt før og ophører med den nogle Skridt efter, at han er lige ud for den, der skal hilses.

Anm. Er Soldaten i civil Paaklædning, hilser han ved at aftage Hovedbedækningen og sænke den noget lavere end Skulderen.

37. Bærer Soldaten noget, som hindrer ham i at hilse paa den ovenfor foreskrevne Maade, eller har

han ingen Hovedbedækning paa, fører han ikke Haanden op, men hilser i øvrigt som foran angivet.

38. Skal Soldaten tale med en Overmand, eller kaldes han hen til en Overmand, træder han, hvis Overmanden ikke er i Bevægelse, hen i 2 Skridts Afstand foran og med Front mod denne, indtager Retstillingen og udfører Hilsenen. Haanden holdes ved Hovedbedækningen omtrent lige saa længe som ved Hilsen under Forbigang og tages derpaa ned uden nærmere Ordre. Er Overmanden i Bevægelse, træder Soldaten hen paa hans venstre Side, følger ham og forholder sig med Hilsenen som foran anført.

Andet Kapitel.

Med Gevær.

Almindelige Bestemmelser.

39. Geværgrebene inddeles i almindelige Geværgreb og Honnørgrebet.

Under Geværgrebenes Udførelse vedligeholdes god Holdning, og Overarmene bevæges ikke mere end nødvendigt.

Geværremmen skal være spændt kort, undtagen ved »Gevær over«.

I sluttet Orden maa under Udførelse af Ladning og Skydning tabte Udrustningsgenstande ikke tages op, før der er kommanderet »Sikring«.

40. De almindelige Geværgreb udføres ved, at Geværet paa den for hvert enkelt Greb angivne

Maade føres hen i den foreskrevne Stilling eller ved, at det befalede paa nemmeste Maade udføres. Samtidighed i Udførelsen maa ikke indøves, men Grebene skal udføres ved hurtige Bevægelser.

Honnørgrebet skal udføres med Nøjagtighed af hver enkelt Mand for sig og tillige med Samtidighed, hvor flere eksercerer samlede. For ved Undervisningen at kunne overtyde sig om, at Mandskabet udfører Grebet med den tilbørlige Nøjagtighed, og for lettere at kunne rette Fejl, lader man hver enkelt Del af Grebet udføre for sig. Disse Dele er i Punkterne 70 og 71 betegnede med Tal. At der skal eksercere saaledes, antydes ved Avertissementet: »Eksercits paa Tælling«. Den Hurtighed, hvormed Grebets enkelte Dele ved Udførelsen skal følge efter hverandre, naar der ikke tælles, skal være lig almindelig Marchtakt.

41. Under alle Bevægelser bliver Geværet uforandret i sin Stilling saa længe, indtil en ny Kommando medfører Forandring heri. Den Arm, der er fri, bevæges (dog ikke naar der afgives Honnør) utvungent uden at slingre.

Bæres Geværet i højre Haand, hæves det noget og føres lidt fremefter; bæres under Løb Geværet i Hvil, føres Kolben noget fremad.

Skal der fra Stillingen med Gevær ved Fod foretages en Bevægelse, tager Soldaten af sig selv Gevær i højre Haand og atter ved Fod, naar der gøres Holdt.

Almindelige Geværgreb.

Stillingen med Gevær ved Fod.

42. Stillingen med Gevær ved Fod er som Retstilling uden Gevær, kun med den Afvigelse, at Geværet omfattes med højre Haand og stilles saaledes, at den forreste Del af Kolben kommer tæt ved højre og i Linie med begge Fodspidser, iøvrigt lodret med Haandbøjlen fremad; højre Haands Tommelfinger bag Piben, den lille Finger paa den højre Side af Geværet og de 3 andre Fingre samlede og strakte foran paa Geværet.

Naar denne Stilling skal indtages, er Kommandoen:

Ret! (Trop ... **ret!**)

Anm. Ved Udførelsen af Vendinger paa Stedet løftes Geværet lidt fra Jorden.

Naar Kolben vil blive tilsmudset ved at sættes paa Jorden, kan Soldaten støtte den paa Foden.

Det paases, at Soldaten ikke holder Geværmundingen under Armhulen.

43. Kommando:

Rør!

Geværet, hvis Munding bringes noget fremad, omfattes med den fulde højre Haand, der føres lidt højere op paa Geværet. I øvrigt som i Punkt 18 for Rørstilling uden Gevær foreskrevet, dog at venstre Haand ikke føres om paa Ryggen.

44. Kommando:

Træd ... **an!**

Soldaten træder med Gevær ved Fod hen 2 Skridt foran Befalingsmanden med Front mod denne og indtager derpaa Rørstillingen.

45. Kommando:

Træd ... **af!**

Soldaten forholder sig som i Punkt 22 for Aftrædning uden Gevær foreskrevet, kun at højre Haand løfter Geværet lidt fra Jorden, idet venstre Fod sættes tilbage.

At tage Gevær i Hvil og derfra ved Fod.

46. Kommando:

Gevær i ... **Hvil!**

Højre Haand fører Geværet tæt forbi Kroppen op i en Stilling saaledes, at det kommer til at hvile mod venstre Skulder i en skraa Stilling med Piben fremad og Viseret noget højere end Skulderen. Venstre Haand omfatter Kolben med Tommelfingeren foran og Balden mod Kolbens udvendige Side; venstre Albue holdes til Kroppen, Haanden lavere end Albuen. Højre Haand føres til Siden.

Det overholdes, at alle Geværerne saa vidt muligt har ens Retning.

47. Kommando:

Gevær ved ... **Fod!**

Idet venstre Arm udstrækkes, omfatter højre Haand Geværet noget over Viseret og fører det ned til højre Side, hvor det holdes et Øjeblik med Kolben lidt over Jorden, Mundingen en god Haandsbred fra Skulderen, Haandbøjlen fremefter, hvorefter det sættes lempeligt ned, saaledes at Soldaten kommer til at indtage den i Punkt 42 beskrevne Stilling.

At tage Gevær i højre Haand fra Hvil og igen tage i Hvil.

48. Kommando:

Gevær i højre ... **Haand!**

Idet venstre Arm udstrækkes, omfatter højre Haand Geværet noget over Viseret og fører det ned til højre Side, hvor det bæres med Kolben løftet lidt over Jorden, Mundingen en god Haandsbred fra Skulderen, Haandbøjlen fremefter.

49. Fra denne Stilling kan Geværet tages i Hvil paa samme Maade som i Punkt 46 foreskrevet.

Hilsen.

50. Under Bevægelse bærer Enkeltmand som Regel Geværet i højre Haand — vandret eller som anført i Punkt 48 — eller, hvis han er Fører, Geværet i højre Arm. Bæres Geværet i højre Haand, hilses ved, at det trækkes an i lodret Stiling med Piben ind mod Skulderen. Bæres Geværet i højre Arm, hilses ved, at det trækkes an i lodret Stilling med Piben ind mod Skulderen, højre Haand ved Hoften.

Paa Stedet hilser Soldaten ved at indtage Retstillingen med Gevær ved Fod, Front mod den, der hilses. Haves Gevær i højre Arm, hilses som ovenfor angivet.

For Kongen, Dronningen og Kongehusets øvrige Medlemmer samt for Faner, Estandarter og Orlogsflag gøres Honnør med præsenteret Gevær. Er Soldaten i Bevægelse, gør han Holdt, samtidig Front, forinden han præsenterer.

I øvrigt iagttages saavel under Bevægelse som paa Stedet, hvad der i det foregaaende er anført om Hilsen uden Gevær.

At paasætte og aftage Bajonet.

51. Bajonettens Paasætning og Aftagning skal kunne finde Sted i en hvilken som helst Stilling; dens Paasætning under Bevægelse bør ogsaa øves.

Kommando:

Bajonet paa!

og:

Bajonet bort!

Udførelsen foregaar paa nemmeste Maade.

At aabne og afspærre Magasin samt indstille Viser.

52. Kommando:

Magasin!

Afspærringens Greb drejes opad, idet der ses ned.

53. Kommando:

Afspærring!

Grebet trykkes nedad mod Skæftet, idet der ses ned.

54. Ved Viserets Betjening indstilles Skyderen paa de forskellige Afstande, idet Geværet herved bringes noget tilbage. Skyderen fattes med højre Haands Tommel- og Pegefinger med et fast Greb, hvorved Hagen udløses. Galgen rejses og nedlægges med højre Haands Tommel- og Pegefinger.

Kommando:

n 100!

Galgen rejses, efter at Skyderen er indstillet. Viser 250 indstilles paa Kommando:

Galge ned!

Anm. Karabinens Viser indstilles ved, at højre Haands Tommel- og Pegefinger fatter om Skyderen paa Viseret og stiller den paa den befalede Inddeling.

At lade Gevær.

55. Geværets Ladning bør under hele Uddannelsen være Genstand for stadig gentagne Øvelser, saaledes at Soldaten staaende, knælende eller liggende, uden eller med Anlæg for Geværet, selv i Mørke, kan udføre den hurtigt og sikkert.

56. Ved forberedende Øvelser i Ladningsgrebene, der anordnes som i Skydereglementet foreskrevet, skal der benyttes blinde Patroner. Disse maa dog ikke benyttes under Forhold, der medfører, at de let kan gaa tabt.

57. Ladningen indøves saavel fra højre som fra venstre Livremstaske. Naar ikke andet befales, foregaar den fra højre Taske. Tasken aabnes, naar den første Patron skal fattes.

58. Forinden Magasinet fyldes, skal det være afspærret; der skal være Patron i Kamret, og Laasen skal være lukket.

59. Forinden Ladning befales, averteres:

Mundingshætte bort! Afspærring!
Se gennem Løbet!

Skal Soldaten lade uden særlig Befaling, borttager han forinden Mundingshætten, spærrer af og ser gennem Løbet.

60. Kommando:

Lad ... **Gevær!**

a. Fra Stillingen med Gevær ved Fod.

Idet der gøres halvhøjre om, sættes den højre Fod $^1/_2$ Skridt bagud til højre. Taaspidserne drejes lidt indad; Knæene holdes strakte, Hofterne lige, Legemet frit og utvungent hvilende lige meget paa begge Fødders fulde Flade, uden at Underlivet trækkes ind eller Overkroppen lægges frem. Geværet føres samtidig hermed op i en saadan Stilling, at det kommer til at hvile i venstre Haand, der omfatter Geværet tæt foran Magasinet, Kolben mod højre Side af Brystet over højre Livremstaske, Mundingen lige fremad og skraat opad, Piben opad. Idet der ses ned, fatter højre Haand med Fingrene opad Haandtaget, der drejes opad og føres helt tilbage. Højre Haand føres til Tasken, fatter en Patron og lægger den i Bundstykkelejet; højre Haand føres tilbage, saa at Haandtagets Knop kommer til at ligge i den næsten aabne Haands Hulning; med et rask Tryk fremad og nedad lukkes Laasen. Geværet drejes lidt til venstre, Magasinlaaget aabnes, og Magasinet fyldes med 5 Patroner. Magasinlaaget lukkes med et fast Tryk, Geværet drejes til højre, saa at Piben atter vender opad, højre Haand fatter om Kolbehalsen, og der ses lige ud.

b. Fra andre Stillinger foregaar Ladningen i Lighed med det ovenfor anførte.

c. Foretages Ladningen af flere Soldater samlet, og er disse opstillet paa 2 Geledder, træder hver Mand i bageste Geled paa Kommando »Lad ... Gevær« $^1/_2$ Skridt fremad og til højre, saaledes at han kommer til at staa tæt bag forreste Geled og lige bag Mellemrummet mellem sin Rodekammerat og dennes Sidemand til højre, hvorefter han udfører Ladningen som ovenfor beskrevet.

At sikre og afsikre Gevær.

61. Kommando:

Sikring!

Idet der ses ned, trykkes Sikringens Greb med højre Haands Tommelfinger til venstre og helt fremad, indtil dets Knast træder ind i forreste Ro, hvorefter Galgen lægges ned, hvis den er rejst, og Tasken knappes.

Er Soldaten i staaende Stilling, tager han af sig selv Geværet ved Fod efter at have sikret det.

Er Styrken opstillet paa 2 Geledder, træder Folkene i bageste Geled atter tilbage paa deres Pladser efter at have sikret Geværet og taget det ved Fod.

Afsikring sker saaledes: Idet der ses ned, trykkes Sikringens Greb med højre Haands Tommelfinger til venstre og helt tilbage, indtil dets Knast træder ind i bageste Ro.

At skyde.

62. Til Grund for Uddannelsen i Skydning lægges Skydereglementets Bestemmelser for forberedende Øvelser. Efterhaanden som Uddannelsen skrider frem, kan Indøvelsen af Eksercerreglementets Bestemmelser for Skydning begyndes; de bør dog ikke gøres til Genstand for Indøvelse, før Soldaten gennem forberedende Øvelser har opnaaet fornøden Sikkerhed i Færdigstillingerne og Anslagsstillingerne samt i Sigtning og Aftræk.

Skydningen kan foregaa i staaende, knælende eller liggende Stilling. Færdigstillingerne og Anslagsstillingerne er beskrevet i Skydereglementet.

Der skal ved alle Øvelser i Skydning anvises Soldaten et Maal at sigte paa og befales Viser; selv om Forholdene forbyder, at Maalet skiftes, skal Viseret dog hyppigt forandres.

Anm. Skydning i knælende og liggende Stilling kan ikke foretages i sluttet Orden med Gevær 1889 og Karabin.

63. a. Kommando:

Skyd!

Soldaten afsikrer, efterser Viserstillingen, slaar an, sigter, trækker af, tager Fingeren fra Aftrækkeren, bringer Geværet ned i Ladestillingen, lader paany med en Patron fra Tasken og fortsætter Skydningen uden nærmere Kommando, indtil Maalet forsvinder, eller der kommanderes »Hold inde!« (gives Signal med Signalfløjten). Skydningen standses da øjeblikkelig, Ladningen fuldstændiggøres og Færdigstillingen indtages.

b. Skal Patronerne i Magasinet benyttes (Magasinild), kommanderes:

Magasin! **Skyd!**

Der forholdes som foreskrevet ovenfor, idet Soldaten dog, inden han slaar an, ser ned og drejer Afspærringens Greb opad og, saa længe der er Patroner i Magasinet, foretager Aabning og Lukning af Laasen i Stedet for at lade fra Tasken. Ved Skydningens Standsning drejes Afspærringens Greb ned, inden Ladningen fuldstændiggøres.

Kommandoen Magasin! kan gives efter, at Ilden er aabnet paa Kommando Skyd! Der forholdes da, som om der var kommanderet Magasin! Skyd! Forinden Afspærringens Greb drejes opad, skal Laasen være lukket.

Gives der, medens Soldaten er i Færd med at fylde Magasinet, en ny Kommando, lukker han straks Magasinet og udfører, hvad der kommanderes. Saa snart Lejlighed gives, fuldstændiggør han Ladningen.

c. Foretages Skydningen af flere Soldater samlet, og er disse opstillet paa 2 Geledder, forholder Folkene i bageste Geled sig som i Punkt 60 c angivet, saaledes at de kan skyde gennem Mellemrummene mellem Folkene i forreste Geled.

Det i dette Punkt foreskrevne maa gøres til Genstand for omhyggelig Indøvelse og skal i alle Enkeltheder kunne udføres med fuldstændig Sikkerhed.

At aflade Gevær.

64. Afladningen foregaar i Rørstillingen.

Kommando:

Aflad Gevær!

Tasken aabnes. Geværet bringes hen i samme Stilling som den, i hvilken det lades (jfr. Punkt 60 a). Der afspærres; Sikringens Greb føres tilbage; venstre Haand omfatter den forreste Del af Laasestolen, Laasen aabnes langsomt, Patronen udtages og anbringes i Tasken. Idet Geværet drejes halvt til venstre, føres venstre Haand atter frem; Magasinlaaget aabnes, og højre Haand anbringes under Magasinet, Patronerne bringes, ved at Geværet drejes til højre, til at falde ud i højre Haand og anbringes i Tasken, der lukkes. Det efterses, at

Magasinet er tomt, hvorefter Laaget lukkes; der ses gennem Løbet, Laasen lukkes, Hanen nedlades, hvorefter Geværet atter sættes mod Jorden.

At tage Gevær paa højre Skulder, tage Gevær vandret, tage Gevær over højre Arm samt hænge Gevær over.

65. Kommando:

Gevær paa højre...Skulder!

Udføres fra Stillingen med Gevær i Hvil. Højre Haand fatter om Kolbehalsen, og Geværet løftes med begge Hænder over paa højre Skulder, hvorpaa højre Haand omfatter Kolben, og venstre Haand føres til Siden.

Kommando:

Gevær i...Hvil!

Venstre Haand fatter om Kolbehalsen, og Udførelsen er iøvrigt paa tilsvarende Maade som ovenfor.

66. Kommando:

Gevær vandret!

Højre Haand bringer Geværet i vandret Stilling og omfatter det ved Tyngdepunktet.

67. Kommando:

Gevær over højre Arm!

Geværet hænges i Geværremmen i en lodret Stilling over højre Underarm, saaledes at Geværremmen hviler paa det tykke af Underarmen, Remmen fremefter, højre Haand støttet paa en af Livremstaskerne.

68. Kommando:

Gevær over!

Geværremmen gøres lang, og Geværet hænges enten saaledes, at Remmen, idet den tillige føres under højre Arm, hviler paa venstre Skulder og højre Tornysterbærerem eller saaledes, at den hviler om Mandens Hals; Geværet mellem Livremstaskerne.

Bæres ingen Tornyster, kan Geværet hænges i Geværremmen over højre Skulder; Remmen fremefter.

At tage Gevær i Arm.

69. a. Som Skildvagt.

Geværets Stilling er her den samme som i »Hvil«, kun at højre Haand omfatter Kolbehalsen, og venstre Underarm bringes under Hanen, saaledes at denne hviler paa det tykke af Underarmen; den flade venstre Haand mellem Kroppen og højre Arm.

Kommando:

Som Skildvagt Gevær i Arm!

Udføres fra Stillingen med Gevær ved Fod. Geværet bringes paa den i Punkt 46 foreskrevne Maade op i den ovenfor beskrevne Stilling.

Det tages derfra atter ved Fod paa den i Punkt 47 foreskrevne Maade.

b. I højre Arm.

Geværet bæres hvilende i den bøjede højre Arm i skraa Stilling med Haandbøjlen opad og Kolbens flade Side noget foran venstre Laar. Højre Haand omfatter Geværet ved Haandbøjlen med Tommelfingeren over, Pegefingeren under samme og de øvrige Fingre paa den modsatte Side af Geværet.

Kommando:

Gevær i højre Arm!

Geværet bringes paa nemmeste Maade hen i den ovenfor beskrevne Stilling.

Honnørgrebet.

At præsentere Gevær og derfra ved Fod.

70. Kommando:

Giv Agt! Præsenter... **Gevær!**

1. Højre Haand løfter Geværet hen i en lodret Stilling midt foran Kroppen med Haandbøjlen fremefter; venstre Haand fatter Geværet tæt oven for Magasinet, Tommelfingeren udstrakt langs Skæftet; venstre Underarm danner omtrent en ret Vinkel med Overarmen, som holdes med Albuen sluttet til Kroppen; Hanen i Haandsbreds Afstand fra Underlivet.

2. Højre Haand føres til Kolbehalsen med de 4 Fingre samlede og strakte foran, Tommelfingeren bag paa; højre Arm noget bøjet, Albuen til Kroppen.

71. Kommando:

Gevær ved ... **Fod!**

1. Højre Haand fatter Geværet som ved 1ste Del af »Præsenter Gevær«.

2. Venstre Haand føres til Siden, medens højre Haand fører Geværet hen til højre Side som ved »Gevær i højre Haand«.

3. Geværet sættes lempeligt ned.

Tredie Kapitel.

Med Rekylgevær.

Almindelige Bestemmelser.

72. Rekylgeværfolkene deles efter deres Funktion, Udrustning og Uddannelse i:

a. Rekylgeværskytter,
b. Hjælpere og
c. Forsynere.

73. a. Rekylgeværskytten.

Rekylgeværet bæres ved Antrædning, under March og i øvrigt, naar det ikke skal bruges, paa Ryggen med Remmene som Tornysterremme over begge Skuldre, Kolben nedad til højre, Haandtaget vendende bort fra Ryggen.

Mundingsstøtten skal normalt være paasat, men kan under March drejes til Siden for ikke at genere Skytten i Nakken.

Skal Rekylgeværet bruges, kan det enten bæres i den foran paa Ryglæderet indskudte Bæresko eller vandret i højre Haand, idet Skytten fatter under forreste Del af Laaserammen og holder Armen naturlig strakt.

Ved Betjeningen bistaas Rekylgeværskytten om muligt af Hjælperen, men han skal kunne betjene Rekylgeværet alene. Er Hjælperen til Raadighed, kommanderer Skytten under Skydning »Skift«, naar Magasinet er tomt. Han behøver da ikke at flytte Øjnene bort fra Maalet, men kan straks rette paa Sigtet, saa snart Magasinet er borttaget, hvorved han anstrenges mindre, og Skydningen bliver sikrere og hurtigere.

Han maa med et Blik kunne afgøre, om et Magasin er skudt tomt eller ej; at det er tomt viser sig ved, at der ingen Patroner ses i den nederste Udskæring i Magasinets Bagflade, og at Patronlederen er usynlig.

b. Hjælperen bistaar ordentligvis Rekylgeværskytten ved Betjeningen og er første Erstatningsmand for denne. Hans Plads er paa venstre Side af Skytten undtagen ved Skydning under Bevægelse.

Han tager Magasinerne ud af Taskerne, lægger dem klar til Brug med Patronholderfjederen vendende bagud og opad og foretager, naar Skytten siger »Skift«, Ombytning af Magasin. De tomme Magasiner samler han og anbringer dem, hvis Forholdene tillader det, paany i Taskerne. Han bistaar Skytten ved Indretning af Stilling, Afkøling, Pibeskiftning og Afhjælpning af Funktioneringsvanskeligheder. Efter Pibeskiftning skal han snarest rense og indsmøre den varme Pibe.

Under Skydningen skal Hjælperen skarpt iagttage Ildbygernes Nedslag og meddele Skytten Resultatet.

c. Forsyneren bærer en Del af den til Rekylgeværet i Geleddet medførte Ammunition, men er i øvrigt Geværskytte. Han skal ved Afgang kunne træde som Erstatning baade for Rekylgeværskytten og for Hjælperen.

74. Ved Uddannelsen i Rekylgeværets Betjening skal der lægges Vægt paa, at Soldaten opnaar Sikkerhed i Grebenes Udførelse, inden Hurtighed kræves.

Hvis Grebene bestaar af flere Dele, bør de indøves paa Tælling, saa længe indtil Soldaten rent mekanisk udfører Delene i den rigtige Orden.

Samtidighed, naar flere eksercerer paa en Gang, maa dog aldrig indøves.

At se gennem Løbet.

75. Kommando:

Se gennem Løbet!

Geværet stilles skraat fremad og til venstre med Aftrækkerbøjlen fremad og Kolben støttet mod Jorden. Hjælperen, der træder op bagud til venstre for Skytten, bukker sig og trykker med højre Haand Haandtaget helt tilbage og aabner med venstre Haand Udkasterskærmen. Skytten ser fra Mundingen gennem Løbet, hvorpaa Hjælperen slipper Haandtaget, træder paa Plads og efterser sit Gevær. Skytten udløser derefter Støttebenene, fatter med venstre Haand i Kolbehalsen og kaster Geværet frem paa Benene, gør 3 Ladegreb, trækker af, lukker Udkasterskærmen, tager Geværet op i den skraa Stilling foran Kroppen, samler Støttebenene og indtager den Stilling, som Forholdene byder.

Anm. Skytten maa ikke have Øjet for nær Mundingen, naar han ser gennem Løbet.

At lade.

76. Kommando:

Lad . . . **Gevær!**

1. Skytten (eventuelt Hjælperen) fatter med fuld venstre (højre) Haand et Magasin under Midten, Patronholderfjederen til venstre, sætter det forreste,

nederste Hjørne fast i Magasintuden, trykker det stærkt bagover og samtidig forreste Hjørne fremad, indtil Knækket af Magasinholderen høres. Venstre Haand fatter om Kolbestøtten eller under Kolben.

2. Højre Haand griber fra oven om Haandtaget med Tommelfingeren støttet mod Bagsiden af Aftrækkerblikket, Haandtaget føres rask helt tilbage og slippes, saa at det atter gaar frem (Ladegrebet).

3. Højre Haand trækker Udkasterskærmen helt tilbage.

4. Højre Haand fatter om Kolbehalsen.

Der maa lægges Vægt paa, at Skytten (Hjælperen) lærer sikkert at sætte Magasinet fast i Magasintuden; overholdes dette ikke, saaledes at Magasinholderen ikke griber rigtig fat over Magasinknasten, vil Magasinet straks falde af, naar Skydningen begynder.

At sikre og at gøre færdig.

77. Kommando:

Sikring!

Idet der ses ned, drejer venstre Haands Pegefinger Sikringen op paa »Sik«.

Er Slagarmen slaaet ned, skal Piben trækkes tilbage, forinden der kan sikres.

Kommando:

Færdig!

Idet der ses ned, drejer venstre Haands Tommelfinger Sikringen ned paa »Fyr«.

At indstille Viser.

78. Kommando:

n 100 (og 50).

Klappen rejses med højre Haand. Tommel- og Pegefingeren fatter om Skyderen, hvis øverste Kant indstilles paa den til den befalede Afstand svarende Inddeling (Aflæsning paa Bagsiden), hvorefter Klappen nedlægges. De til de lige Afstande svarende Tal er anbragt saaledes, at den tilsvarende Inddeling staar ud for Foden af Tallet.

Anm. Klappen skal nedlægges forsigtigt, for at Viserfodens Sidevægge ikke skal slides for stærkt, hvorved Viserhøjderne ændres.

At skyde.

79. Saasnart Soldaten har opnaaet fornøden Sikkerhed i Anslagsstillinger og Betjening, begyndes Indøvelse af Skydning. Der skal herved altid opgives Skytten et Maal at sigte paa og befales Viser.

80. Under Afgivelse af Ilden skal Skytten bestræbe sig for at holde Sigtet saa tæt som muligt ved Retningspunktet (Retningslinien); mærker han, at Sigtet er gledet bort derfra, standser han straks Ildbygen, retter Sigtet og fortsætter uden særlig Kommando Skydningen. Betydningen af, at Sigtet altid nøje rettes forud for hver Byge, maa staa Skytten klart.

81. Skal der skydes Enkeltskydning, aabnes Ilden paa Kommando:

Enkelt... **Skyd!**

Paa »Enkelt« efterser Skytten Viserstillingen, drejer Sikringen paa »Fyr«, hvis dette ikke allerede er sket, lægger Langfingeren foran Omstillerens Greb, Pegefingeren paa Aftrækkeren og sigter. Paa »Skyd« trækker han af. Han fortsætter derefter Skydningen med nøjagtigt Sigte for hvert Skud, og idet han efter hvert Skud slipper Aftrækkeren. Er Magasinet skudt tomt, aftager Skytten (eventuelt Hjælperen) det med venstre (højre) Haand ved med Balden af Haanden at trykke Magasinholderens Greb fremad, gribe om Magasinet med fuld Haand, bøje det lidt forover og føre det skraat ud til venstre (for ikke at beskadige Overrør og Magasin). Et nyt Magasin sættes paa, Skytten udfører et Ladegreb, og Skydningen fortsættes, indtil Maalet forsvinder, eller der kommanderes »Hold inde!« (gives Signal med Signalfløjten), paa hvilken Kommando Pegefingeren straks tages fra Aftrækkeren, og Geværet bringes i Færdigstillingen, idet Magasinet dog forbliver paasat Geværet. Er Magasinet skudt tomt, ombyttes det med et fuldt, og Skytten udfører et Ladegreb.

82. Skal der skydes automatisk, kommanderes:

Punktild! }
eller Fejeild! } ... **Skyd!**

Paa »Punktild« eller »Fejeild« efterser Skytten Viserstillingen, drejer Sikringen paa »Fyr«, hvis dette ikke allerede er sket, lægger Langfingeren bag ved Omstillerens Greb, der trykkes frem, og sigter. Paa »Skyd« trykker han Aftrækkeren helt tilbage og holder den fast, indtil Bygen er afgivet, eller Magasinet er tomt. Derefter slipper han Aftrækkeren, retter sit Sigte og fortsætter Skydningen uden nærmere Kommando, om fornødent efter at Magasinet er skiftet, og han har udført et Ladegreb, indtil Maalet forsvinder, eller der kommanderes »Hold inde« (gives Signal med Signalfløjten).

Paa denne Kommando slipper Skytten øjeblikkelig Aftrækkeren; hvis Magasinet er skudt tomt, ombyttes det straks med et fuldt, og Skytten udfører et Ladegreb.

Kommando »Punktild« eller »Fejeild« kan gives, efter at Ilden er aabnet paa Kommando »Enkelt ... Skyd«. Skytten forholder sig da, som om der var kommanderet: »Punktild« eller »Fejeild« ... »Skyd«. Viserstillingen efterses dog ikke.

At aflade.

83. Afladningen udføres efter al Skydning med skarpe eller løse Patroner som nedenfor angivet, selv om Magasinet er skudt tomt, eller Skytten formoder, at Geværet er tomt.

84. Kommando:

Aflad Gevær!

1. Skulderbøjlen slaas ned.

2. Magasinet aftages, hvis dette ikke allerede er gjort.

3. Højre Haand udfører Ladegrebet mindst 3 Gange.

4. Der trækkes af.

5. Udkasterskærmen lukkes.

6. Skyderen trækkes helt op til Kærvstykket, og Klappen nedlægges.

Anm. Saafremt man forsømmer at trække af, kan Slagfjederen ødelægges, naar den forbliver spændt i længere Tid.

At afkøle.

85. a. Luftafkøling er den bedste Afkølingsmaade, idet den hverken anstrenger Pibematerialet eller ændrer dettes Struktur, og Skudsikkerheden er den samme efter Afkølingen som før.

For at Afkølingen kan blive tilstrækkelig, maa Skydningen med den paagældende Pibe standses i ca. 10 Minutter. Tillader Forholdene ikke dette, maa man benytte Vandafkøling.

b. Vandafkøling kan, naar den sker pludselig eller eensidig, virke skadeligt paa Geværet, idet

1. Pibematerialets Haardhed og Elasticitet ændres, saa at Pibens Styrke nedsættes i uforsvarlig høj Grad.

2. Piben bøjes, saa at Funktioneringen hindres eller vanskeliggøres.

Som Følge heraf maa Vandafkøling kun finde Sted, naar den er nødvendig, f. Eks. ved Funktioneringsvanskeligheder i en opvarmet Pibe, og den skal altid udføres ved Brug af Vandposen.

Afkøling af en opvarmet Pibe ved Neddypning af denne i Vand maa under ingen Omstændigheder finde Sted.

Vandposen skal altid medføres. Ved Skarpskydningsøvelserne undervises der i Brugen af den, saa at Skytten lærer at afkøle Piben paa rette Maade. Skytten belæres ligeledes om den Skade, en uensartet Afkøling foraarsager paa Geværet.

Vandafkølingens Indflydelse paa Skudsikkerheden er uvæsentlig.

Afkølingen foregaar saaledes:

1. Naar der er god Tid (indre Afkøling): Geværet aflades. Den bevægelige Del trækkes tilbage, og Vandet hældes gennem Piben fra Kammerenden.

2. Naar der er knap Tid (ydre Afkøling): Hjælperen presser Vand ind gennem Hullerne i Overrøret. Herved iagttages, at Piben afkøles paa hele sin Overflade. Denne Afkølingsmaade kan bruges under Skydning.

3. Ved Afhjælpning af Funktioneringsvanskeligheder, ved hvilke en Patron er bleven siddende i Kammeret: Kammeret afkøles ved, at Hjælperen presser Vand ind gennem de bageste Huller i Overrøret.

At skifte Pibe.

86. Kommando:

Skift Pibe!

1. Magasinet aftages, hvis dette ikke allerede er gjort, og Skytten udfører Ladegrebet mindst 3 Gange og sikrer.

2. Samtidig udtager Hjælperen Piben af Reservepibehylstret.

3. Skytten aftager Aftrækkerblik med Skæfte, lægger det paa Jorden (undgaa Støv og Snavs), udtager Piben (fattes efter Udtrækningen bagtil om Laasestolen, fordi den er varm) og anbringer den i Reservepibehylstret eller paa Jorden, hvis Afkøling skal ske forinden.

4. Reservepiben indsættes af Hjælperen. Den

øvrige Del af Samlingen foretages derefter af Skytten, idet dog Hjælperen indskruer Laaseskruen.

5. Efter Samlingen prøves Laasens Funktionering ved et Par Ladegreb.

87. Pibeskiftning skal kunne udføres fra liggende Stilling og paa $^1/_2$ Minut.

Har Skytten ingen Hjælper, maa han selv straks udtage den kolde Pibe af Reservepibehylstret og anbringe den paa dette, en Ammunitionstaske el. lign., medens den varme Pibe tages ud af Geværet.

88. Hvis man med et ikke opvarmet Gevær har afgivet ca. 200 Skud som en samlet Række eller i hurtigt paa hinanden følgende Rækker, eller hvis man med et ikke afkølet Gevær har afgivet flere mindre Skudserier med korte Tidsmellemrum, saa at Geværet er blevet kendelig opvarmet, bør man af Hensyn til, at Opvarmningen nedsætter Skudsikkerheden og forkorter Kuglebanen, enten afkøle Geværet eller skifte Piben som ovenfor beskrevet.

Tillader Forholdene undtagelsesvis ikke at overholde denne Regel, maa enhver Befalingsmand og menig være klar over, at en Patron i Kammeret ved Skydningens Ophør kan selvantændes af Varmen, saaledes at der afgaar et Skud i Utide.

Derfor maa der i Fredstid aldrig færdes Personer foran Mundingen af et ladt Rekylgevær, selv om dette er sikret, og et stærkt ophedet Gevær (over 200 Skud i 1 Minut) maa aflades ved, at det skydes tomt.

Funktioneringsvanskeligheder.

89. Rekylgeværets Funktioneringssikkerhed afhænger først og fremmest af,

at det holdes i Orden, saaledes at Beskadigelser og Mangler afhjælpes hurtigst muligt,

at det holdes rent og vel indsmurt paa alle glidende Flader,

at det betjenes rigtigt og behandles forsvarligt (ikke mindst Magasinerne), og

at der kun anvendes udsøgt Ammunition (»Rekylgeværpatroner«).

Langt de fleste Standsninger skyldes derfor Skytten og Ammunitionen. Kun i sjældnere Tilfælde er der Fejl ved selve Geværet, eller forefalder der Brud paa Laasedelene.

I Tilfælde af Funktioneringsvanskeligheder, som formodes at hidrøre fra Ammunitionen, opnoteres Krudtbetegnelsen og Patroneringsdatoen for den benyttede Ammunition.

90. Gaar Geværet trægt, og giver det hyppigt svigtende Udkast (jfr. Punkt 93, 1), skyldes det ofte, at Kammeret er tørt paa Grund af Krudtslam (Hylsterrevner), eller Laasen daarligt indsmurt, hvorved Friktionen ved Udkastet forøges.

Denne Ulempe afhjælpes let ved Indsmøring af Kammeret. Med Hensyn til Indsmøring af Kammer og Laas gælder det at finde en passende Grad. For lidt Indsmøring formindsker ikke Friktionen nok mellem de glidende Flader, for megen Indsmøring fanger Støv og Smuds i tykt Lag, hvorved Frik-

tionen fremkaldes eller forøges i Stedet for at hæves eller formindskes.

91. Enhver Rekylgeværskytte skal ved Uddannelsen gøres fuldt fortrolig med alle i det følgende omtalte Funktioneringsfejl og læres til hurtigt og rigtigt at afhjælpe dem. Til Brug derved findes der forskellige Slags »Fejlpatroner«, som kan rekvireres ved Hærens tekniske Korps.

92. Indtræffer der en Standsning, skal Skytten straks aabne Laaget og af Pibens og Bundstykkets Stilling slutte sig til Aarsagen. Derefter sikres Geværet, hvis det er muligt, inden Afhjælpning*) foretages. Ved Afhjælpningen maa Skytten bevare sin Ro, tænke sig om, tage rigtigt fat, men aldrig bruge Magt.

93. Følgende Uregelmæssigheder kan indtræffe:

1. Svigtende Udkast, der kendes paa, at Piben ikke er helt fremme, og at Bundstykket staar i sin øverste Stilling.

Aarsag: Hylstret er bleven hængende med Forenden i Kammeret.

Afhjælpning: Haandtaget føres med højre Haand helt tilbage, og højre Haandled fastholder Haandtaget — og hermed den bevægelige Del — i denne Stilling; højre Haands Tommel- og Pegefinger løfter Bundstykket ved at tage i Rillen til Patronførerhovedets Styretap. Med venstre Haands Pege- eller Langfinger (eller i Nødsfald Patronudtageren) udtages Hylstret fra neden gennem Udkasterhullet.

---

*) Ved Afhjælpning forstaas her og i det følgende de Forholdsregler, som Skytten skal træffe for at kunne fortsætte Skydningen.

2. Klemmer, der kendes paa, at Piben ikke er helt fremme, og at Bundstykket staar i sin laveste Stilling og er standset i Opgangen af Patronen, der ikke er helt inde i Kammeret.

Aarsag: 1) Patronen kan ikke føres ind i Kammeret paa Grund af Snavs paa Patronen eller i Kammeret eller Buler paa Patronhylstret. 2) Hylstret fra den sidst afskudte Patron er overrevet, og dets forreste Del sidder i Kammeret.

Afhjælpning: ad 1) Laaget lukkes, og Kammeret afkøles ved, at man sprøjter Vand paa det med Vandposen. Derpaa aabnes Laaget atter, og samtidig med, at man trykker bagud paa Patronkraven med Skruetrækkerens brede Blad, trækker man kraftigt tilbage i Haandtaget. Er Patronen næsten helt inde i Kammeret, maa man bruge den firegrenede Skruetrækkers smalle Blad, der stikkes ned foran Patronkraven gennem Udskæringen foroven i Pibens Bagflade. Patronen fjernes; man lader den bevægelige Del gaa helt frem, hvorpaa der foretages et Ladegreb.

Kan Klemmeren ikke fjernes paa den angivne Maade, maa Magasinet aftages, Patroner i Magasintuden fjernes, og Bundstykkesporet udtages, hvorefter Bundstykkets Forende trykkes ned, og Patronen stødes ud med Viskestokken.

ad 2) Kammeret afkøles, og den delvis indførte Patron udtages som ovenfor beskrevet. Medens Skytten nu med venstre Haand holder Haandtaget og dermed den bevægelige Del tilbage, fører han med højre Haand Hylsterudtrækkeren helt ind i Kammeret, og Hylstret udtages. Hylsterudtrækkeren kan kun føres ind i Kammeret, naar Bundstykket staar i sin laveste Stilling.

(Under Udførelsen af Greb i Haandtaget, som anført, bevæger Bundstykket sig i den nederste Del af Bundstykkesporet, og dets Sportap vil støde mod Sporfjederknasten, saa at den bevægelige Del ikke kan trækkes tilbage; derved forhindrer man, at Patronførerhovedet føres saa langt tilbage, at det kommer bag den Patron, der ligger i Magasintuden. Dobbeltladning er saaledes udelukket.)

3. Svigtende Lukning, der kendes paa, at Piben ikke er helt fremme, Bundstykket er under Opgang, og Patronen er helt indført.

Aarsag: 1) Patronkraven er for tyk. 2) Fejl ved Slagstiften, saa at dens Spids staar frem foran Bundstykkets Forflade.

Afhjælpning: ad 1) Laaget lukkes, Kammeret afkøles, Magasinet aftages, Patroner i Magasintuden fjernes. Laaget aabnes atter, og man trækker kraftigt tilbage i Haandtaget for at faa Bundstykket løsnet. Patronen fjernes, man lader den bevægelige Del gaa helt frem, hvorefter Geværet paany lades. Kan Haandtaget ikke føres tilbage, maa Bundstykkesporet udtages; Bundstykket er nu frit, saa at et Ladegreb kan udføres, efter at Bundstykket er trykket ned.

ad 2) Efter at samtlige Patroner er fjernede ved den under ad 1 anførte Fremgangsmaade, adskilles Geværet. Slagstiften ombyttes, hvorpaa Geværet paany samles og lades.

4. Forsager, der kendes paa, at Piben er

helt fremme og Slagarmen slaaet ned, medens en Patron ses i Kammeret.

Afhjælpning: Forsageren udkastes ved et Ladegreb, idet dog Haandtaget fastholdes, indtil det er efterset, om Skarpet sidder i Hylstret, da der kan foreligge en »Stikker«, der skal behandles som i 5 angivet; Skydningen fortsættes. Optræder der paany Forsagere, maa Slagmekanismen, først og fremmest Slagstiften, efterses, og Fejlen rettes.

5. Stikker, der ser ud ganske som en Forsager.

Aarsag: Krudtladningen er ikke bleven antændt ved Fænghættens Eksplosion.

Afhjælpning: Hylstret udkastes ved et Ladegreb, idet dog Haandtaget fastholdes, medens Magasinet aftages og Patroner fjernes fra Magasintuden. (Har man sluppet Haandtaget forinden, føres en ny Patron ind i Kammeret; denne Patron vil muligvis vise sig som en Klemmer — og maa da fjernes som saadan — idet det kan forekomme, at Kammeret er fyldt med Krudtblade). Piben skiftes, Geværet lades og Skydningen fortsættes. Imens renser Hjælperen Kammer og Laas paa den udtagne Pibe efter at have stødt Skarpet, der sidder i den bageste Ende af Løbet, ud med Viskestok, hvis det er ham muligt.

6. Hylster i Kammeret, der kendes paa, at Piben staar tilbage, Bundstykket er nede, og Patronføreren trykker paa Bagfladen af Patronen, hvis Spids er standset af det i Kammeret siddende Hylster.

Aarsag: Udkasteren er knækket, eller Udkasterens Hæl er sprunget over Udkasterskinnens Stoppeknast.

Afhjælpning: Magasinet aftages, Patroner i Magasintuden fjernes. Den ikke indførte Patron trykkes ud i Magasintuden, idet Tilbringerklappen drejes udad ved Hjælp af Fingergrebet, samtidig med at Haandtaget føres tilbage. Hylstret fjernes ved, at man trykker det ud med det smalle Blad paa den grenede Skruetrækker i Værktøjstasken, idet det føres ned i den tilsvarende Udskæring i Pibens Kammerende (eventuelt stødes det ud med Viskestokken, hvis det sidder meget fast, og denne er ved Haanden).

7. Svigtende Patrontilbringning, der kendes paa, 1) at Piben ikke er helt fremme, Bundstykket i sin nederste Stilling, medens Patronførerens Hoved tager paa Siden af den ikke indførte Patrons Hylster. 2) Som under 1, dog at Patronføreren trykker paa Patronens Bagflade, 3) at Piben er helt fremme, Kammeret tomt og Slagarmen slaaet ned.

Aarsag: ad 1) Fejl ved Magasinet, ad 2) Beskadigelse af Patrongennemgangen, ad 3) Fejl ved Magasinet eller Patronføreren.

Afhjælpning: ad 1) Magasinet aftages (og maa ikke benyttes paany, førend Fejlen er afhjulpen), Patroner i Magasintuden fjernes. Haandtaget trækkes tilbage. Den ikke indførte Patron trykkes ud i Magasintuden som under 4, hvorefter Skydningen fortsættes med et nyt Magasin; ad 2) Haandtaget føres tilbage, og Patronens Spids trykkes til højre. Naar Haandtaget derefter slippes, lades Geværet paa sædvanlig Maade; ad 3) Magasinet aftages (og maa ikke benyttes paany, førend Fejlen er afhjulpen). Skydningen fortsættes med et nyt Magasin. Ligger Fejlen ved Patronføreren, indsættes Reservepiben.

Fjerde Kapitel.

Skyttetjeneste.

94. Uddannelsen i Skyttetjeneste skal begynde saa tidligt som muligt og derefter gaa Haand i Haand med de øvrige praktiske Øvelser, i hvilke der herved kan skaffes en passende og gavnlig Afveksling.

Der skal tillægges denne Uddannelse særlig Betydning. Det i efterfølgende Punkter 95—103 anførte i Forbindelse med Skydereglementets Bestemmelser skal tjene som Vejledning.

95. Af Hensyn til Dækning indtages ved Indøvelse af Skyttetjeneste normalt den liggende Stilling, undertiden den knælende Stilling.

Den liggende Stilling med Gevær indtages paa Kommando: »Fald ned!« ved at Skytten falder fladt ned med Benene noget fra hinanden og lidt til venstre, Underarmene hvilende mod Jorden eller for højre Arms Vedkommende mod Geværkolben; Geværet holdes med venstre Haand under Tyngdepunktet og højre Haand om Kolbehalsen, Kolben mod Jorden, Piben til venstre og Mundingen noget hævet.

Den knælende Stilling med Gevær indtages paa Kommando: »Paa Knæ!« ved at Skytten drejer venstre Fod, saa Taaspidsen viser lige frem, bøjer venstre Knæ saa meget, at det er lige over Foden, bringer højre Fod tilbage og til venstre og falder ned paa højre Knæ, saaledes at dette, naar det kommer til Jorden, er omtrent $^1/_2$ Skridt bagud og til højre for venstre Hæl, og saaledes at han faar en fast Stilling. Geværet bringes i en skraa Stilling med Piben opad, Kolben mod Jorden tæt foran og støttet til højre Knæ; Mundingen omtrent i Højde med Hovedet; Geværet fattes af den venstre Haand ovenfor Viseret; Tommelfingeren langs Skæftet; den venstre Arm hviler paa venstre Laar; den højre Haand omfatter Kolbehalsen.

96. Skytten skal lære at bevæge sig gennem Terrainet i de forskellige Gangarter, i Spring fra Dækning til Dækning, i Gang eller krybende, eftersom Terrainet tillader eller paabyder vedkommende Fremrykningsmaade samt over alle Slags naturlige og kunstige Hindringer, idet han fastholder et forud opgivet Retningspunkt, og samtidig benytter Terrainet til Skjul og Dækning.

Om Skjul skal han lære i overskueligt Terrain at tage Hensyn til Belysning og Baggrund og at undgaa Steder, hvor hans Skikkelse paa Grund af Omgivelsernes Farve eller paa Grund af Belysningsforholdene vil tegne sig skarpt. De forskellige Terraingenstandes Betydning som Skjul mod Observation fra Jorden og fra Luften læres ham.

Betydningen af Maskering og Skinanlæg forklares, og deres Iværksættelse øves, hvor Forholdene tillader det.

Om Dækning skal han lære, at han altid skal dække sig mest muligt, i overskueligt Terrain finde og benytte selv den mindste Sænkning samt lære de forskellige Terraingenstandes Betydning som Dækning mod Fladbaneskarp og mod Krumbaneskarp. Graveredskaberne bør hyppigt benyttes til Tilvejebringelse af Dækning, og Skytten maa øves i at fremtage og bruge dem i knælende og liggende Stilling.

Under Øvelserne opgives det altid Skytten, hvor Fjenden tænkes at være, eller der anbringes paa forskellige Punkter fjendtlige Skytter, som ved Skud tilkendegiver, at den fremrykkende Skytte har givet sig en Blottelse. De fjendtlige Skytter indøves herved i de under Punkterne 99 og 100 anførte Færdigheder.

Forinden en Bevægelse begynder, skal Geværet være sikret. Under Bevægelsen bæres Geværet som Regel vandret, Rekylgeværet, som det er foreskrevet i Punkt 73 a. I Trop eller Gruppe kan det være fordelagtigt, at de Skytter, der er nærmest Rekylgeværskytten, bærer deres Geværer paa samme Maade som denne, for at Rekylgeværskyttens Plads ikke skal røbes gennem hans særegne Geværbæring. Under Krybning kan Geværet ogsaa bæres ved Hjælp af Geværremmen eller støttes mod Jorden, hvorved passes paa, at der ikke kommer Jord eller lignende i Mundingen. Hensynet til egen og omgivende Personers Sikkerhed, og til at Geværet ikke beskadiges, maa aldrig tilsidesættes.

97. Skytten skal lære at tage Opstilling som Udkigspost og at optræde som Spejder udsendt fra en Patrouille eller et større Led. Herunder iagttages, hvad der under Punkt 96 er lært ham med Hensyn til Skjul og Maskering, og han lærer, at medens hurtige Bevægelser og Bevægelser af Kroppen til Siden let opdages af Modstanderen, er langsomme Bevægelser og Bevægelser af Kroppen op og ned vanskelige at erkende. Tror han sig — trods alle Forsigtighedsforanstaltninger — opdaget af Fjenden, er det eneste Modtræk herimod absolut Ro.

98. Naar der er bibragt Skytten nogen Øvelse i at indtage Færdigstillinger og Anslagsstillinger (jfr. Skydereglementet), skal det læres ham inden for en nærmere betegnet Front paa nogle Skridt at indtage en saadan Stilling, at han faar de bedst mulige Vilkaar for Afgivelse af Ilden, idet han lærer Betydningen af frit Skud, Anlæg for Geværet, Dækning og Skjul. Han skal tillige lære at tilpasse de reglementerede Anslagsstillinger efter enhver Terraingenstand og efter enhver Legemsstilling, som Hensynet til Dækning og Skjul byder ham at indtage. Graveredskaberne bør hyppigt benyttes til Tilvejebringelse af Anlæg for Geværet, Udgravninger for Rekylgeværet, Dækning og Skjul.

Det skal læres Skytten, at Rekylgeværet i Angrebet og ved Dagslys normalt bruges med Støtteben og uden Kolbestøtte. Derved faar han de bedste Betingelser for hurtig Afgivelse af Ilden i enhver Retning. Saafremt der frembyder sig Mulighed for Brug af Mundingsstøtten (Tue, Jordvold, Terrainfold), bør dog denne foretrækkes for Støttebenene thi den medfører lavere Anslagsstilling og større Skudsikkerhed. Er Underlaget meget tørt, bør Mundingsstøtten dog ikke anvendes af Hensyn til det Støv, som da ophvirvles ved Skydningen.

Hvor Forholdene paabyder middelhøjt Anslag, saaledes i Terrain med lav Bevoksning (Græs, Roer o. lign.), skal Kolbestøtten derimod om muligt paasættes, og der skydes i saa Fald knælende. Er der ikke Tid til at sætte den paa, skydes der siddende.

Ved Skydning i Mørke, Taage, røgfyldt Luft og under lignende Forhold vil det ogsaa hyppigt være fordelagtigt eller nødvendigt at bruge Kolbestøtten for lettere at kunne fastholde Geværets Højderetning.

I Forsvaret, hvor Rekylgeværet i Reglen vil være henvist til Skydning i enkelte, bestemte Retninger fra forberedte Standpladser, og hvor Afstandene i Forterrainet oftest er maalt, anvendes i Almindelighed Kolbestøtte i Forbindelse med Mundingsstøtte eller nedgravede Støtteben.

Har der været rigelig Tid til Stillingens Indretning, bør Rekylgeværer med bestemte Skudopgaver have Højde- og (eller) Sideretningsfriheden begrænset ved Rammekonstruktioner af Træ; herved opnaas størst Sikkerhed for Nedslagsbæltets rette Anbringelse under alle Forhold, hvor Sigtet ikke kan kontrolleres under Ildafgivelsen. Ved Hjælp af Kolbestøtten er man i Længden ikke i Stand til at fastholde den givne Højderetning.

Ved Skydning med Rekylgeværer over egne Tropper skal Kolbestøtten altid være paasat baade i Angrebet og Forsvaret.

99. Skytten skal opnaa Færdighed i under forskellige Belysningsforhold hurtigt og sikkert at opfatte og sigte paa smaa Maal paa Afstande indtil 800 m og have nogen Øvelse af tilsvarende Art overfor Maal paa større Afstande.

Skytten skal tillige øves i at indstille Viseret.

Da Skytten i Almindelighed af Hensyn til Fægtningssituationen vil befinde sig i den liggende Stilling, skal ovennævnte Øvelser fortrinsvis foretages i denne Stilling.

Skytten belæres herunder i fornødent Omfang om de gældende Bestemmelser for Ildmaader. Fejeild med Rekylgeværet iværksættes ved at Skytten retter sit første Sigte ind mod et Punkt til højre i Maalet og enten — hvis Kolbestøtten er paasat — ved Tryk med Skulder og Kind drejer Kolben over til højre uden at flytte Kolbestøtten, eller — ved Skydning uden Kolbestøtte — fører Kolben til højre, medens Bygen bortskydes. I første Tilfælde rettes Sigtet paany (rettes Geværet op) ved Flytning af Kolbestøtten.

100. Brugen af de faste Viserer maa indøves med stor Omhu, saaledes at Skytten opnaar fuldstændig Sikkerhed i Valget af Retningspunkt.

Skytten belæres om, at der ved det enkelte Skud kun kan ventes Træfning

mod en liggende Skytte, naar Afstanden er under 250 m,

mod en Mand til Fods, naar Afstanden er under 350 m,

mod en Rytter, naar Afstanden er under 500 m og mod større Maal inden for 600—800 m.

101. Flere Skytter formeret som Kampgruppe skal lære under gensidig Ildunderstøttelse efter Gruppeførerens Anvisninger at arbejde sig frem i Nærangreb mod et opgivet Maal. Herunder indøves Spring med Roder eller Enkeltmand, der udføres saaledes, at Forberedelsen til Springet ikke maa kunne iagttages fra Modstanderen, og at den Skytte, der løber først, maa være klar til Skud, før den næste løber frem. Tillader Forholdene undtagelsesvis et samlet Frembrud med hele Gruppen eller Dele deraf, skal dette ligeledes kunne finde Sted. Naar Stormmandskabet er naaet frem til den af Føreren angivne Stormstilling, der normalt ikke bør ligge længere fra Maalet end virksom Kasteafstand for Haandgranater, øves der samlet Frembrud af Stormmandskabet. Naar Maalet er stormet, øves der Nærkamp med Maalets Besætning eller Forfølgning af denne.

102. Flere Skytter formeret som en Kampgruppe skal lære Samarbejde indenfor Gruppen mellem Geværskytter, Rekylgeværskytte og Grenaderer og senere mellem Gruppen og Maskingeværer og Minekastere.

103. Betydningen af at vise forstandig Økonomi med Ammunitionen bør under Øvelserne klargøres. Geværskytterne skal benytte enhver Lejlighed, navnlig Ildpauserne, til at fylde Magasinet, naar dette helt eller delvis er skudt tomt, samt indøves i Omfordeling af Ammunitionen, Fremtagelse af Tornysterammunitionen o. lign.

Magasinerne til Rekylgeværet skal behandles med megen Omhu, saa at de ikke unødvendigt udsættes for ved Stød, Spark eller Tryk at faa Buler, der gør dem ubrugelige. Det er af Vigtighed, at de efter at være taget ud af Taskerne anbringes saaledes, at der ikke kommer Sand, Jord, Sne el. lign. paa dem. Sker dette alligevel, maa Magasinet aftørres, inden det paasættes Geværet. Ved Kastning af Magasiner (enkeltvis eller taskevis) fra Mand til Mand skal det saa vidt muligt undgaas, at Magasinerne herunder beskadiges, hvorved Rekylgeværets Funktionering bliver usikker. De tømte Tasker opsamles i den Udstrækning, hvori det er gennemførligt.

Alle foranstaaende Øvelser skal lejlighedsvis udføres med Gasmaske, som Skytten maa kunne anlægge hurtigt under alle Forhold.

Femte Kapitel.

Greb med Sabel og Fane.

Greb med Sabel.

Stilling med Sabel ved Fod.

104. Højre Haand omfatter Fæstet, Klingen holdes med Spidsen mod Jorden, Skarpen nedad.

Skulder.

Idet Spidsen hæves, omfattes Fæstet med Tommelfingeren og de 2 følgende Fingre, de øvrige Fingre bag samme; Parerpladen trykkes mod Laaret, Klingens Ryg hviler mod Skulderen; højre Arm noget bøjet, Albuen hverken tvungen mod Kroppen eller for meget udad.

Hvil.

Højre Haand bringes noget frem; Klingens Ryg hviler mod Skulderen; dog er det under Marchen tilladt at omfatte Sablen saaledes, at Tommelfingeren kommer over Bøjlen og de øvrige Fingre under samme.

105. Sablen skuldres, naar der præsenteres Gevær, og tages i Hvil eller ved Fod samtidig med de tilsvarende Geværgrebs Udførelse.

Under March skuldres Sablen, naar der kommanderes Giv Agt! Se til højre! (venstre!), og føres i Hvil, naar Honnøren ophører.

Saluteringsgreb for Officerer og Befalingsmænd af Officiantgruppen.

106. 1. Sablen føres frem foran Kroppen, hvor den holdes i lodret Stilling, Fæstet en god Haandsbred fra og midt for Underansigtet, Bøjlen vendt til venstre, Albuen til Kroppen.

2. Sablen sænkes saaledes, at Bøjlen kommer ved Siden af højre Laar, Klingespidsen noget fra Jorden.

Skulder.

1. Sablen løftes saaledes, at den kommer i samme Stilling som ved 1' Del af Salutering.

2. Den føres hen i Stillingen ved Skulderen.

107. Salutering udføres, naar den, der afgiver, og den, der modtager Honnøren, paa 6 Skridt nær er i Højde med hinanden, og først i samme Afstand skuldres igen.

I March udføres hver Del af Saluten, naar venstre Fod bringes frem; naar flere foran en Underafdeling marcherende Befalingsmænd skal afgive Salut, saluterer de paa een Gang.

Naar Officerer eller Befalingsmænd af Officiantgruppen skal afgive Honnør med blottet Værge uden at salutere, sker det ved at sænke Sablen med Skarpen til venstre.

Greb med Fanen.

108. Naar der trædes an, har Fanebæreren Fanen ved Fod; Dupskoen til Jorden ved den udvendige Side af højre Fod, Stangen lodret, lænet til højre Skulder og omfattet af Tommel- og Pegefinger.

Skulder.

Højre Haand løfter Fanen saa meget, at Underarmen kommer til Stangen, som omfattes af venstre Haand tæt neden for Albuen, hvornæst højre Haand griber om Stangen tæt oven for Dupskoen, saaledes at Tommelfingeren kommer udad, og med begge Hænder sættes Enden af Stangen ned i Faneskoen; Albuen holdes til Kroppen, Haanden fast til Laaret, venstre Haand føres til Siden.

Naar Blæsten gør det nødvendigt, omfattes Stangen med højre Haand i Højde med Skulderen.

Hvil.

Højre Haand bringes saa meget lige frem, som Faneskoens Længde tillader, hvorved Stangen kommer til at hvile paa højre Skulder.

Skulder.

Højre Haand fører Fanen tilbage i den lodrette Stilling.

Ved Fod.

Venstre Haand omfatter Stangen i Højde med Skulderen, og med begge Hænder løftes den ud af Faneskoen; Stangen glider mellem begge Hænder lodret ned til Jorden og omfattes af den højre Haands Tommel- og Pegefinger; venstre Haand føres til Siden.

109. Fanen skuldres, naar der præsenteres Gevær, og tages i Hvil eller ved Fod samtidig med de tilsvarende Geværgrebs Udførelse.

Under March skuldres Fanen, naar der kommanderes Giv Agt! Se til højre! (venstre!), og føres i Hvil, naar Honnøren ophører.

Æresbevisning med sænket Fane.

110. 1. Venstre Haand omfatter Stangen i Højde med Skulderen, og med begge Hænder løftes den ud af Faneskoen.

2. Idet der gøres halvhøjre om, bringes Stangen i vandret Stilling, saaledes at Fanen ikke berører Jorden; venstre Haand midt for Kroppen, Albuen støttet mod Siden.

Skulder.

1. Der gøres Front, idet Fanen med begge Hænder bringes i sædvanlig Stilling ved Skulderen.

2. Enden af Stangen sættes i Faneskoen, og venstre Haand føres til Siden.

111. Under Marchen udføres Æresbevisningen ligesom paa Stedet, kun at Fanebæreren bringer højre Skulder tilbage i Stedet for at gøre halvhøjre om.

Æresbevisningen (Skuldringen) udføres af Fanebæreren saavel paa Stedet som i March, samtidig med at den Officer eller Befalingsmand af Officiantgruppen, der fører Delingen, hvormed Fanen følger, saluterer (skuldrer).

Gruppen og Delingen.

Sjette Kapitel.

Sluttet Orden.

A. Gruppen.

Almindelige Bestemmelser.

112. De for Enkeltmandsuddannelsen med Hensyn til Geværgreb og Bevægelser m. m. givne Forskrifter gælder tillige for Gruppen.

113. Gruppen bestaar af 1 Fører og 8 menige, nemlig:

⫯ *1 Gruppefører,*
● *1 Rekylgeværskytte,*
⊗ *1 Hjælper,*
⊗ *3 Forsynere,*
○ *1 Haandgrenader,*
⫰ *2 Geværgrenaderer.*

114. Gruppen opstilles som vist paa efterfølgende Skitser i Linie, Rodekolonne eller Enkeltkolonne.

Er Gruppens Styrke reduceret, saaledes at der fremkommer en blind Rode, er dennes Plads (i Linie og Rodekolonne) næst venstre Fløjrode.

Linie.

115.

Ordning.

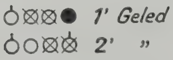

Skal Gruppen opstilles paa Linie, er Kommandoen:

Træd an!

Højre Fløjmand i Gruppens 1' Geled træder an foran Føreren, hvorefter de øvrige stiller sig paa deres Pladser, og alle indtager Rørstillingen.

116. Ved Vendinger og ved Bevægelser med Gruppen forbliver enhver paa den ham anviste Plads, dog saaledes at saavel Fløjbefalingsmanden, hvor en saadan findes, som den Mand, der staar i den blinde Rode, træder frem i 2' Geled, saa snart dette kommer forrest; naar 2' Geled ikke længer er forrest, træder de atter over i 1' Geled.

117. Skal Geledderne aabnes og senere igen sluttes, sker dette ved, at der kommanderes:

N' Geled! n' Skridt fremad (baglæns) ... **March!**

Retning.

118. Det Punkt, hvorfra Retningen udgaar, kaldes Støttepunktet; for Gruppen paa Stedet ligger det i Fløjroden, for Gruppen under Bevægelse i Fløjbefalingsmanden (i Mangel af en saadan i Fløjroden). Den Linie, der gaar gennem Støttepunktet, og som angiver Retningens Flugt, kaldes Frontlinien.

119. Paa Stedet udføres Retningen paa Kommando:

Til højre (venstre)... **ret!**

Hver Mand indtager Retstillingen og drejer — med Undtagelse af Fløjmændene i Støttepunktet — Hovedet saa meget til den nævnte Side, at det venstre (højre) Øje kommer lige over Kravens Sammenhægtning, hvorefter han hurtigt bevæger sig saa meget fremad eller tilbage, at han netop kan skimte 3' Sidemands Bryst; samtidig tager han Haandsbreds Mellemrum fra Sidemanden. Hver Mand i 2' Geled stiller sig nøjagtigt bag sin Formand og i befalet Afstand fra ham.

Gruppeføreren efterser Retningen, saafremt Gruppen er isoleret, og tilkendegiver om fornødent, om nogen skal frem eller tilbage.

For at Retningen kan udføres nøjagtigt, er det nødvendigt, at hver enkelt Mand indtager den nøjagtige Retstilling og staar lige i Geleddet; han maa passe paa ikke at lægge Hovedet paa Siden, og hvis han mangler lidt i at være rettet ind, maa han ikke, for at forbedre Retningen, lægge Overkroppen forover eller bagover, men skal træde lidt fremad eller tilbage.

Der maa lægges Vægt paa, at Retningen udføres hurtigt.

120. Skal Gruppen flyttes nogle Skridt fremad, tilbage eller til Siden, kan dette ske derved, at Føreren, forinden Kommando til Retning gives, angiver Fløjrodens Plads og dermed, hvor Gruppens Fløj skal staa. Fløjroden begiver sig da rask hen paa den betegnede Plads, og alle slutter an til den.

121. Efter fuldført Retning kommanderes:

Se lige... **ud!**

Hvor Mandskabet i de i det efterfølgende angivne Tilfælde efter fuldført Bevægelse retter sig ind uden særlig Kommando, ser hver Mand, efter at han er rettet ind, paa et Vink af Føreren lige ud.

122. Paa Kommando:

Gruppe... **ret!**

indtager enhver Retstillingen.

123. Under Bevægelsen gælder som almindelig Regel, at Retningen er til højre, naar 1' Geled er foran, og til venstre, naar 2' Geled er foran, d. v. s. Støttepunktet ligger paa højre Fløj.

Foretages Rodemarch, er Retningen til den Side, hvor 1' Geled er.

Skal den almindelige Regel af en eller anden Grund fraviges, og dette ikke er begrundet i selve Bevægelsens Art eller i de for dens Udførelse givne særlige Regler, averteres:

Retning til venstre! (højre!),

hvorpaa alle tager Retning til den nævnte Side. Naar Aarsagen til Afvigelsen bortfalder, averteres den sædvanlige Retning atter, med mindre det overflødiggøres ved et følgende Kommandoord.

Frontmarch.

124. Ved Frontmarch bevæger Gruppen i Linie sig fremad eller tilbage i en Retning, der er vinkelret paa Frontlinien.

Den Linie, der udgaar fra Støttepunktet i den Retning, hvori der marcheres, kaldes Marchlinien, det Punkt, mod hvilket Marchen er rettet, Retningspunktet. Fløjbefalingsmanden (i Mangel af en saadan, Fløjroden) i Støttepunktet marcherer lige paa Retningspunktet, der om fornødent opgives.

125. Kommando:

Gruppe... **March!** (Giv Agt... **Løb!**)

Retning og Mellemrum mellem Roderne og Afstand mellem Geledderne søges navnlig overholdt derved, at hver Mand roligt og jævnt bevæger sig lige frem, Blikket rettes fremad; dog kan der af og til skimtes til Siderne; hver Mand i bageste Geled holder sig lige bag sin Formand. Bevægelsen maa foregaa uden ængstelig Hensyntagen til Retning og Mellemrum; opstaaede Fejl heri afhjælpes lidt efter lidt; skulde der forekomme Trykken i Geleddet, skal der gives efter for de Tryk, der kommer fra Støttepunktet, hvorimod Tryk fra den modsatte Side skal modstaas.

Skal Marchen eller Løbet ophøre, kommanderes:

Gruppe... **Holdt!** (Almindelig... **March!**)

Skal Marchen eller Løbet foretages i modsat Retning, men paa samme Marchlinie, kommanderes:

Gruppe om... **kring!**

Svingning.

126. Det Punkt, hvorom der svinges (Svingningspunktet), ligger umiddelbart paa den Fløj, hvorom der svinges.

Er Gruppen paa Stedet, kommanderes:

Højre (venstre)...**sving!**

Den paa Fløjen ved Svingningspunktet værende Fløjmand ser til den udsvingende Fløj.

Naar der derefter kommanderes:

Gruppe...**March!** (Giv Agt...**Løb!**)

iagttages, at Fløjmanden paa den Fløj, hvorom der svinges, drejer sig paa Stedet, Fløjmanden paa den udsvingende Fløj tager almindelig Skridtlængde, og alle øvrige forkorter deres Skridt i Forhold til deres Plads i Gruppen. Findes der en Fløjbefalingsmand ved Svingningspunktet, drejer denne sig saaledes, at han stadig er rettet med og bevarer samme Front som Gruppen.

Under Svingningen vedligeholdes Retning samt Mellemrum mellem Roderne og Afstand mellem Geledderne i Overensstemmelse med de i Punkt 125 givne Regler.

Naar Svingningen er fuldført, kommanderes:

Lige...**ud!** (Gruppe...**Holdt!**),

paa hvilken Kommando alle tager Skridt af sædvanlig Længde, ser lige ud og marcherer fremad (gør Holdt).

Er Gruppen i March (Løb), naar Svingningen kommanderes, bortfalder Kommandoen »Gruppe March« (»Giv Agt...Løb«); Udførelsen bliver den samme.

127. Rodekolonne.

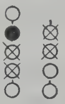

Rodekolonne dannes fra Linie, ved at denne udfører en Fjerdedels Vending, eller ved at Linien under Frontmarch afbryder med Roder, i hvilket Tilfælde Marchretningen bliver vinkelret paa Frontlinien.

Iøvrigt skal Rodekolonnen fra enhver Formation kunne formeres paa Gruppeførerens Kommando: »Rodekolonne efter mig!« (»Løb!«), paa hvilken Kommando Gruppen slutter op bag Gruppeføreren i den nævnte Formation.

Rodemarch.

128. Rodemarch fremkommer ved March med Rodekolonnen. Vil man under Rodemarchen forandre Marchretningen under en mindre Vinkel, sker det ved, at Føreren betegner det Retningspunkt, hvorpaa den foran værende Fløjbefalingsmand, i Mangel af en saadan, Fløjroden, skal marchere.

Skal den nye Marchretning være vinkelret paa den, der haves, kommanderes:

Højre (venstre) om sving!

hvorpaa den forreste Fløjbefalingsmand, i Mangel af en saadan Fløjroden, straks udfører den fornødne Svingning og dernæst marcherer lige ud.

Skal Marchretningen være modsat af og parallel med den, der haves, kommanderes:

Højre (venstre) helt om sving!

Overgang fra Linie til Rodekolonne og omvendt.

129. Afbrydning med Roder, der kun foretages under Bevægelse, sker paa Kommando:

Med Roder! Til højre (venstre) bryd... **af!**

Forreste Geleds Fløjmand paa den Fløj, hvortil Afbrydningen sker, fortsætter Bevægelsen lige frem med forkortede Skridt; alle øvrige gør højre (venstre) om og svinger derefter til venstre (højre), Fløjmanden af bageste Geled straks og de følgende Roder, efterhaanden som de kommer til Svingningspunktet. Naar Fløjmanden af bageste Geled er i Linie med Fløjmanden af forreste Geled, tager denne atter Skridt af sædvanlig Længde.

Findes der paa den Fløj, hvortil Afbrydningen sker, en Fløjbefalingsmand, træder denne, naar Afbrydningen kommanderes, hen foran forreste Geleds Fløjmand, hvor han marcherer med forkortede Skridt, indtil Fløjmanden af bageste Geled er i Linie med Fløjmanden af forreste Geled. Naar Rodeformeringen er fuldført, træder den nævnte Fløjbefalingsmand, hvis han ikke alt er der, over i 1' Geled.

130. En Rodekolonnes Opmarch paa en Frontlinie vinkelret paa den oprindelige Front, sker paa Kommando:

Linie til venstre! (højre!)... **Løb!** (Uden Trit... **March!**)

Den foran værende Fløjmand af det Geled, der er paa den nævnte Side, vedbliver at marchere, og hans Rodekammerat tager, saasnart Pladsen tillader det, Stilling bag ham. Findes der i Spidsen af Kolonnen en Fløjbefalingsmand, træder denne hen ved Siden af Fløjmanden; alle øvrige løber (gaar) hver for sig uden Trit hurtigt ud mod den ny Frontlinie, i hvilken de efterhaanden indtager deres Pladser; Retning og Fodslag tages efter den Fløj, der marcherer lige ud.

Er Rodekolonnen paa Stedet, sker Udførelsen som ovenfor angivet, kun at vedkommende foran værende Fløjmand bliver staaende, medens alle øvrige, efterhaanden som de kommer paa Plads, gør Holdt og retter sig ind til den staaende Fløj (jfr. Punkt 121).

131. Bagom-Opmarch.

Skal en Rodekolonne opmarchere med ret Front paa en ny Frontlinie parallel med Marchretningen, kommanderes, hvis højre Fløj er foran: »Bagom-Opmarch til højre!« Fløjmanden i 1' Geled svinger højre om og marcherer lige ud, indtil han averteres om at gøre Holdt. Næste Mand i 1' Geled svinger højre om, naar han har passeret det Sted, hvor Fløjmanden svingede, og opmarcherer til venstre for denne, hvorefter han retter sig ind. Samme Forhold iagttages af hver følgende Mand i dette Geled. 2' Geled bagomopmarcherer paa lignende Maade, saaledes at det kommer til at staa lige bag 1' Geled i befalet Afstand. Paa samme Maade bagomopmarcheres til venstre, naar venstre Fløj er foran.

Findes der paa den Fløj, hvorom der bagomopmarcheres, en Fløjbefalingsmand, træder denne paa Kommandoen til Bagom-Opmarch hen ved Siden af Fløjmanden i 1' Geled.

Enkeltkolonne.

132.

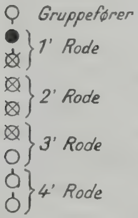

I Enkeltkolonnen er inden for Roden Manden i 1' Geled forrest. Afstanden mellem Folkene er, naar ikke andet befales, som i Rodekolonnen.

Enkeltkolonnen skal fra enhver Formation kunne formeres paa Gruppeførerens Kommando: »Enkeltkolonne efter mig!« (»Løb!«), paa hvilken Kommando Gruppen slutter op bag Gruppeføreren i den nævnte Formation.

133. Skal Afstanden mellem Folkene i Enkeltkolonnen være større end foran angivet, gives fornøden Ordre umiddelbart forud for Kommandoen til Kolonnens Formering; f. Eks.: »Paa 5 Skridt!«

Skal Afstanden under Marchen i Enkeltkolonne forlænges eller forkortes, giver Gruppeføreren for, nøden Ordre; f. Eks.: »Paa 5 Skridt tag Afstand!« eller »Paa 2 Skridt slut op!«

Liggende Stilling.

134. Skal der faldes ned i liggende Stilling, udføres dette paa Kommando: »Fald ned!«

Er Gruppen paa Linie, tager bageste Geled under Udførelsen fornøden Afstand; er Gruppen i Rodekolonne, tager de to Folk i hver Rode Front skraat fremad bort fra hinanden og falder ned saaledes, at Kolonnen kommer til at ligge tæt opsluttet, Geværmundingerne noget hævet og pegende skraat fremad ud af Kolonnen; er Gruppen i Enkeltkolonne, tager alle Folkene i Gruppen Front skraat fremad til højre og falder ned. Skal der faldes ned til venstre, maa det særlig befales.

Skal der faldes ned af Hensyn til Dækning, skal det dog ske paa en saadan Maade, at den dækkende Terraingenstand udnyttes i saa høj Grad som muligt.

Skal den staaende Stilling atter indtages, averteres: »Rejs Dem op!« hvorpaa hver Mand rejser sig og indtager Rørstillingen; de Folk, som eventuelt har taget Afstand bagud, tager atter sædvanlig Afstand.

Geværers Sammensætning.

135. Forinden Geværerne sættes sammen, skal Gruppen have ret Front, Gevær ved Fod og have indtaget Rørstillingen.

Gruppen inddeles i ulige og lige Roder paa Kommando:

Del ind!

Forreste Mand i 2' Rode af Gruppen retter sig, drejer Hovedet til venstre og tæller, henvendt til Sidemanden, »Eet«, hvorefter han ser lige ud og atter indtager Rørstillingen; Sidemanden forholder sig paa samme Maade, tællende til sin Sidemand til venstre »To«, og saaledes vedblives med »Eet« og »To« Gruppen igennem, dog at venstre Fløjmand ikke drejer Hovedet.

Enhver ulige Rode sætter Geværerne sammen med den lige Rode nærmest til venstre.

Kommando:

Sæt Geværer ... **sammen**!

Nr. 1 og 2 i 1' Geled vender sig mod hinanden. Nr. 1 stiller sit Gevær lige foran sin højre Fod med Haandbøjlen fremad, modtager med venstre Haand Geværet fra Nr. 2 i 2' Geled, sætter det med Haandbøjlen bagud midt imellem og i Højde med sin egen venstre og sin venstre Sidemands højre Fod og kobler begge Geværer sammen, det bageste til venstre for det forreste. Medens disse 2 Geværer fastholdes af Nr. 1, kobler Nr. 2 sit Gevær ind i Koblingsringen paa det Gevær, der tilhører Nr. 2 i 2' Geled, saaledes at Pibens Forende kommer imellem de 2 andre Geværer, og sætter det lige foran sin venstre Fod. Naar Geværstablen saaledes er dannet, slipper Mandskabet af 1' Geled Geværerne, hvorpaa Nr. 1 i 2' Geled læner sit Gevær til Stablen, og alle træder 1 Skridt tilbage i Rørstillingen. De geværbevæbnede Befalingsmænd læner deres Geværer til den nærmeste Stabel. Har Gruppens venstre Fløjrode ulige Nummer, læner den sine Geværer til den nærmeste Stabel til højre. Rekylgeværskytten stiller Rekylgeværet hvilende paa Støttebenene, Mundingen fremad, umiddelbart foran sig. Hjælperen anbringer Reservepiben til venstre for Rekylgeværet og støttet mod dette med Hylstrets Laag opad og læner sit Gevær til den første Stabel i Gruppen.

Mandskabet forbliver derefter staaende, indtil der trædes af, hvorefter det, hvis ikke anderledes befales, opholder sig bag ved Geværerne.

136. Skal Geværerne atter fattes, kommanderes:

Til Gevær!

hvorpaa Mandskabet træder an bag Geværerne, Hjælperen fatter Reservepiben og hænger den over.

Kommando:

Fat ... **Geværer**!

Paa »Fat« tager enhver, der har lænet sit Gevær til Stablen, Geværet og indtager Rørstillingen. Hjælperen hænger sit Gevær over. Det Mandskab, hvis Geværer er sammenkoblede, fatter deres Geværer med højre Haand. Rekylgeværskytten fatter Rekylgeværet og hænger det over.

Paa »Geværer« løftes Geværerne lidt op, Koblingsringene hages ud af hverandre, og alle indtager Rørstillingen.

Anm. Saavel naar Geværerne sættes sammen, som naar de atter fattes, bør det iagttages, at Sigtekornene ikke beskadiges.

B. Delingen.

Almindelige Bestemmelser.

137. De for Gruppen givne Forskrifter gælder tillige for Delingen, overalt hvor de kan komme til Anvendelse.

Anm. Naar det under Marcher maatte anses for formaalstjenligt, kan der skiftes Geværbæring. Under Marcher gennem Byer skiftes dog kun med Gevær i Hvil og Gevær paa højre Skulder.

138. Ved Fløjgruppen til højre (venstre) forstaas saavel ved ret som ved omvendt Front den Gruppe, der i Øjeblikket staar længst til højre (venstre).

Linie.

Ordning.

139. Delingen bestaar af et Antal Grupper, der bevarer deres faste Sammensætning. Grupperne sammensættes saa vidt muligt af Folk med nogenlunde samme Højde. Er en Gruppes Styrke stærkt reduceret, opløses dog Gruppen, og Mandskabet fordeles til de øvrige Grupper, uanset om nogle af disse derved midlertidig kommer til at indeholde mere end 8 Mand.

Grupperne gives indenfor hver Deling faste Numre begyndende med 1, saaledes at Grupperne med de højeste Folk har de laveste Numre.

Anm. Ved Delingen findes udenfor Gruppeinddelingen 2 som Ordonnanser for Delingsføreren udpegede Folk. Anvendes de ikke som Ordonnanser, indtræder de som overtallige ved 2 af Delingens Grupper. Under de daglige Øvelser udtages de dog kun, naar der af Øvelseshensyn er Brug for dem.

140. Skal Delingen opstilles paa Linie, er Kommandoen:

Træd an!

Højre Fløjmand i 1' Gruppes 1' Geled træder an foran Delingsføreren, hvorefter de øvrige stiller sig paa deres Pladser, saaledes at Grupperne kommer til at staa paa Linie i Nummerorden ved Siden af hverandre, og alle indtager Rørstillingen. Rekylgeværskytter, Hjælpere og Afstandstagere med Geværet overhængt.

141. De til Grupperne hørende Befalingsmænd opstilles 1 Skridt bag Midten af deres Gruppe; dog stilles Føreren for en Fløjgruppe i 1' Geled paa Gruppens udvendige Fløj.

Retning.

142. Retning udføres som i Punkt 119 for Gruppen foreskrevet. Delingsføreren træder hen nogle Skridt fra den Fløj, hvortil der skal rettes, og retter de 3 Mand i 1' Geled nærmest Støttepunktet; derefter retter alle andre sig selv ind. Delingsføreren efterser Retningen af 1' Geled og tilkendegiver herved om fornødent, om nogen skal frem eller tilbage, hvorpaa han efterser Retningen af 2' Geled og af Befalingsmændene bag Fronten.

Saavel paa Stedet som under Bevægelse retter Befalingsmændene bag Fronten sig til samme Side som Mandskabet.

Frontmarch og Svingning.

143. Frontmarch og Svingning med Delingen paa Linie finder Sted i March uden Trit.

Skal Bevægelsen foregaa i Løb, sker dette ogsaa uden Trit.

Frontmarch udføres efter de for Gruppen givne Forskrifter*).

Ved Svingning med Delingen ligger det Punkt, hvorom der svinges (Svingningspunktet), i Forlængelse af Frontlinien; dets Afstand (Svingningsafstanden) fra Delingens nærmeste Fløj er, naar ikke anderledes befales, lig den halve Frontlængde.

Er Delingen paa Stedet, kommanderes:

Højre (venstre) ... **sving!**

Den paa Fløjen nærmest Svingningspunktet værende Fløjmand i forreste Geled ser til den udsvingende Fløj.

Naar der derefter kommanderes:

Uden Trit ... **March**!

(Uden Trit! Giv Agt ... **Løb**!)

iagttages, at kun Fløjbefalingsmanden, i Mangel af en saadan Fløjmanden paa den udsvingende Fløj tager almindelig Skridtlængde, medens alle øvrige forkorter deres Skridt i Forhold til deres Afstand fra Svingningspunktet; Fløjmanden nærmest Svingningspunktet ser nu og da til dette og marcherer i en saadan Bue om Svingningspunktet, at den rette Svingningsafstand bevares. Fløjbefalingsmanden ved Svingningspunktet drejer sig saaledes, at han er rettet med og bevarer samme Front som Delingen. Under Svingningen vedligeholdes Retning samt Mellemrum mellem Roderne og Afstand mellem

---

*) March og Evolering med omvendt Front gøres kun til Genstand for den højst nødvendige Indøvelse.

Geledderne i Overensstemmelse med de i Punkt 125 givne Regler.

Naar Svingningen er fuldført, kommanderes:

Lige ... **ud!** (Deling ... **Holdt!**),

paa hvilken Kommando alle tager Skridt af sædvanlig Længde, ser lige ud og marcherer fremad (gør Holdt).

Er Delingen i March (Løb), naar Svingningen kommanderes, bortfalder Kommandoen til March (Løb); Udførelsen bliver den samme.

Rodekolonne samt Overgang fra Linie til Rodekolonne og omvendt.

144. Rodekolonnen skal fra enhver Formation kunne formeres paa Delingsførerens Kommando: »Rodekolonne efter mig!« (»Løb!«).

145. Rodemarch med Delingen eller med Led, der er større end en Gruppe, udføres efter de for Gruppen givne Forskrifter, dog uden Trit. Skal der marcheres over længere Strækninger, averteres: »I Geleddet! Træd ind!«, paa hvilket Avertissement der tages lidt større Afstand mellem Roderne, og Befalingsmændene træder ind i Rodekolonnen, saaledes at den til hver Gruppe hørende Befalingsmand marcherer i Geleddet som vist paa Skitsen til Punkt 127. Bevægelsen standses ved, at der kommanderes: »Holdt foran!«, hvorpaa forreste Rode gør Holdt, og de øvrige slutter op. Befalingsmændene forbliver i Geleddet, indtil de beordres til at indtage deres oprindelige Pladser paa Avertissement: »Befalingsmænd paa Plads!«.

146. Afbrydning med Roder, Opmarch og Bagom-Opmarch udføres efter de for Gruppen givne Forskrifter. Fløjbefalingsmanden forholder sig som for Gruppen foreskrevet, de øvrige Befalingsmænd forbliver paa deres Pladser.

Marchkolonne.

147. I Marchkolonne staar Delingens Grupper lige bag hverandre, hver især i egen Frontlængdes Afstand fra den nærmest foran værende (Indsvingningsafstand).

Kolonnen formeres fra Linie i Reglen ved Udsvingning og kaldes henholdsvis højre eller venstre afmarcheret, eftersom der er udsvinget til højre eller venstre*).

Førerne for de ulige Grupper har deres Plads paa højre, for de lige Grupper paa venstre Fløj af deres Grupper. I en Deling med ulige Antal Grupper har dog Føreren for sidste Gruppe sin Plads paa venstre Fløj.

148. Marchkolonnen skal fra alle Formationer kunne formeres paa Delingsførerens Kommando: »Marchkolonne efter mig!« (»Løb!«). Delingen slutter hurtigt op bag Delingsføreren — saafremt ikke andet befales — i højre afmarcheret Marchkolonne og følger Delingsføreren i Marchkolonne uden Trit og med Gevær i højre Haand.

---

*) Den venstre afmarcherede Marchkolonne anvendes kun, hvor det er særlig paakrævet, og alt, hvad der staar i Forbindelse med denne, gøres derfor kun til Genstand for den højst nødvendige Indøvelse.

149. Skal en Styrke sætte sig i Bevægelse med Afmarch for Øje, averteres: »Klar til Afmarch!«, paa hvilket Avertissement Rekylgeværerne hænges paa Ryggen; fra denne Stilling tages de atter ned, naar der averteres: »Rekylgevær ved Fod!« (»i højre Haand!« »i Bæreskoen!«).

Der vaages over, at dette altid iagttages, naar den taktiske Situation gør det paakrævet.

150. For Retning, Bevægelser fremad eller tilbage og Rodemarch i Marchkolonne gælder lignende Regler som for de tilsvarende Forhold for Gruppen foreskrevet.

Saavel under alle Bevægelser som ved Retning paa Stedet skal Fløjmændene paa den Fløj, hvortil Retningen er, nøjagtigt passe Afstanden mellem Grupperne og desuden saa vidt muligt være godt rettede ind paa hverandre hele Kolonnen igennem. Gruppeførerne skal fra deres Pladser vaage over Overholdelsen af Retning og Afstand ved deres Grupper. Overholdelsen af den nøjagtige Marchretning paahviler Fløjbefalingsmanden i Støttepunktet.

151. Forandring af Marchretning under en mindre Vinkel sker ved, at Delingsføreren betegner det Punkt, hvorpaa den forreste Fløjbefalingsmand skal marchere; den forreste Gruppe udfører den fornødne Svingning, som i Punkt 126 for Gruppen paa Linie foreskrevet, paa Førerens Kommando; de følgende Grupper svinger uden Kommando, efterhaanden som de kommer i Højde med Svingningspunktet.

Skal den ny Marchretning være vinkelret paa den, der haves, averterer Delingsføreren:

Svingning til højre! (venstre!).

Udførelsen er som ovenfor angivet.

152. Afbrydning med Roder foregaar paa Delingsførerens Kommando:

Med Roder til højre (venstre) bryd ... **af!** hvorpaa Afbrydningen sker for hver enkelt Gruppes Vedkommende i Overensstemmelse med, hvad der i Punkt 129 er angivet for Gruppen paa Linie. Befalingsmændene indtager de for Linien foreskrevne Pladser.

153. Skal Delingen, naar den er i Rodekolonne, opmarchere i Marchkolonne, kommanderes:

Marchkolonne til venstre (højre) ... **Løb!** hvorpaa Opmarchen sker for hver enkelt Gruppes Vedkommende i Overensstemmelse med, hvad der i Punkt 130 er angivet for Gruppen, idet der samtidig tages Indsvingningsafstand mellem Grupperne. Befalingsmændene indtager straks deres Pladser i Marchkolonnen.

Overgang fra Linie til Marchkolonne.

154. Kommando:

Marchkolonne! højre (venstre) ... **sving!**

og hvis Delingen er paa Stedet:

Deling ... **March!** (Giv Agt ... **Løb!**)

Hver enkelt Gruppe udfører en Fjerdedels Svingning i Overensstemmelse med de for Svingning med Gruppen i Punkt 126 givne Regler. Under Udsvingningen indtager Befalingsmændene deres Pladser i Marchkolonnen.

Naar Svingningen er udført, og der straks skal marcheres videre, kommanderes:

Lige ... **ud!**

paa hvilken Kommando alle tager Skridt af sædvanlig Længde og marcherer fremad efter de for Bevægelser med Marchkolonnen gældende almindelige Regler.

155. Skal Marchretningen være vinkelret paa Frontlinien, formeres Marchkolonne paa Kommando:

Marchkolonne! lige ud!
højre (venstre) ... **sving!**

og, hvis Delingen er paa Stedet:

Deling ... **March!** (Giv Agt ... **Løb!**)

Den højre (venstre) Fløjgruppe marcherer med forkortede Skridt lige frem, og de øvrige Grupper udfører Svingningen; naar denne er fuldført, og der straks skal marcheres videre, kommanderes:

Lige ... **ud!**

Den forreste Gruppe fortsætter Marchen med forkortede Skridt; de følgende Grupper svinger efterhaanden til venstre (højre) efter de for Forandring af Marchretning i Punkt 151 givne Regler, dog at næstforreste Gruppe straks udfører Svingningen umiddelbart om venstre (højre) Fløj. Naar den næstforreste Gruppe har faaet Indsvingningsafstand fra den forreste, gaar denne paa Førerens sagte Avertissement over til almindelig March.

Overgang fra Marchkolonne til Linie.

156. Overgang til Linie sker ved Indsvingning, Opmarch eller Bagom-Opmarch med Grupper, samt ved Afbrydning med Roder som i Punkt 152 angivet. Ved Indsvingning og Bagom-Opmarch bliver Linien parallel med, ved Opmarch vinkelret paa Marchretningen.

157. Indsvingning foregaar paa Kommando:

Linie! venstre (højre) ... **sving**!

Udførelsesmaaden er som i Punkt 154 for Udsvingning angivet. Under Svingningen begiver Befalingsmændene sig til deres Pladser i Linien.

158. Opmarch med Grupper udføres paa Kommando:

Linie til venstre! (højre!) ... **Løb**!
(Uden Trit ... **March**!)

Den forreste Gruppe bliver staaende og retter sig uden nærmere Kommando til højre (venstre); de øvrige Grupper løber (gaar) hurtigt op paa deres Pladser i Linien til venstre (højre) for den nærmest foregaaende Gruppe, hvor hver Mand gør Holdt, retter sig ind til højre (venstre) og ser paa et Vink af Delingsføreren lige ud.

159. Er Kolonnen i March bliver Udførelsen som ovenfor angivet, dog at den forreste Gruppe gaar over til March uden Trit og fortsætter Bevægelsen (om fornødent med forkortede Skridt), og at hver Mand af de øvrige Grupper, naar han er kommen paa Plads i Linien, tager Retning efter førstnævnte Gruppe.

Er Kolonnen i Løb, og Opmarchen skal foretages uden Standsning i Bevægelsen, lader Delingsføreren forreste Gruppe gaa over til March uden Trit. De øvrige Grupper forholder sig som ovenfor foreskrevet.

Skal Retningen efter fuldført Opmarch være til den modsatte Side, averteres dette.

160. Bagom-Opmarch med Grupper sker paa Avertissement:

Bagom-Opmarch til højre! (venstre!)

Den forreste Gruppe udfører en Fjerdedels Svingning til den befalede Side efter de for Svingning med Gruppen i Punkt 126 givne Regler, hvorpaa den bevæger sig lige ud, indtil den averteres om at gøre Holdt; hver Mand retter sig ind til højre (venstre). De følgende Grupper svinger uden Kommando, efterhaanden som deres Front bliver fri, og indtager deres Pladser i Linien til venstre (højre) for den nærmest foregaaende Gruppe, idet hver Mand gør Holdt og retter sig ind til højre (venstre). Paa Delingsførerens Vink ser alle lige ud.

Skydning.

161. Skydning i sluttet Orden kan komme til Anvendelse i særlige Tilfælde, saasom overfor angribende Rytteri, overfor Flyvere og i Mørke.

162. Ved Skydning i sluttet Orden paa Linie forholdes som i Punkt 63 c. foreskrevet. Rekylgeværskytterne falder ned og skyder fra deres Plads i Geleddet, eventuelt uden Hjælperens Assistance. Er 2' Geled forrest, bytter Skytten og Hjælperen hurtigt Plads. Tillader Tiden det, og gør Forholdene det ønskeligt (f. Eks. naar Rekylgeværskytterne ikke kan se Maalet i liggende Stilling), kan Rekylgeværskytter og Hjælpere beordres i Stilling udenfor Delingens Fløje.

Naar der, efter at Skydningen er standset, kommanderes »Sikring!« forholder hver Mand sig som i Punkterne 61 og 77 foreskrevet.

163. Findes der, naar Skydning skal foretages, Befalingsmænd foran Fronten, averterer Delingsføreren: »Fronten fri!« og de paagældende begiver sig da om nærmeste Fløj bag Fronten. Naar Skydningen er ophørt, averterer Delingsføreren: »Paa Plads!« hvorefter de paagældende begiver sig til deres oprindelige Pladser.

164. Befalingsmændene i Geleddet deltager i enhver Skydning paa samme Maade som Mandskabet. Befalingsmændene bag Fronten tager under Skydning Geværet ved Fod. Befalingsmændene kan ved de daglige Øvelser fritages for at lade med Patroner.

165. Delingsføreren leder Delingens Ild og giver Kommando til Ildens Aabning. (Jfr. dog Punkt 237.)

Ilden standses paa Kommando: »Hold inde!« eller ved Signal med Signalfløjten.

Er Delingen Led i Kompagniet, maa Signalfløjten dog kun benyttes, naar Ilden ikke paa anden Maade lader sig standse.

Anm. Salver ved Ligparader.

I Salveskydning deltager kun det Personale i Geleddet, som er bevæbnet med Gevær 1889. Rekylgeværskytter, Hjælpere og Befalingsmænd bag Fronten skal ikke lade deres Geværer, men forbliver saavel under Ladningen som under Skydningen i Retstillingen, Rekylgeværskytter og Hjælpere med Geværet overhængt, Befalingsmændene bag Fronten med Gevær ved Fod. Salveskydningen foregaar saaledes:

Efter at Geværet er ladet, kommanderes: «Højt an!« Begge Geledder indtager samtidig Anslagsstillingen, dog med Geværets Munding ca. 1 m højere end Kolben.

Naar derefter kommanderes: »Giv Agt! Fyr!« trækker alle samtidig af og forholder sig dernæst, som om der var befalet »Hold inde!«

Kommandoer, der afgives ved Ligparader, maa forinden være indøvede i at afgive Salver.

Geværers Sammensætning.

166. Geværers Sammensætning i Deling kan finde Sted saavel paa Linie som i Marchkolonne og foregaar som i Punkterne 135 og 136 for Gruppen foreskrevet; dog er Kommandoen til Inddeling: »Gruppevis! Del ind!«

Befalingsmændene bag Geleddet, Afstandstagere og andet geværbevæbnet Mandskab, der ikke er indtraadt i Geleddet, læner deres Geværer til nærmeste Stabel.

Syvende Kapitel.

Udfoldning og spredt Orden.

Udfoldning.

167. Forinden Delingen udvikles i spredt Orden, bør der have fundet en Udfoldning (Gruppeudfoldning) Sted.

Delingen skal imidlertid, selv om dette ikke er sket, kunne udvikle i spredt Orden fra enhver Formation, i enhver Retning saavel paa Stedet som under Bevægelse, idet Udfoldning og Udvikling da følger umiddelbart efter hinanden.

Under Udfoldningen trækker Delingen sine Grupper ud fra hverandre i Rode- eller Enkeltkolonner, hvilket i hvert enkelt Tilfælde befales af Delingsføreren, som nedenfor angivet, og forbliver i denne Formation, indtil det bliver nødvendigt at gaa over til spredt Orden.

168. Forud for Udfoldningen giver Delingsføreren i det Omfang, Forholdene kræver det, og Tiden tillader det, en Instruktion og befaler derefter Udfoldningen.

Denne sker normalt fra Rodekolonne eller Marchkolonne, og Udførelsen bliver i Hovedsagen ens fra begge disse Formationer. Den kan finde Sted paa 1 eller 2 Linier og kan foregaa saavel til højre som til venstre, saavel paa Stedet som under Bevægelse.

169. I den udfoldede Deling bliver, saafremt ikke anderledes befales, den Gruppe, som forinden Udfoldningen var forrest i Rode- eller Marchkolonnen, Ledegruppe. Befinder Delingen sig paa Stedet, skal Delingsføreren forud for Befalingen til Udfoldningen angive Retningspunktet for Bevægelsen.

170. Skal Udfoldningen ske med en Front, som er forskellig fra den oprindelige, bør Delingen, inden Udfoldningen befales, være bragt ind i den nye Front. Har dette ikke kunnet finde Sted, angiver Delingsføreren den nye Front samtidig med, at Udfoldningen befales.

171. Nedenfor anføres nogle Eksempler paa Befalinger, der kan komme til Anvendelse ved Udfoldning af en Deling.

Eksempel 1.

Situation.

Delingen er under Angrebsmarchen enkadreret i forreste Linie. Den er i Dækning bag en Bakke, skal foretage Gruppeudfoldning og fortsætte Fremrykningen.

Befaling.

Delingen udfolder sig til Angreb i 2 Linier bag denne Bakke.

I 1' Linie: 1', 2' og 3' Gruppe,
i 2' Linie: 4', 5' og 6' Gruppe,
alle i Enkeltkolonne i den nævnte Orden fra højre Fløj.

2' Gruppe Ledegruppe, Retningspunkt: Kæmpehøjen.

Mellemrum 30 m, Afstand 75 m.

Delingen trænger foreløbig frem til Stengærdet.

2 Grenaderer af 2' Gruppe Spejdere 400 m foran Fronten.

Forbindingsplads ved den røde Gaard.

Jeg følger 2' Gruppe.

Fremrykningen begynder, naar jeg vinker fremad.

Tag Mellemrum mellem Grupperne. Afstanden tages under Fremrykningen.

Før Grupperne paa Plads.

Eksempel 2.

Situation.

Delingen er Forspids og marcherer frem ad en Vej. Den venter at støde frontalt paa en Fjende og udfolder for at fortsætte Fremrykningen.

Befaling.

Delingen udfolder sig paa 1 Linie paa begge

Sider af Vejen. Grupperne i Nummerorden fra højre Fløj. Enkeltkolonner.

3' Gruppe er Ledegruppe og gaar frem langs Vejens venstre Side.

Mellemrum 50 m.

Ryk ud i Løb.

Gruppeførerne tilraaber deres Grupper: »Enkeltkolonne efter mig! Løb!« og fører dem saa hurtigt som muligt ud i det Terrainbælte, i hvilket Gruppen skal rykke frem.

Eksempel 3.

Situation.

Delingen er forrest i Fortroppens Hovedstyrke. Forspidsen er kommen i Kamp. Delingen skal rykke frem til venstre for Forspidsen.

Befaling.

Delingen udfolder sig paa 2 Linier.

I 1' Linie: 1', 2' og 3' Gruppe,

i 2' Linie: 4', 5' og 6' Gruppe overfløjende til venstre.

1' Gruppe Ledegruppe, Retningspunkt Møllen, højre Fløj ved den store Sten.

Mellemrum 40 m.

Afstand 100 m.

Fremrykningen begynder, naar jeg vinker fremad.

Ryk ud i Løb.

Gruppeførerne tilraaber deres Grupper: »Enkeltkolonne efter mig! Løb!« og bringer dem derefter saa hurtigt som muligt paa Plads som befalet. De giver her de fornødne Befalinger for Udviklingen og lader denne iværksætte, naar Fremrykningen begynder.

172. Udfoldningen foregaar, naar ikke anderledes befales, i rask Gang.

Afstand tages altid fremefter, medmindre Forholdene gør det modsatte paakrævet, i hvilket Tilfælde det særlig maa befales.

Mellemrum tages stedse til den befalede Side.

173. Skal Delingen udfoldes i Løb, tilføjes umiddelbart efter Kommandoen til Udfoldningen: »Løb!«

Gruppen, hvorfra Udfoldningen sker, fortsætter Bevægelsen i March (eller — hvis Formeringen foretages paa Stedet — forbliver paa Stedet), medens samtlige øvrige Grupper tager de befalede Mellemrum (og Afstande) i Løb, hvorefter de paany gaar over til March (gør Holdt).

174. Mellemrum og Afstande mellem Grupperne afhænger af Fægtningssituationen og Terrainet og gøres almindeligvis henholdsvis 30—40 m og 85—100 m.

175. Grupperne skal ikke være i højere Grad bundne af de befalede Mellemrum og Afstande, end at de saavel paa Stedet som under Bevægelse paa bedste Maade benytter Terrainet til Dækning og Skjul.

176. Er Delingen undtagelsesvis kommet i en Situation, der kræver øjeblikkelig Udfoldning, skal denne fra Rode- og Marchkolonne uden forudgaaende Instruktion kunne udføres paa Delingsførerens Kommando:

Fold ud!...Løb!

Udfoldningen sker saaledes:

Mellemrum (30 m) og Afstand (75 m) tages
i en Deling paa 6 eller 5 Grupper fra 4' forreste Gruppe
- - — — 4 — 3 — — 3' — —
- - — — 2 — — bageste —

I 1' Linie kommer den Halvdel af Delingens Grupper, som er forrest, i 2' Linie Resten. Bestaar Delingen af et ulige Antal Grupper, bliver 1' Linie en Gruppe stærkere end 2' Linie.

Næstforreste og bageste Gruppe kommer til venstre, de øvrige til højre.

Naar Udfoldningen har fundet Sted, giver Delingsføreren, saa snart Forholdene tillader det, den nødvendige Instruktion til Gruppeførerne, eventuelt ved at kalde dem til sig.

177. I den udfoldede Deling bæres Gevær 1889 i højre Haand, vandret eller over højre Arm, eftersom det falder den enkelte Mand bekvemmest.

Rekylgevær og Karabin bæres overhængt, men tages af Ryggen, naar Fægtningssituationen kræver det.

178. Bevægelser med den udfoldede Deling foregaar i Overensstemmelse med de Regler, der er givet i Punkterne 188—190.

179. Efter at Udfoldningen har fundet Sted, leder Delingsføreren ordentligvis ved Tegn Delingens Bevægelser. Skal Fronten undtagelsesvis forandres under Bevægelsen, giver han fornøden Ordre til Ledegruppen, som straks tager den befalede Front, hvorefter de øvrige Grupper vælger nyt Retningspunkt i Overensstemmelse hermed.

180. Delingsførerens Plads er normalt ved Ledegruppen, men han kan iøvrigt bevæge sig frit, eftersom Hensynet til Fægtningssituationen og Terrainet eller Øvelseshensyn byder det. Gruppeførernes Pladser er i Spidsen for deres Grupper, medmindre Fægtningssituationen eller Øvelseshensyn kræver andet.

Spredt Orden.

Almindelige Bestemmelser.

181. Den Nøjagtighed i Overholdelse af Retning, Mellemrum og Afstand, der findes i den sluttede Orden, maa ikke forsøges gennemført i den spredte Orden.

Gruppen optræder indenfor Delingen med saa stor Selvstændighed, at der fra første Færd ved Uddannelsen maa lægges den største Vægt paa at udvikle Gruppeførernes Initiativ og deres Forstaaelse af Principperne for Kampens Gennemførelse. Men selv indenfor et saa lille Led som Gruppen vil det ikke altid være Føreren muligt at føre direkte Kommando over hele den ham underlagte Styrke, idet Forholdene ofte vil byde, at Gruppen deles. Den enkelte Mand maa derfor ikke alene udvise den største Agtpaagivenhed for nøje at kunne efterkomme enhver Befaling fra Føreren, men han maa tillige have et saadant Kendskab til Principperne for Kampens Gennemførelse, at han kan handle i en given Befalings Aand og om fornødent, hvis Føreren skulde faa Forfald, inden for sin Del af Gruppen arbejde videre paa Opgavens Løsning, eller ved Forandring i Fægtningssituationen fatte en selvstændig Beslutning og udføre den paa formaalstjenlig Maade.

182. Indøvelsen af de i det efterfølgende for Gruppen og Delingen i spredt Orden givne Forskrifter, der foretages i Overensstemmelse med det i 4' Kapitel for Indøvelsen i Skyttetjenesten foreskrevne, bør i særlig Grad være Genstand for Kompagnichefens Opmærksomhed, da den skal lægge Grunden til Kompagniets Uddannelse for Kampen, og da den er et fortrinligt Middel til at tilvejebringe Disciplin direkte med Kampforhold for Øje.

Saa snart Rekrutten er bleven nogenlunde fortrolig med Opstilling og de første Bevægelser i sluttet Orden, begyndes den formelle Indøvelse af de i de efterfølgende Punkter givne Bestemmelser for »Udvikling«, »Bevægelse« og »Samling« — uden Hensyn til de Skydningen vedrørende Bestemmelser.

Udvikling.

183. Ved Udvikling i spredt Orden optræder Mandskabet som Skytter. Mellemrummet mellem de enkelte Skytter afhænger i hvert Tilfælde af Forholdene; naar ikke andet befales, er det 6 Skridt, men vil hyppigt være større. Hjælperen skal dog, naar der gøres Holdt, under hensigtsmæssig Benyttelse af den Dækning og det Skjul, der findes ved Rekylgeværskyttens Plads, tilstræbe at komme saa tæt hen til denne, at han kan udføre de ham paahvilende Opgaver; hvor Dækning eller Skjul ikke findes i Rekylgeværskyttens umiddelbare Nærhed, anbringer Hjælperen sig med det befalede

Mellemrum fra Rekylgeværskytten og udfører herfra den ham paahvilende Observation, medens hans øvrige Opgaver maa udføres af Skytten selv.

184. Gruppeføreren har, naar intet særligt befales, Ansvaret for, at Gruppen udvikler og bevæger sig i den Formation, som svarer bedst til Fægtningssituationen og Terrainet.

185. Udviklingen sker fra Rodekolonne eller Enkeltkolonne og foregaar saaledes, at Rekylgeværskytten altid er Midtpunktet for Udviklingen. Denne foregaar i rask Gang, naar ikke andet befales, og kan finde Sted saavel paa Stedet som under Bevægelse; begge Dele skal indøves, men Udvikling under Bevægelse bør som Regel ikke anvendes under Beskydning, og ved Udvikling paa Stedet skal det indskærpes, at det første Mandskabet har at gøre efter endt Udvikling er at søge Dækning (jfr. Punkt 192).

Gruppeføreren indtager under Udvikling den Plads, hvorfra han bedst kan løse sin Opgave; som oftest opholder han sig i Nærheden af Rekylgeværskytten.

Skal Udviklingen foregaa i Løb, giver Føreren fornøden Ordre.

186. Udviklingen paa 2 Bølger er Hovedreglen; den foregaar paa Gruppeførerens Befaling, idet han angiver, hvilke Folk der skal i 1' og hvilke i 2'. Bølge, samt iøvrigt giver de Anvisninger, som Fægtningssituationen kræver.

Gruppeføreren skal altid udpege en Fører for den Del af Gruppen, han ikke selv følger.

Eksempler paa Befaling til Udvikling af en Gruppe paa 2 Bølger.

1. »Rekylgeværskytte og Hjælper i Stilling paa Bakken! Resten af Gruppen i Dækning bag Bakken ... **Løb!**«

2. »Rekylgeværskytte, Hjælper og forreste Forsyner i Stilling ved Busken. Resten af Gruppen i Dækning i Lavningen skraat bagud til højre... **Løb!**«

3. »Rekylgeværskytte, Hjælper, forreste Forsyner og forreste Grenader følger mig, Retningspunkt Møllen, foreløbig til Stengærdet. Resten under N. N. følger efter, Afstand ikke over 70 m.«

187. Gruppen kan, hvor det drejer sig om at bringe samtlige Vaaben til øjeblikkelig Anvendelse, undtagelsesvis udvikles paa 1 Bølge.

Dette foregaar kun paa Stedet, og Kommandoen er:

Paa Stedet! Former... **Kæde!**

Paa denne Kommando falder Rekylgeværskytten straks ned, Hjælperen falder ned til venstre for denne. De øvrige Folk løber ud til Siden, 1' Geled til venstre, 2' Geled til højre for Rekylgeværskytten. De 2 Geværgrenaderer begiver sig dog begge til højre for Rekylgeværskytten. Efterhaanden som Folkene faar fornødent Mellemrum, falder de ned.

Bevægelser.

188. Alle Bevægelser udføres, naar ikke andet befales, i rask Gang. Geværbæringen er normalt: For Gevær 1889 vandret (jfr. dog Punkt 96), for

Rekylgevær som foreskrevet i Punkt 73 a., og for Karabin, som det falder Skytten bekvemmest. Forud for de i det efterfølgende nævnte Kommandoord kan det under mange Forhold være formaalstjenligt at give et kort Avertissement, der forbereder den forestaaende Bevægelse; f. Eks.:

Klar til Fremrykning! (Tilbagegang!)

Forinden en Bevægelse begyndes, **skal hver Mand af sig selv have sikret Geværet**, og forinden hver Fremrykning skal der af Føreren opgives et Retningspunkt for Bevægelsen, som nøjagtigt skal fastholdes.

189. Bevægelsen fremad (tilbage) udføres paa Førerens Vink eller Kommando:

Fremad! (Tilbage!)

Skal Bevægelsen udføres i Løb, averteres:

Løb!

eller naar Bevægelsen over en kortere Strækning skal udføres med størst mulig Hurtighed:

Hurtigt Løb!

Skal der fra Løb atter gaas over til Gang, averteres:

Gang!

190. Foregaar Fremrykningen i virksom fjendtlig Ild, maa den ske springvis. Springets Længde afhænger af Terrainet, den fjendtlige Ild og Skyttens Kræfter og skal udføres saa hurtigt, at der ikke levnes Fjenden Tid til at komme til Skud mod Gruppen, før Springet er endt.

Ved en Gruppes (Bølges) Fremrykning fra den ene Stilling (Dækning) til den anden, maa Føreren have Mandskabet fast under Kommando, forinden han giver Ordre til fornyet Fremrykning.

191. Bevægelser skraat fremad (tilbage) eller til Siden kan kun ganske undtagelsesvis finde Sted. Under fjendtlig Beskydning kan Sidebevægelser dog kun udføres af ganske smaa Led (Enkeltmand), og det er derfor af Vigtighed, at Bevægelsen straks ved Udviklingen er indledet i den rigtige Retning.

192. Skal Bevægelsen standses, og der ikke i Forvejen er angivet et bestemt Sted, hvor der skal gøres Holdt, vinker eller kommanderer Føreren »Holdt«, hvorpaa alle standser og falder ned i Dækning, hvor de gør Geværet klar til Skud, og forbliver i Dækning, indtil der kommanderes »i Stilling«. (Saafremt der ikke straks skal skydes, navnlig naar egne Tropper haves foran, averterer Føreren Mandskabet om ikke at afsikre.) Ved kortvarig, midlertidig Holdt, forinden Ildkampen er aabnet, og under Ildpauser bliver Skytten i Dækning, og Føreren udpeger en Mand til at holde Observation.

193. Indbruddet i den fjendtlige Stilling sker paa Førerens Kommando:

Gaa paa!

hvorefter der styrtes frem i hurtigt Løb med paasat Bajonet og under Hurraraab.

194. Delingsføreren vælger sin Plads saaledes, at han paa bedste Maade kan lede Delingen og vedligeholde Forbindelsen med Kompagnichefen. Ved at følge Ledegruppen kan han ofte sikre sig den virksomste Indflydelse paa Delingens Bevægelser. Gruppeføreren følger under Bevægelser som Regel sin Gruppes forreste Dele; naar der ikke i Gruppen er udpeget nogen særlig Fører for Rekylgeværet, er hans Plads i Nærheden af dette saavel paa Stedet som under Bevægelse.

Anm. Ved den formelle Indøvelse kan der i fornødent Omfang afviges fra de i det foranstaaende for Førernes Pladser angivne Regler.

Samling.

195. Samling foregaar normalt indenfor hver Gruppe for sig. Bevægelsen udføres i rask Gang, medmindre der tilføjes »Løb«.

Føreren kommanderer:

n' Gruppe! Linie! (Rodekolonne!) (Enkeltkolonne!) Samling!

196. Er Styrken paa Stedet, rejser alle sig op efter at have sikret Geværerne; Rekylgeværskytten bliver staaende, og de øvrige Skytter begiver sig med Gevær i højre Haand hen paa Plads i Gruppen, hvor de gør Holdt og rører.

197. Under Bevægelse vedbliver Rekylgeværskytten at gaa lige ud, og de øvrige Skytter begiver sig hen paa deres Pladser i Gruppen.

198. Vil Føreren have Gruppen samlet paa et bestemt Sted i Terrainet, begiver han sig derhen og kommanderer:

n' Gruppe! Linie! (Rodekolonne!) (Enkeltkolonne!) Træd an!

199. Skal Delingen samles, angiver Delingsføreren Stedet, hvortil der skal samles, — eventuelt ved selv at begive sig derhen — Formation og kommanderer:

Samling! (Løb!)

hvorefter Grupperne enkeltvis samles og i sluttet Orden føres hen paa det paagældende Sted.

Andet Afsnit.

Kompagniet.

Indledning.

200. Ved Kompagniets første Opstilling eller ved enhver Ordning efter fuldført Hverv stilles, naar ikke anderledes befales, Delingerne saavel som deres Grupper i Nummerfølge med 1' Geled foran og saaledes, at det Led, der har lavest Nummer, ved Opstilling i Linie og Feltkolonne kommer længst til højre, i March- og Rodekolonne forrest.

I alle andre Tilfælde gælder ingen særlig Regel for de 4 Delingers Følgeorden, og det samme er Tilfældet for Delingens Grupper overalt, hvor en taktisk Fordel derved kan opnaas; men det maa dog holdes for Øje, at enhver Afvigelse fra den sædvanlige Orden mellem Grupperne kun er et Hjælpemiddel til at udføre en Bevægelse paa simpleste Maade og i korteste Tid og derfor ikke bør opretholdes længere, end det nødvendiggøres af de Forhold, der har medført Afvigelsen.

201. Naar Delingerne staar ved Siden af hverandre, kan de, foruden som i Punkt 5 angivet, benævnes »Fløjdelingen til højre (venstre)« og »Midtedelingen til højre (venstre)«, hvorved saavel ved ret som ved omvendt Front betegnes henholdsvis den Fløjdeling og den Midtedeling, der i Øjeblikket staar længst til højre (venstre); staar Delingerne bag hverandre, kan de ligeledes efter deres øjeblikkelige Stilling benævnes »forreste«, »bageste«, »næstforreste« og »næstbageste« Deling. Delingsførerne nævner dog altid deres Delinger ved deres faste Numre.

Ottende Kapitel.

Sluttet Orden.

Almindelige Bestemmelser.

202. I sluttet Orden giver Kompagnichefen i Reglen selv det Kommandoord, hvorpaa Udførelsen skal finde Sted, ogsaa ved saadanne Formationsforandringer, hvor de forskellige Delinger skal udføre uensartede og sammensatte Bevægelser.

203. Delingsførerne skal udøve et virksomt Tilsyn med, at deres undergivne udfører de befalede Bevægelser paa rette Maade; de skal derfor ikke være bundne til de for dem i det efterfølgende angivne Pladser, naar deres Nærværelse andetsteds udkræves, ligesom de, naar det maatte være nødvendigt, ved Vink eller sagte Paamindelser skal afhjælpe opstaaede Uregelmæssigheder eller stedfindende Fejltagelser hos deres undergivne. Denne Indgriben fra Delingsførernes Side bør dog, naar Kompagniet er fuldt uddannet, indskrænkes til det mindst mulige.

Kun hvor det udtrykkelig er angivet i det efterfølgende, skal Delingsførerne give den Kommando, hvorpaa Udførelsen skal ske.

204. De for Gruppen og Delingen i sluttet Orden med Hensyn til Geværgreb og Bevægelser givne Forskrifter finder ogsaa Anvendelse for Kompagniet.

Ordning.

205. Formationerne er: Linie, Feltkolonne og Marchkolonne, jfr. Fig. 1, 2 og 3. Figurerne angiver Opstilling, Befalingsmændenes Pladser m. v. ved ret Front. Den for Kompagnichefen betegnede Plads gælder kun, for saa vidt hans Nærværelse ikke andetsteds i Kompagniet er nødvendig.

Fig 1
Kompagni i Linie.

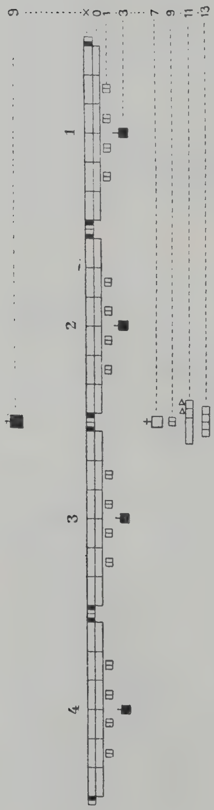

Tegnforklaring.

▭ *Gruppe.*
■ *Kompagnichef.*
□ *Næstkommanderende.*
■ *Delingsfører.*
▪ *Højre Fløjbefalingsmand.*
▪ *Venstre —„—*
▫ *Øvrige Befalingsmænd.*
▭ *Kommandogruppe og Spillemænd.*
▭ *Sygebærere og Oppassere.*

Hvor to Signaturer staar umiddelbart ved Siden af hinanden, er Mellemrummet en Haandsbred

Mellemrum og Afstande er paa samtlige Figurer angivne i Skridt

Fig 2. Höjre afmarcheret Feltkolonne.

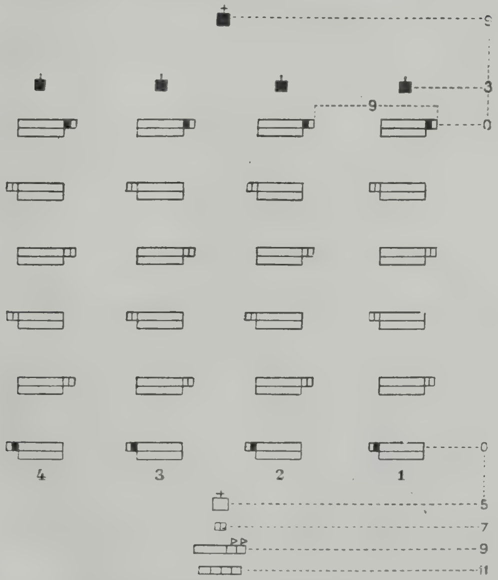
9
3
9
0
0
4
3
2
1
5
7
9
11

Feltkolonnen kan ogsaa være venstre afmarcheret.

Fig. 3. Kompagni i Marchkolonne

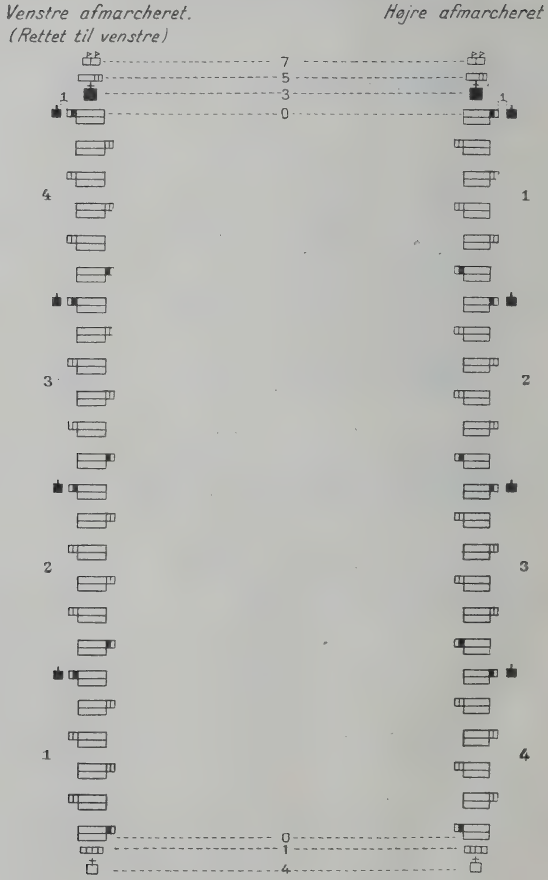
Venstre afmarcheret.
(Rettet til venstre)
Højre afmarcheret
7
5
3
1
1
0
4
1
3
2
2
3
1
4
0
1
4

206. I Marchkolonnen indtager Føreren for Tetedelingen Kompagnichefens Plads, naar Kompagnichefen ikke er i Teten af Kolonnen.

207. Linie finder ordentligvis kun Anvendelse som Opstillingsformation. I Terrainet kan Linien dog undtagelsesvis benyttes, hvor Forholdene gør det ønskeligt, at Kompagniet søger Dækning i denne Formation.

Formering.

208. Ved Kompagniets Inddeling opstilles Mandskabet under Iagttagelse af de i Punkterne 115 og 139 indeholdte Bestemmelser efter Højde i 4 omtrent lige store Delinger, der gives faste Numre fra 1—4, samt i 1 Kommandogruppe*) og 1 Ammunitionskommando**). Kompagniets ældste Løjtnant er Næstkommanderende, de øvrige Løjtnanter samt Befalingsmænd af Officiantgruppen anvendes som Delingsførere eller som Førere af lavere Led efter Kompagnichefens nærmere Bestemmelse; (hvor Forholdene, herunder Uddannelseshensyn, gør det ønskeligt, kan Kompagnichefen dog lade ældste Løjtnant indtræde som Delingsfører; mangler der Officerer eller Befalingsmænd af Officiantgruppen som Delingsførere, benyttes Sergenter eller Kornetter i deres Sted). De øvrige Befalingsmænd fordeles ligeligt til de 4 Delinger.

---

*) Kommandogruppen bestaar af: 1 Fører, Kompagniets Spillemænd og Telefonister (forsaavidt de ikke er afgivet til Bataillonen), Afstandstagerne, 4 Ordonnanser samt Kompagnichefens Hestepasser og Oppasser. Under de daglige Øvelser formeres Kommandogruppen kun efter Kompagnichefens nærmere Bestemmelse.

**) Ammunitionskommandoets Sammensætning m. m. kan foreløbig ikke fastsættes, da hele Spørgsmaalet vedrørende Ammunitionsforsyningen endnu er paa Forsøgsstadiet.

Anm. Naar Kompagniets Styrke er under 8 Grupper, kan det inddeles i et mindre Antal Delinger.

209. Kompagniets Næstkommanderende eller den, der i hans Sted beordres til at stille Kompagniet, angiver højre Fløjmands Plads samt den Formation — Linie eller Feltkolonne — i hvilken Opstillingen skal finde Sted, og kommanderer:

Træd an!

hvorpaa Kompagniet træder an i vedkommende Formation, dog at Spillemændene stiller sig paa 1 Geled 2 Skridt fra Kompagniets højre Fløj.

Anm. Omfordeling af Grupperne til de forskellige Delinger bør saa vidt muligt undgaas, selv om Kompagniet derved ikke til Stadighed er inddelt paa forskriftsmæssig Maade. Omfordeling af Mandskab til de forskellige Grupper og de til disse hørende Befalingsmænd bør kun ske, naar Nødvendighed kræver det (jfr. Punkt 139), ogsaa under de daglige Øvelser under den første samlede Uddannelse.

Ved Afgivelser af Mandskab iagttages det saa vidt muligt, at alt Mandskabet af en Gruppe skal være afgivet, forinden man begynder at afgive Mandskab af en ny Gruppe; man vil derved opnaa, at de flest mulige Grupper bevarer deres fulde Styrke.

210. Efter at der er traadt an, kommanderes:

Former Kompagni!

hvorpaa de ikke geværbevæbnede Befalingsmænd trækker Sablen; saafremt Kompagniet er i Linie, træder Delingsførerne hen paa højre Fløj af deres Delinger i 1' Geled; den derværende Fløjbefalingsmand stiller sig, efter at have gjort Plads for Delingsføreren, i 2' Geled.

211. Naar Kompagniet er formeret, afgiver Næstkommanderende Honnør for Kompagnichefen i Overensstemmelse med Ceremonielreglementets Bestemmelser*) og aflægger Melding til ham; saafremt Kompagnichefen selv vil foretage et Eftersyn, ledsager Næstkommanderende ham, og hver Mand drejer, naar Kompagnichefen passerer forbi ham, Hovedet saaledes, at han stedse kan se frit og utvungent paa ham; naar Kompagnichefen er kommen et Par Skridt forbi, ses lige ud. Saa snart Eftersynet er endt, begiver Næstkommanderende sig til sin Plads.

212. Kompagnichefen kommanderer derefter, medmindre der straks skal afmarcheres:

Træd tilbage!

paa hvilken Kommando Sablerne stikkes ind, og Spillemændene i Løb begiver sig hen til Kommandogruppen, hvor de indtræder paa højre Fløj. Saafremt Kompagniet er i Linie, begiver Delingsførerne sig til deres Pladser bag Delingerne; Gruppeførerne paa Delingernes højre Fløje gør Plads for Delingsførerne og træder derefter frem i 1' Geled.

De i Geleddet staaende Førere træder saavel ved denne som ved alle i det efterfølgende nævnte Lejligheder, hvor de skal gøre Plads, hen bag Fløjmanden af det Geled, hvori de staar.

---

*) Han kommanderer efter om fornødent at have formeret Kompagniet til Parade:

Giv Agt! Præsenter ... **Gevær!**

og hvis Kompagnichefen haves til een af Siderne:

Giv Agt! Se til ... **højre! (venstre!)**

Retning.

213. Saavel paa Stedet som under Bevægelsen gælder i Almindelighed for Retningen i Kompagniet de samme Regler som for Delingen.

I Feltkolonne skal Fløjroderne inden for hver Deling paa den Side, hvortil Retningen er, eller hvortil Bevægelsen foregaar, være rettede ind paa hverandre i en Linie, der er vinkelret paa Frontlinien.

214. Kommando:

Til højre (venstre) ... **ret**!

Retningen udføres efterhaanden af Delingsførerne. Medens den Deling, hvortil Retningen sker, rettes, stiller Førerne for de øvrige Delinger sig i $^1/_2$ Skridts Afstand fra Geleddet og begynder først Retningen af deres Delinger, naar Retningen af Nabodelingen til den Side, hvortil der rettes (i Marchkolonne den foran værende Deling), er endt, og Delingsføreren er traadt paa Plads.

215. Efter fuldført Retning kommanderer Kompagnichefen:

Se lige ... **ud**!

Ved alle Lejligheder, hvor Mandskabet af sig selv skal rette sig ind, saasom ved Opmarcher, forholdes i Overensstemmelse med det i Punkt 121 foreskrevne. Delingsføreren angiver om fornødent ved et sagte Avertissement, til hvilken Side Retningen skal udføres, og efterser denne.

Linie.

216. Skal Kompagniet i Linie undtagelsesvis bevæge sig over en kortere Strækning, sker det uden Trit og under Iagttagelse af de for Delingen givne Regler.

Feltkolonne.

217. Bevægelser fremad eller tilbage og Sidebevægelser udføres paa tilsvarende Maade som for Delingen i Marchkolonne angivet.

218. Frontforandringer foretages enten ved Svingning eller, naar Kolonnen er paa Stedet, ogsaa ved, at der rettes ind paa den nye Front.

Skal Frontforandringen foregaa ved Svingning, og Kolonnen er paa Stedet, kommanderer Kompagnichefen:

Kolonne! Højre (venstre)... **sving!**
Kompagni... **March!** (Giv Agt... **Løb!**)

De 4 forreste Grupper svinger, idet de beholder deres indbyrdes Mellemrum, som om de dannede en sammenhængende Front, i Overensstemmelse med de i Punkt 143 givne Regler (ved March i Trit bibeholdes dog Fodslaget). De øvrige Grupper svinger, efterhaanden som de naar frem til det Sted, hvor de forreste Grupper begyndte Svingningen. Naar de 4 forreste Grupper har faaet den nye Front, kommanderer Kompagnichefen:

Lige... **ud!**

samt averterer, hvis Svingningen er udført til venstre (med 2' Geled foran til højre), »Retning til venstre (højre)«, for at Kolonnens Sammenhold ikke skal gaa tabt. De 4 forreste Grupper marcherer straks lige ud, de øvrige Grupper, efterhaanden som de har fuldført Svingningen.

219. Er Kolonnen i March (Løb), naar Svingningen kommanderes, bortfalder Kommandoen »Kompagni...March! (Giv Agt...Løb!)«. Udførelsen bliver den samme.

Skal Svingningen foregaa til venstre, averterer Kompagnichefen forud for Kommandoen til Svingningens Udførelse: »Retning til venstre!«

220. I Feltkolonne kan Mellemrummet mellem Delingerne efter Kompagnichefens Ordre om fornødent gøres større eller mindre (jfr. Punkt 284).

Er Mellemrummet mellem Delingerne paa denne Maade forøget til Opmarchmellemrum, kan Linie formeres ved delingsvis Opmarch.

Paa tilsvarende Maade kan Feltkolonnen med Opmarchmellemrum mellem Delingerne formeres fra Linien, ved at Kompagnichefen forud for Kommandoen til Marchkolonnernes Formering vinkelret paa Frontlinien averterer: »Delingsvis!«

221. Vil Kompagnichefen under Bevægelse lade Delingerne formere Rodekolonne, kommanderer han:

Delingsvis! Med Roder til højre (venstre) bryd ... **af!**

Udførelsen foregaar i hver Deling i Overensstemmelse med Punkt 152.

Vil Kompagnichefen fra denne Formation paany formere Feltkolonnen, kommanderer han:

Feltkolonnne til venstre (højre)... **Løb!**

Hver Deling forholder sig som i Punkt 153 foreskrevet.

Marchkolonne.

222. Bevægelser fremad eller tilbage, Sidebevægelser og Forandring af Marchretning udføres paa tilsvarende Maade som for Delingen i Marchkolonne bestemt.

223. Marchkolonnen skal fra alle Formationer kunne formeres paa Kompagnichefens Kommando:

»Marchkolonne efter mig!« (»Løb!«),

idet han om fornødent tillige angiver Delingernes Følgeorden (jfr. Punkt 233). Udførelsen sker for de enkelte Delinger som i Punkt 148 angivet.

224. Afbrydning og Opmarch kan udføres enten af hele Kompagniet paa een Gang, og da paa tilsvarende Maade som for Delingen i Marchkolonne bestemt, eller af hver enkelt Deling for sig, efterhaanden som den kommer til det Sted, hvor Afbrydningen er nødvendig, eller hvor Forholdene igen tilsteder Bevægelse med bredere Front.

I sidste Tilfælde averterer Kompagnichefen: »Afbrydning med Roder til højre! (venstre!)«, og, naar der atter skal opmarcheres: »Delingsvis! Marchkolonne til venstre! (højre!)«.

Forreste Deling afbryder (opmarcherer) straks paa Kommando af Delingsføreren, idet denne nævner sin Deling ved Nummer, og de øvrige Delinger foretager paa samme Maade Afbrydningen (Opmarchen), efterhaanden som de naar det Sted, hvor forreste Deling udførte den.

Er Afstanden i Kolonnen ved Afbrydningen gaaet tabt, kan Kompagnichefen, for at forebygge unødvendig Løben, naar den forreste Deling er kommen en Kolonnedybde frem, avertere den om at gøre Holdt.

Overgang fra Linie til Marchkolonne.

225. Formeringen af Marchkolonne fra Linie foregaar ved Udsvingning med Grupper paa tilsvarende Maade som for Delingen i Punkterne 154 og 155 bestemt. Under Udsvingningen indtager Befalingsmændene deres Pladser i Marchkolonnen.

226. Bevæger Kompagniet sig i Rodemarch, eller har det paa Stedet udført en Fjerdedels Vending, sker Overgang til Marchkolonne i Overensstemmelse med Punkt 153.

227. Skal Kolonnen formeres for at afmarchere, begiver Spillemændene (Kommandogruppen) sig paa Kompagnichefens Avertissement »Spillemændene (Kommandogruppen) i Teten« i Løb til deres Plads i Marchkolonnen.

Overgang fra Marchkolonne til Linie.

228. Skal Linien være vinkelret paa Kolonnens Marchretning, opmarcheres til en af Siderne, og da fortrinsvis til venstre, naar Kolonnen er højre afmarcheret, og til højre, naar den er venstre afmarcheret.

Skal der tages Front til Flanken, anvendes Indsvingning, Bagom-Opmarch eller Rodeafbrydning paa tilsvarende Maade som for Delingen i Marchkolonne bestemt.

229. Opmarch i Linie foretages saavel paa Stedet som under Bevægelse.

Samtidig med at Opmarchen foregaar, kan tillige Fronten forandres.

a. Paa Stedet. Opmarchen foregaar paa Kompagnichefens Kommando:

Linie til venstre! (højre!) **Løb!** (Uden Trit... **March!**)

Forreste Gruppe bliver staaende og retter sig ind til højre (venstre), de øvrige Grupper rykker hen paa Plads i Linien, hvor de gør Holdt og retter sig ind til den staaende Gruppe.

b. Under Bevægelse. Efter Kompagnichefens Avertissement: »Linie til venstre! (højre!)« fortsætter forreste Gruppe Bevægelsen, indtil den averteres om at gøre Holdt; hver Mand retter sig ind til højre (venstre). De øvrige Grupper rykker uden nærmere Kommando i den Gangart, hvori de er, hen paa Plads i Linien som under a. anført.

230. Skal Kompagniet gaa over til Linie for at tage Opstilling efter Terrainet, angiver Kompagnichefen, forinden Kommando hertil gives, hvor Opstillingen skal finde Sted.

Overgang fra Linie til Feltkolonne og omvendt.

231. Overgangen finder ordentligvis kun Sted under Benyttelse af Marchkolonnen som Gennemgangsformation (se dog Punkt 220).

Overgang fra Marchkolonne til Feltkolonne.

232. Overgangen sker ved Opmarch saavel paa Stedet som under Bevægelse.

a. Paa Stedet. Opmarchen foregaar paa Kompagnichefens Kommando:

Feltkolonne til venstre! (højre!)... **Løb!**
(Uden Trit... **March!**)

Forreste Deling bliver staaende og retter sig ind til højre (venstre), de øvrige Delinger rykker hen paa deres Pladser i Feltkolonnen, hvor de gør Holdt, og idet deres forreste Grupper retter sig ind efter den staaende Delings forreste Gruppe, retter de øvrige Grupper sig ind til højre (venstre), idet de bevarer deres Indsvingningsafstand.

b. Under Bevægelse. Efter Kompagnichefens Avertissement:

Feltkolonne til venstre! (højre!)

fortsætter forreste Deling Bevægelsen, indtil den averteres om at gøre Holdt, hver Mand retter sig ind til højre (venstre). De øvrige Delinger rykker uden nærmere Kommando i den Gangart, hvori de er, hen paa deres Plads i Feltkolonnen som under a. anført.

Er Kompagniet i March, og Opmarchen skal foretages, uden at Bevægelsen standses, kommanderer Kompagnichefen efter ovenstaaende Avertissement: »Løb!« Forreste Deling fortsætter Marchen; de øvrige Delinger rykker ind paa deres Pladser i Kolonnen, idet de efterhaanden tager Trit efter forreste Deling.

Er Kompagniet i Løb, og Opmarchen skal foretages uden Standsning i Bevægelsen, lader Kompagnichefen forreste Deling gaa over til almindelig March; de øvrige Delinger forholder sig som ovenfor.

Overgang fra Feltkolonne til Marchkolonne.

233. Kompagnichefen averterer:

Marchkolonne!

og angiver om fornødent den Retning, hvori Marchen skal foregaa, samt, hvis Delingerne ikke skal følge i den Orden, hvori de befinder sig — regnet fra højre Fløj — tillige deres Følgeorden. Angiver Kompagnichefen ingen Retning, formeres Marchkolonnen vinkelret paa Frontlinien.

Føreren for den Deling, der skal have Teten, kommanderer dernæst, saafremt Kompagniet er paa Stedet:

n' Deling... **March!** (Giv Agt... **Løb!**), samt befaler eventuelt den fornødne Svingning. De øvrige Delingsførere fører deres Delinger ind i Kolonnen, efterhaanden som der bliver Plads.

Skal Marchkolonnen formeres under Bevægelse, fortsætter den Deling, der skal have Teten, Marchen — eventuelt i den af Kompagnichefen befalede nye Retning — medens de øvrige Delinger paa Delingsførernes Kommando gør Holdt og paany begynder Marchen, saa snart de kan rykke ind paa deres Plads i Marchkolonnen.

234. Spillemændene (Kommandogruppen) forbliver i Køen af Kolonnen, medmindre denne formeres for at afmarchere; i saa Fald begiver de sig paa Kompagnichefens Avertissement: »Spillemændene (Kommandogruppen) i Teten« i Løb til deres Plads i Marchkolonnen.

Formationer overfor Rytteri.

235. Kompagnichefen skal, naar Kompagniet angribes af Rytteri, enten ved direkte Kommando eller ved Avertissement til Delingsførerne gøre Kompagniet rede til at modtage Angrebet. For at kunne møde Rytterangreb med fornøden Ro, bør Kompagnichefen som Regel, hvis Kompagniet er under Bevægelse, lade det gøre Holdt, inden han giver Befaling til Angrebets Imødegaaelse.

236. Nedenfor anføres nogle Eksempler paa Formationer, der kan komme til Anvendelse.

Eks. 1. Er Kompagniet i Linie, og Kompagnichefen vil have Fløjene bøjede tilbage, averterer han: »Fløjene tilbage!« paa hvilket Avertissement Førerne for Fløjdelingerne hurtigst faar disse saa meget tilbage, som anses for nødvendigt.

Eks. 2. Er Kompagniet i Feltkolonne, kan Kompagnichefen kommandere: »Rytteri! Front!« paa hvilken Kommando de forreste Grupper bliver staaende, medens de bageste gør omkring; højre og venstre Fløjdelings øvrige Grupper svinger ind paa Linie til henholdsvis højre og venstre, medens Midtedelingernes øvrige Grupper udfylder Mellemrummene efter Gruppeførernes Anvisninger. Det gælder i særlig Grad om at sørge for, at de flest mulige Rekylgeværer kan komme til Skud. De geværbevæbnede, der ikke kan komme til Skud, paasætter Bajonetten; de pistolbevæbnede tager deres Pistol frem.

Feltkolonnen formeres igen paa Avertissementet: »Feltkolonne!«

Eks. 3. Er Kompagniet i Marchkolonne, kan samme Kommando som i Eksempel 2 anvendes. Forreste Gruppe bliver staaende, bageste Gruppe gør omkring, og de øvrige Grupper tager Front til højre og venstre efter Gruppeførernes Anvisninger. Kommer Angrebet forfra eller bagfra, tager en Del af Rekylgeværskytterne med deres Hjælpere efter Delingsførernes Anvisninger hurtigt en saadan Stilling udenfor Kolonnen, at de kan virke mod Angrebet.

Eks. 4. Angribes en Marchkolonne af Rytteri i en af Flankerne, kan Kompagnichefen lade Kompagniet svinge ind paa Linie for at imødegaa Angrebet med Kompagniets samlede Ildkraft.

Skydning.

237. Skydning udføres i Overensstemmelse med det i Punkterne 161—165 foreskrevne:

enten med Kompagniet som Enhed paa Kommando af Kompagnichefen,

eller delingsvis paa Kompagnichefens Avertissement:

»Delingsvis Skydning!« eventuelt med Tilføjelse af

»Magasinild!«

Delingsførerne gentager det befalede efterhaanden. Ved delingsvis Skydning anordner de Ildpauserne hver for sin Delings Vedkommende.

Skal hele Kompagniets Ild standses, kommanderer Kompagnichefen: »Hold inde!« eller giver Signal med Signalhornet, hvorpaa samtlige Skytter i Kompagniet standser Ilden, lader Geværet og indtager Færdigstillingen.

Skal kun en Del af Kompagniet udføre Skydningen, giver Kompagnichefen fornøden Ordre.

Findes der, naar Skydning skal foretages, Befalingsmænd m. fl. foran Fronten, forholdes i Overensstemmelse med det i Punkt 163 for Delingen foreskrevne.

Mod Rytteri anvendes af Geværskytterne Magasinild, af Rekylgeværskytterne Fejeild. Ilden aabnes paa Kommando:

Rytteri! Feje- og Magasinild! Skyd!

Niende Kapitel.

Udfoldning og spredt Orden.

Udfoldning.

238. Forinden Kompagniet udvikles i spredt Orden, vil der have fundet en Udfoldning af Kompagniets Delinger (Delingsudfoldning) og senere af dets Grupper Sted.

239. Delingsudfoldningen og eventuelt tillige Gruppeudfoldningen foregaar efter Kompagnichefens nærmere Instruktion. Formationerne retter sig udelukkende efter Fægtningssituationen og Terrainet.

240. Er Kompagniet undtagelsesvis kommet i en Situation, der kræver øjeblikkelig Delingsudfoldning, skal denne fra enhver Formation uden forudgaaende Instruktion kunne udføres paa Kompagnichefens Kommando:

Delingsudfoldning! ... **Løb!**

Udfoldningen sker saaledes:

Mellemrum (60 m) og Afstand (75 m) tages i Rode- og Marchkolonne fra 3' forreste Deling, i Feltkolonne og Linie fra Midtedelingen til venstre.

I første Linie kommer de to Delinger, der er forrest (længst til højre) i anden Linie Resten. Næstforreste og bageste Deling (højre Midtedeling og venstre Fløjdeling) til venstre.

Naar Udfoldningen har fundet Sted, giver Kompagnichefen, saa snart Forholdene tillader det, den nødvendige Instruktion til Delingsførerne.

241. Kommandogruppen følger som Regel Kompagnichefen, og den maa indgaa i det udfoldede Kompagni paa en saadan Maade, at den ikke med Hensyn til Formation og Bevægelser lader sig skelne fra Kompagniets øvrige Grupper. Naar Kompagnichefen af Hensyn til Fægtningssituationen er siddet af, paahviler det Hestepasseren at føre Hesten saa langt bag Kompagniet, at den ikke unødvendigt udsættes.

242. Efter at Udfoldningen har fundet Sted, leder Kompagnichefen Kompagniets Bevægelser ved mundtlige Befalinger, ved Tegn eller — hvis disse svigter — ved Befalinger, der pr. Ordonnans mundtlig eller skriftlig tilgaar Delingerne. Hans Plads vil ofte være ved Lededelingen, men han kan iøvrigt bevæge sig frit, eftersom Hensynet til Fægtningssituationen og Terrainet eller Øvelseshensyn byder det.

243. Bevægelserne udføres i Overensstemmelse med de i Punkterne 188—194 for Gruppen og Delingen givne Regler.

244. Næstkommanderende anvendes efter Kompagnichefens Bestemmelse — ved Udfoldning paa 2 Linier ofte som Fører for 2' Linie.

Spredt Orden.

245. Tidspunktet for Udvikling i spredt Orden bestemmes indenfor det udfoldede Kompagni af hver enkelt Fører under Hensyn til Fægtningssituationen. Udviklingen sker i Overensstemmelse med det i Punkterne 181—187 foreskrevne.

246. Bevægelserne udføres i Overensstemmelse med det i Punkterne 188—194 foreskrevne.

247. Samling indenfor Kompagniet sker paa Tegn eller Ordre fra Kompagnichefen med Angivelse af, i hvilken Retning der skal samles, eller hvor Kompagniet skal staa og i hvilken Formation. Samlingen foregaar efter de i Punkterne 195—199 for Gruppen og Delingen foreskrevne Regler. Grupperne samler straks, og naar Delingerne er samlet, fører hver Delingsfører sin Deling paa Plads i Kompagniet.

Tredie Afsnit.

Bataillon, Regiment og højere Troppeled.

Tiende Kapitel.

Bataillonen.

Almindelige Bestemmelser.

248. Uddannelsen i Bataillon skal fortrinsvis omfatte Føring af og Manøvrering med Kompagnierne under forskellige Fægtningsforhold; den formelle Del af Bataillonens Uddannelse vil derimod kun kræve kort Tid.

249. Bataillonschefen anvender ved Kommandoføringen Avertissement eller Befaling, idet Kompagnicheferne derefter som Regel giver den umiddelbare Kommando. Bataillonschefen kan dog, naar Bataillonen er i Bataillonskolonne eller Feltkolonnelinie, kommandere Bataillonen umiddelbart, naar alle Kompagnier samtidig skal udføre de samme Bevægelser. Han anvender herved som Kendings-Kommandoord »Bataillon« eller »n' Bataillon«.

Indøvelse af Geværgreb med Bataillonen som

Enhed maa kun finde Sted for at tilvejebringe Ensartethed ved Udførelsen af Honnørgrebet.

250. Naar Kompagnierne staar ved Siden af hverandre, kan de foruden som i Punkt 5 angivet, af Bataillonschefen benævnes »Fløjkompagniet til højre (venstre)« og »Midtekompagniet til højre (venstre)«, hvorved saavel ved ret som ved omvendt Front betegnes henholdsvis det Fløjkompagni og det Midtekompagni, der i Øjeblikket staar længst til højre (venstre); staar Kompagnierne bag hverandre, kan de ligeledes efter deres øjeblikkelige Stilling benævnes »forreste«, »bageste«, »næstforreste« og »næstbageste« Kompagni. Kompagnicheferne nævner dog altid deres Kompagni ved dets faste Nummer.

251. Bataillonens sluttede Formationer dannes ved Kompagniernes Opstilling i Feltkolonner efter Plads og Øjemed ved Siden af eller bag hverandre, eller i Marchkolonner bag hverandre.

252. En Opstilling af Kompagnierne i Linie ved Siden af hverandre kan finde Sted ved Parade (jfr. Punkt 288).

253. Ved Bataillonens Formationsforandringer sker Bevægelsen med Kompagnierne i March, naar ikke Forholdene byder, at den sker i Løb. Kompagnierne føres under Hensyn til Terrain og øvrige Forhold paa nemmeste Maade hen paa den foreskrevne Plads.

254. Naar Bataillonen fra Marchkolonne gaar over til en af de andre sluttede Formationer, lader Kompagnicheferne efter udført Bevægelse Geværet tage ved Fod og røre uden at afvente særlig Ordre.

255. Den i Punkterne 256—258 angivne Følgeorden for Kompagnierne er, naar ikke anderledes befales, gældende ved den første Opstilling af Bataillonen. I andre Tilfælde tages intet Hensyn til Kompagniernes Numre ved Bestemmelsen af deres Følgeorden.

Ordning.

256. De sluttede Formationer er: Bataillonskolonne (Fig. 4), Feltkolonnelinie (Fig. 5), Enkelt-Bataillonskolonne og Marchkolonne. Figurerne angiver for de to første Opstilling, Befalingsmændenes Pladser m. v. ved ret Front. Den for Bataillonschefen betegnede Plads gælder kun, for saa vidt hans Nærværelse ikke andetsteds i Bataillonen er nødvendig.

257. Bataillonskolonnen og Feltkolonnelinien anvendes i Reglen kun som Opstillingsformationer paa Mødepladser.

Fig 4. Bataillonskolonne.

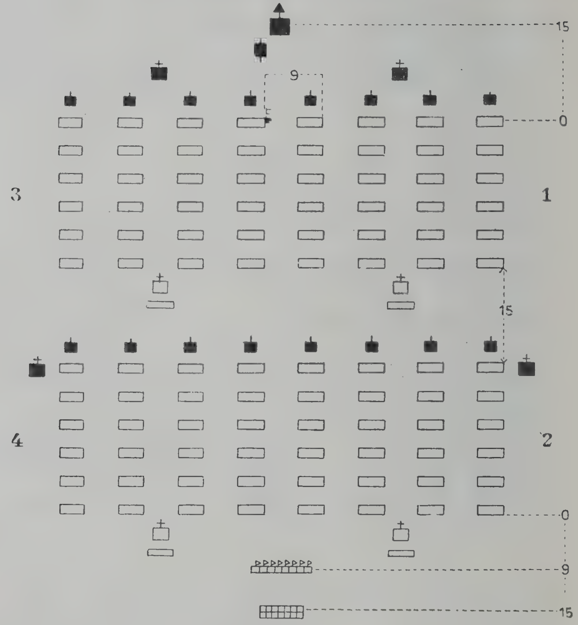

Tegnforklaring.

Bataillonschef. *Fanen.*
Adjutant. *Se i øvrigt Fig. 1 og 2.*

Fanen i Teten paa højre Fløj af Kompagniet til venstre (ved Feltkolonne-Linie af Midtekompagniet til venstre) i 1ste Geled; den derværende Fløjbefalingsmand træder tilbage i 2det Geled.

Fig 5.

Feltkolonnelinie.

(Bataillon)

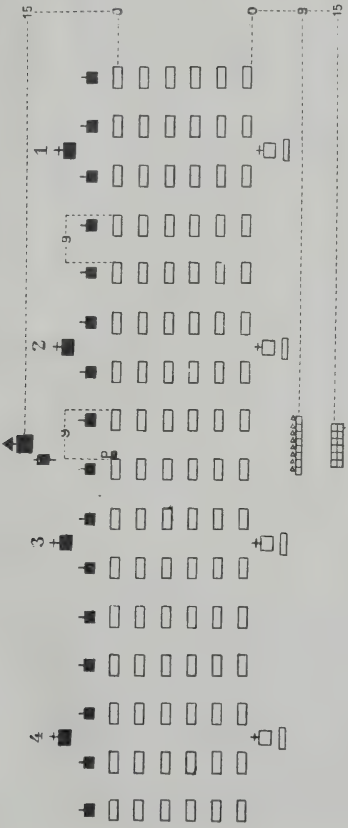
15
3
0
9
15
1
9
2
9
3
4

258. I Enkelt-Bataillonskolonne, der som Regel kun anvendes som Bevægelsesformation om Natten samt ved Revumarch, og i Marchkolonne, opstilles de 4 Kompagnier henholdsvis i Feltkolonner (jfr. Punkt 284) og i Marchkolonner bag hverandre med 15 Skridts Afstand mellem Kompagnierne, idet dog ved Enkelt-Bataillonskolonne Cheferne for de 3 bageste Kompagnier tager Plads 1 Skridt ud til Siden af deres højre Fløjdelings højre Fløjbefalingsmand. Bataillonschefens Plads er for begge Kolonner foran forreste Kompagnichef; foran Bataillonschefen Spillemændene og foran disse Adjutanten.

Fanens Plads er paa højre Fløj af næstbageste Kompagnis højre Fløjgruppe (i Marchkolonne forreste Gruppe) i 1' Geled; den derværende Fløjbefalingsmand træder tilbage i 2' Geled; Sygebærere, Oppassere samt Bataillonsstabens Ordonnanser og Hestepassere i Køen af Kolonnen.

Formering.

259. Bataillonschefen bestemmer, hvor, i hvilken Formation og med hvilken Front Bataillonen skal opstilles, og Kompagnierne indtager, efterhaanden som de indtræffer, deres Pladser i Bataillonen. Kompagnicheferne befaler straks Spillemændene at begive sig til Bataillonens højre Fløj, hvor de stiller sig paa 2 Geledder 5 Skridt fra Fløjbefalingsmanden i Højde med forreste Geled; Sygebærere, Oppassere og Hestepassere stiller sig bag Bataillonen som paa Fig. 4 og 5 angivet.

Naar Bataillonschefen nærmer sig et Kompagni, afgiver dette Honnør i Overensstemmelse med Ceremonielreglementets Bestemmelser (jfr. Punkt 14) og Chefen aflægger Melding. Mandskabet drejer Hovederne som i Punkt 211 foreskrevet, idet Bataillonschefen passerer Kompagniets Front. Naar dette har fundet Sted, lader Kompagnichefen tage Gevær ved Fod og røre.

Efter at have passeret Fronten begiver Bataillonschefen sig til sin Plads foran Bataillonen og overtager Kommandoen over denne, idet han averterer:

Former Bataillon!

Adjutanten holder paa Bataillonens højre Fløj 3 Skridt til højre for Spillemændene.

260. Bataillonschefen kommanderer derefter, medmindre der straks skal afmarcheres:

Træd tilbage!

paa hvilken Kommando Sablerne stikkes ind, og Adjutanten og Spillemændene indtager de for dem paa Fig. 4 og 5 angivne Pladser.

261. Skal Kompagnierne atter formeres, sker det paa Bataillonschefens Avertissement:

Former Kompagnier!

Retning.

262. Er Bataillonen formeret i Bataillonskolonne eller Feltkolonnelinie, er Retningen, naar ikke anderledes befales, til Midten.

263. For øvrigt gælder saavel paa Stedet som under Bevægelse i Almindelighed for Retning i Bataillonen de samme Regler som for Retning i Kompagniet bestemt (jfr. Punkterne 213—215).

Bevægelser.

Bataillonskolonne og Feltkolonnelinie.

264. Skal Bataillonen som Enhed i sluttet Orden undtagelsesvis bevæge sig over en kortere Strækning, sker det uden Trit. Iøvrigt foregaar Bevægelsen ordentligvis ved, at Bataillonschefen giver de fornødne Ordrer, hvorefter hvert Kompagni for sig udfører Bevægelsen paa Kompagnichefens Befaling.

Enkelt-Bataillonskolonne og Marchkolonne.

265. Alle Bevægelser udføres af hvert Kompagni for sig og paa den for Kompagniet foreskrevne Maade efter Bataillonschefens forudgaaende Avertissement; dette gives i Reglen kun til det forreste Kompagni, hvis Bevægelser følges af de øvrige Kompagnier.

Formationsforandringer.

266. Fra Bataillonskolonne, Enkelt-Bataillonskolonne og Feltkolonnelinie til Marchkolonne.

Marchkolonne kan kun formeres fra Stedet. Bataillonschefen averterer:
Marchkolonne! Højre (venstre) afmarcheret! og angiver om fornødent den Retning, hvori Marchen skal foregaa. Kompagnierne formerer efterhaanden Marchkolonne og følger, naar ikke andet befales, efter hverandre i den Orden, hvori de staar — ved Bataillonskolonnen først de to Kompagnier til højre (venstre), dernæst de to Kompagnier til venstre (højre).

Formeres Marchkolonnen for at afmarchere, averteres Spillemændene i Tide om at sætte sig i Teten af Kolonnen.

267. Fra Marchkolonne til:

a. Bataillonskolonne.

Avertissement: Bataillonskolonne til venstre (højre)!

Kompagnierne føres hen i den befalede Formation; de to forreste Kompagnier længst til højre (venstre), de to bageste længst til venstre (højre) i den Følgeorden, hvori de er.

b. Feltkolonnelinie og Enkelt-Bataillonskolonne.

Avertissement { Feltkolonnelinie til højre (venstre)! eller
Enkelt-Bataillonskolonne!

Kompagnierne føres efter deres Følgeorden i Marchkolonne ind i den befalede Formation.

268. Alle øvrige Formationsforandringer foretages ved, at Kompagnicheferne efter Bataillonschefens Ordre fører Kompagnierne ind i den nye Formation.

Ellevte Kapitel.

Regimentet.

Almindelige Bestemmelser.

269. I Regimentet indgaar Bataillonerne som selvstændige Led, hvis Optræden — efter Regimentschefens Befalinger — sker i Overensstemmelse med de for Bataillonen i tiende Kapitel givne Bestemmelser.

270. Regimentschefen giver sine Avertissementskommandoer eller Befalinger, hvornæst Bataillonscheferne giver de fornødne Udførelseskommandoer eller Befalinger.

Mødeopstilling. Formering.

271. Skal Regimentet samles i en Mødeopstilling, møder saa vidt muligt en Officer af Regimentsstaben saa betids paa Mødepladsen, at han kan angive Bataillonerne deres Pladser i Henhold til Regimentschefens Bestemmelse.

272. Naar Regimentschefen indfinder sig ved Regimentet, afgiver Bataillonerne, efterhaanden som han nærmer sig disse, der er formerede til Parade (jfr. Punkt 286), Honnør for ham i Overensstemmelse med Ceremonielreglementets Bestemmelser, og Cheferne aflægger Melding. Naar Regimentschefen har passeret Bataillonens Front, lader Bataillonschefen tage Gevær ved Fod og røre. Regimentschefen overtager Kommandoen over Regimentet, idet han averterer:

Former Regiment!

og lader eventuelt Sablerne stikke ind.

Naar Bataillonerne atter skal formeres, averterer Regimentschefen:

Former Batailloner!

Tolvte Kapitel.

Højere Troppeled.

273. Ved højere Troppeled forholdes i Lighed med, hvad der er foreskrevet i tiende og ellevte Kapitel med de for de større Troppeled fornødne Ændringer.

Fjerde Afsnit.

Revu, Parade og Inspicering.

Almindelige Bestemmelser.

274. Opstillingen sker i en eller flere Træfninger; de enkelte Afdelingers Plads maa, hvor Forholdene kræver det, særligt bestemmes, og der gives dem de fornødne Anvisninger, eventuelt ved Instruktion til Adjutanterne. Retningen udføres til højre og med stor Nøjagtighed.

Anm. Under større Forhold kan det være nødvendigt at bestemme Afdelingernes Plads ved synlige Mærker, f. Eks. Kvartermærker eller nedrammede Pløkke, der da maa fjernes, saa snart Retningen er udført.

275. Ved Defilering forbi den inspicerende eller den, for hvem Parade afholdes, bør Marchlinien nøjagtig bestemmes ved mindst 2 Punkter (Terraingenstande, udstillede Kvartermærker o. lign.).

276. Under Forbimarchen, der udføres med ret Front, skal Fløjbefalingsmændene paa den mod den inspicerende vendende Side marchere i den afmærkede Marchlinie; Retningen er til samme Side.

277. For at Afdelingerne i Tide kan se den inspicerendes Standplads, bør de ham ledsagende Officerer m. fl. holde sig noget bag ved ham. Beredne Officerer, der er Tilskuere, tager Plads paa den i Marchretningen værende Side af den inspicerende og noget tilbage.

278. En til Revu, Parade eller Inspicering opmarcheret Afdeling afgiver Æresbevisning efter de i Ceremonielreglementet givne Bestemmelser, hvortil ogsaa henvises angaaende Salut af Officerer og Befalingsmænd af Officiantgruppen og Æresbevisning med sænket Fane, saavel under Opstillingen som under Forbidefileringen.

279. Æresbevisningen for den inspicerende eller den, for hvem Parade afholdes, afgives, naar vedkommende nærmer sig Afdelingen; vil han passere langs Fronten, ledsages han af den kommanderende paa den fra Afdelingen vendende Side, hvorefter den kommanderende atter begiver sig tilbage paa sin Plads.

280. Skal Spillet røres, begyndes dermed umiddelbart efter, at Geværet er præsenteret, og fortsættes dermed, indtil vedkommende Chef giver Tegn til, at det skal ophøre.

281. Naar flere Vaabenarter deltager, eller naar Pladsens Størrelse og Form eller øvrige Omstændigheder gør det nødvendigt, træffer vedkommende højstbefalende de fornødne særlige Bestemmelser for Træfningernes Antal, Opstilling og Afstand samt for Kommandoforholdenes Ordning.

Kompagniet.

282. Kompagniet opstilles i Linie eller Feltkolonne. Paa Kompagnichefens Kommando:

Former Kompagni til Parade!

forholdes som i Punkt 210 angivet.

283. Skal Kompagniet ikke længere være formeret til Parade, kommanderer Kompagnichefen:

Træd tilbage!

paa hvilken Kommando der forholdes som i Punkt 212 foreskrevet.

284. Skal Kompagniet foretage en Revumarch eller en Forbidefilering, sker denne henholdsvis i Feltkolonne med Delingerne saa tæt ved Siden af hinanden, at de forreste Grupper danner en sammenhængende Linie eller i Marchkolonne. Der kommanderes »Giv Agt! Se til højre!« naar Kompagniet nærmer sig den inspicerende.

285. Skal et til Parade formeret Kompagni skyde ved militær Begravelse, træder Delingsførerne, naar der kommanderes »Lad Gevær«, bag Fronten og Fløjbefalingsmændene frem i 1' Geled; naar Geværet efter den sidste Salve tages i Hvil, træder de atter ind paa deres Pladser.

Bataillonen.

286. Bataillonen opstilles i Bataillonskolonne eller Feltkolonnelinie. Paa Bataillonschefens Kommando:

Former Bataillon til Parade!

trækker Bataillonschefen og Kompagniernes ikke geværbevæbnede Befalingsmænd Sablen, for saa vidt denne ikke allerede er trukken; Adjutanten og Spillemændene indtager deres Pladser paa højre Fløj af Bataillonen.

287. Skal Bataillonen ikke længere være formeret til Parade, kommanderer Bataillonschefen:

Træd tilbage!

paa hvilken Kommando der forholdes som i Punkt 260 angivet.

288. Ved særlige Lejligheder, saasom militær Begravelse, kan anvendes en Opstilling med Bataillonen i Linie saaledes:

De 4 Kompagnier i Linie i Nummerorden ved Siden af hverandre paa samme Frontlinie; Haandsbreds Mellemrum mellem hver 2 ved Siden af hinanden staaende Fløjbefalingsmænd. Hvert enkelt Kompagni formeret til Parade, dog at Kompagnichefen er paa højre Fløj i 1' Geled, og at Føreren for Fløjdelingen til højre forbliver bag Fronten. (Saa længe Bataillonen ikke er formeret til Parade, indtager Kompagnichefen og Delingsførerne de for Kompagniet i Linie i Punkt 205, Fig. 1, foreskrevne Pladser.) Bataillonschefen midt foran Bataillonen i 15 Skridts Afstand fra 1' Geled; Spillemændene og Adjutanten paa tilsvarende Pladser, som i Punkt 286 for Bataillonskolonne og Feltkolonne-Linie foreskrevet. Fanen paa venstre Fløj af Midtekompagniet til højre i 1' Geled; den derværende Fløjbefalingsmand træder tilbage i 2' Geled.

Anm. Ved militær Begravelse afgives Salverne paa Bataillonschefens Kommando.

289. Ved Revu eller Inspicering indtræder, naar ikke anderledes befales, de til Bataillonen hørende Befalingsmænd o. l., som ikke er indtraadt i Geleddet, formeret paa 2 Geledder efter Grad og Aldersorden, paa Bataillonens højre Fløj mellem Spillemændene og Adjutanten, der om fornødent gør Plads til højre. Sygebærere, Oppassere samt Bataillonsstabens Ordonnanser og Hestepassere paa 2 Geledder bag Midten af Bataillonen (jfr. Fig. 4.)

290. Naar den inspicerende nærmer sig, kommanderer Bataillonschefen Honnøren og forbliver paa sin Plads med Front mod den inspicerende. Saafremt denne skal honoreres med Musik, blæser Spillemændene. Naar den inspicerende er kommen hen til Bataillonschefen, aflægger denne Melding om den tilstedeværende Styrke, hvorefter han ledsager den inspicerende langs Fronten (jfr. Punkt 279). Naar denne er passeret, giver Bataillonschefen om fornødent Tegn til Musikkens Ophør, hvorpaa han begiver sig tilbage til sin Plads foran Bataillonen, lader tage Gevær ved Fod, stikker Sablen ind og averterer, saafremt Specialrevu skal afholdes:

Til Specialrevu!
Former Kompagnier!

Paa denne Kommando fører Chefen for det Kompagni, der først skal inspiceres, dette ud af Bataillonen, lader opmarchere paa Linie og formere til Parade, hvornæst han forholder sig som foran i Punkterne 282—284 foreskrevet. De øvrige Kompagnier rører, saa snart Inspiceringen af det første Kompagni er begyndt. De mellem Adjutanten og Spillemændene staaende Befalingsmænd o. l. træder bort, og Spillemændene, Sygebærerne og Oppasserne begiver sig til deres Kompagnier. Medens det Kompagni, hvorved Fanen befinder sig, inspiceres, bevogtes denne af det først inspicerede Kompagni.

291. Skal Bataillonen foretage en Revumarch, lader Bataillonschefen de Befalingsmænd o. l., der ikke er indtraadt i Geleddet samt Sygebærere, Oppassere og Bataillonsstabens Ordonnanser og Hestepassere, træde tilbage. Revumarchen foretages i Feltkolonner (jfr. Punkt 284) bag hverandre med 25 Skridts indbyrdes Afstand (jfr. Fig. 6).

Bataillonschefen trækker Sablen, for saa vidt den ikke er trukken, og averterer: »Til Revumarch!« hvorpaa Kompagniernes ikke geværbevæbnede Befalingsmænd eventuelt trækker Sablen, og Spillemændene begiver sig i Løb hen midt foran det Kompagni, der skal have Teten, i 20 Skridts Afstand fra forreste Geled; Adjutanten tager Plads foran Spillemændene. Derefter kommanderes:

Med Feltkolonner fremad tag Defileringsafstand!

hvorpaa 1' Kompagni straks sætter sig i March, og de øvrige følger efter i Nummerorden, saa snart de har den rette Afstand.

Fig 6. Bataillon formeret til Revumarch i Feltkolonner.

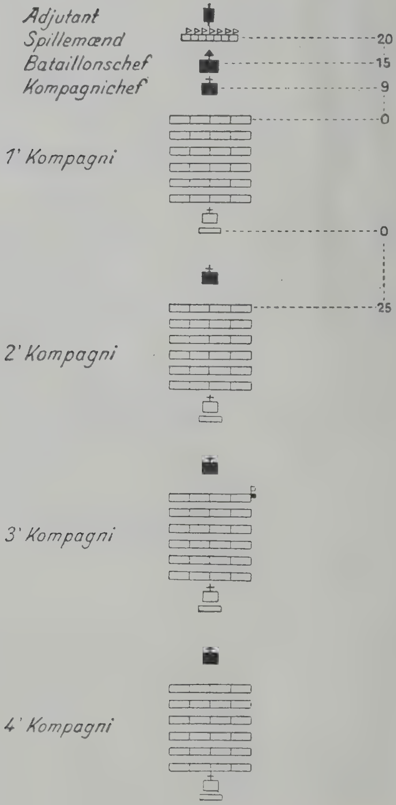
Adjutant
Spillemænd
Bataillonschef
Kompagnichef
20
15
9
0
1' Kompagni
0
25
2' Kompagni
3' Kompagni
4' Kompagni

292. Under Revumarchen er Bataillonschefen i Bataillonens Tete bag ved Spillemændene. Efterhaanden som Kompagnierne nærmer sig den inspicerende, kommanderer Cheferne: »Giv Agt! Se til højre!«, og, naar Honnøren skal ophøre: »Se lige ud!« Saa snart Bataillonschefen er kommen nogle Skridt forbi den inspicerende, rider han med sænket Værge hen til denne og holder ved den Side af ham, hvorhen Bataillonen marcherer; her forbliver han, indtil Bataillonen er kommen forbi.

293. Spillemændene begynder straks, naar Chefen for det første Kompagni kommanderer »March«, at blæse og vedbliver hermed, saa længe Forbimarchen varer. Spillemændene svinger, efter at være komne 20 Skridt forbi den inspicerende, til Siden og stiller sig lige over for samme; naar det sidste Kompagni er kommen forbi, sætter de sig i March, svinger og følger Bataillonen.

294. Skal Bataillonen foretage en Forbidefilering, sker denne i Marchkolonne. Bataillonschefen, Kompagnierne og Spillemændene forholder sig som anført i Punkterne 292 og 293.

Regimentet.

295. Regimentet opstilles i 1 Træfning i Bataillonskolonner eller Feltkolonnelinier; Bataillonerne i Nummerorden, og hver især formeret til Parade (jfr. Punkt 286). Mellemrummet mellem Bataillonerne er 20 Skridt, regnet fra højre Fløjbefalingsmand ved den ene Bataillon til venstre Fløjbefalingsmand ved den nærmest til højre staaende Bataillon.

Regimentschefen med dragen Sabel midt foran Regimentet i 30 Skridts Afstand fra forreste Geled; Regimentsmusikken formeret paa 4 à 5 Geledder — med Musikdirigenten paa højre Fløj af forreste Geled — 3 Skridt til højre for Adjutanten ved Fløjbataillonen til højre; Regimentsadjutanten og Ordonnansofficererne 3 Skridt til højre for Musikken; Regimentsstabens Ordonnanser, Hestepassere og Oppassere bag Regimentsmusikken i Højde med Bataillonernes tilsvarende Personale.

296. Ved Revu eller Inspicering indtræder, naar ikke anderledes befales, Regimentets Kaptajner til Raadighed samt Regimentsstabens Befalingsmænd o. l., der ikke er indtraadt, formeret paa 1 eller 2 Geledder efter Grad og Aldersorden, mellem Regimentsmusikken og Regimentsadjutanten (Ordonnansofficererne), der gør Plads til højre.

297. Naar den inspicerende nærmer sig Regimentet, lader Bataillonscheferne paa Regimentschefens Avertissement Geværet præsentere, Regimentsmusikken blæser, og Regimentschefen forbliver paa sin Plads med Front mod den inspicerende. Naar denne er kommen hen til Regimentschefen, afgiver sidstnævnte Melding til ham og ledsager ham langs Fronten (jfr. Punkt 279). Bataillonscheferne kommanderer, naar den inspicerende nærmer sig deres Bataillon: »Giv Agt! Se til højre! (venstre!)«; de forbliver foran Midten af deres Bataillloner og beholder Front mod samme. Naar Regimentets Front er passeret, giver Regimentschefen om fornødent Tegn til Musikkens Ophør, og Bataillonscheferne lader paa Regimentschefens Avertissement Geværet tage ved Fod.

298. Skal Regimentet foretage en Revumarch, lader Regimentschefen Kaptajnerne til Raadighed, Regimentsstabens Befalingsmænd o. l., der ikke er indtraadt, samt Regimentsstabens Ordonnanser, Oppassere og Hestepassere træde tilbage og giver de fornødne Avertissementer til Fremmarch, hvorpaa Tetebataillonen forholder sig som i Punkt 291 for den enkelte Bataillon foreskrevet. De øvrige Batailloner følger efter, saa snart de har 40 Skridts Afstand fra den nærmest foran værende.

299. Under Revumarchen er Regimentschefen, efterfulgt af Ordonnansofficererne, foran Tetebataillonens Adjutant, Regimentsmusikken foran Regimentschefen i 30 Skridts Afstand fra Tetebataillonens Spillemænd, Regimentsadjutanten foran Regimentsmusikken. Honnøren afgives kompagnivis som i Punkt 292 foreskrevet. Naar Regimentschefen er kommen nogle Skridt forbi den inspicerende, rider han med sænket Værge, fulgt af Ordonnansofficererne, hen til denne og holder ved den Side af ham, hvorhen Regimentet marcherer, indtil den sidste Bataillon er passeret.

300. Regimentsmusikken begynder at spille, naar det forreste Kompagni sætter sig i March, og vedbliver dermed, saalænge Forbimarchen varer; efter at være kommen 20 Skridt forbi den inspicerende, svinger den til Siden og stiller sig lige overfor samme; naar den sidste Bataillon er kommen forbi, sætter Regimentsmusikken sig i March, svinger og følger Regimentet.

Højere Troppeled.

301. Ved Revu, Parade og Inspicering af højere Troppeled forholdes i Lighed med, hvad der er foreskrevet i Punkterne 274—300 med de for de større Troppeled fornødne Ændringer, idet disse som Regel opstilles i 2 eller flere Træfninger.

Fanen.

302. Skal Bataillonen medføre Fanen, afhentes den af Adjutanten, Fanebæreren og 5 Mand. De to førstnævnte begiver sig ind i Bataillonschefens Kvarter for at bringe Fanen ud, hvorefter der afmarcheres til Bataillonens Samlingsplads med Kommandoet formeret paa 2 Geledder, Fanebæreren med den tilhyllede Fane i Midten af 1' Geled, og Adjutanten foran. Ankommen til Bataillonens højre Fløj, gør Kommandoet Holdt, Adjutanten lader Fanevagten træde tilbage, og Fanebæreren træder ind paa Fløjen i 1' Geled; Bataillonens yngste tilstedeværende Løjtnant (Faneofficeren) begiver sig, efter at have meldt sig til sin Kompagnichef, til Fanen og stiller sig til højre for Fanebæreren; denne aftager Hylstret.

303. Bataillonschefen lader Bataillonen formere til Parade, præsentere Gevær og se til højre, samt averterer:

Fanen til Midten!

hvorpaa Faneofficeren træder hen 1 Skridt foran Fanebæreren og kommanderer:

Fane... **March!**

Faneofficeren, efterfulgt af Fanebæreren, marcherer 9 Skridt frem, svinger derefter til venstre og marcherer langs Fronten. Spillemændene blæser paa Kommandoordet »March« Fanemarch (Honnørmarch), og de ikke geværbevæbnede Befalingsmænd, for hvem Saluteringsgreb er normeret, saluterer, naar Fanen kommer forbi dem. Naar Faneofficeren kommer ud for Midten af Bataillonen, svinger han atter til venstre. Ankommen til den for Fanen i Bataillonskolonne eller Feltkolonnelinie foreskrevne Plads gør Fanebæreren Holdt og omkring; Faneofficeren begiver sig bag om Bataillonens Front til sin Plads i Kompagniet. Spillet ophører paa Bataillonschefens Vink.

304. Paa tilsvarende Maade føres Fanen atter tilbage; Bataillonen formeres til Parade, og paa Bataillonschefens Avertissement:

Fanen til højre Fløj!

begiver Faneofficeren sig til Fanen og stiller sig 1 Skridt foran Fanebæreren; Geværet præsenteres, der ses til højre, Fanemarch (Honnørmarch) blæses, og Fanen føres til højre Fløj, hvornæst Faneofficeren begiver sig til sin Plads. Naar Kompagnierne formeres, paasættes Fanehylstret; det Mandskab, der skal danne Fanevagt, melder sig til Adjutanten, og Fanen bringes paa tilsvarende Maade som ved Afhentningen til Bataillonschefens Kvarter; her bringes Fanen ind, hvornæst Fanebæreren afmarcherer med Kommandoet.

305. Forbyder Forholdene, at Spillet røres, afgives Æresbevisninger for Fanen iøvrigt som foreskrevet.

306. Hvor Forholdene ved enkelte Lejligheder gør det ønskeligt, kan Fanen bringes tilbage til

Bataillonschefens Kvarter af et Kompagni. Paa Bataillonschefens Avertissement:

Fanen til n' Kompagni!

føres Fanen, efter at Geværet er præsenteret, paa lignende Maade, som i Punkt 304 angivet, hen paa højre Fløj af vedkommende Kompagni. Naar Kompagnierne formeres, begiver Spillemændene sig til Fanekompagniet, der afmarcherer først. Adjutanten foran; Spillet røres. Uden for Bataillonschefens Kvarter opmarcherer Kompagniet i Linie, Geværet præsenteres, Honnørmarch blæses, og Fanen føres ind af Kompagniets yngste Løjtnant, eventuelt af Adjutanten, hvorefter Kompagniet afmarcherer.

307. Fanens Bevogtning paahviler særlig det Kompagni, paa hvis Fløj den er indtraadt.

Tillæg

Tegn og Signaler.

A. Tegn.

Angaaende Tegnenes Anvendelse henvises til Punkt 11.

a. Hærens fælles Tegn.

Nr.	Tegnets Betydning.	Tegnet.
1.	Fremad! Tilbage! Til højre! Til venstre!	En af Hænderne svinges i en lodret Bue op over Hovedet og sænkes med strakt Arm i den Retning, i hvilken Bevægelsen skal foregaa.
2.	Forstærk Gangarten! Løb!	En af Armene stødes lodret i Vejret flere Gange. (Haanden knyttet).
3.	Langsommere Gangart!	En af Armene halvt bøjet, Overarmen vandret, Underarmen lodret.
4.	Hold til højre (venstre)!	Armen stødes flere Gange ud til højre (venstre).
5.	Holdt!	En af Armene lodret i Vejret.
6*)	Samling!	Begge Hænder føres langsomt fra Siderne og med strakte Arme sammen over Hovedet.

---

*) Gælder kun for Rytteriet, naar det er afsiddet. Er det til Hest, gives Tegnet for Samling ved at svinge en Arm rundt over Hovedet.

b. Fodfolkets Kommandotegn.

Nedennævnte Tegn, som kan gives af Kompagnichefen til Delingerne og af Delingsføreren til Grupperne, har følgende Betydning:

Nr.	Tegnets Betydning.	Tegnet.
7.	1ste Deling (1ste Gruppe)!	Højre Arm vandret ud til højre.
8.	2den Deling (2den Gruppe)!	Højre Arm skraat opad til højre.
9.	3die Deling (3die Gruppe)!	Venstre Arm skraat opad til venstre.
10.	4de Deling (4de Gruppe)!	Venstre Arm vandret ud til venstre.
11.	5te Gruppe!	Højre Arm bøjet saaledes, at højre Haand holdes bag Nakken, Albuen ud til Siden.
12.	6te Gruppe!	Venstre Arm bøjet saaledes, at venstre Haand holdes bag Nakken, Albuen ud til Siden.
13.	Delingsførerne til Kompagnichefen!	Begge Arme ud til Siden, Overarmen vandret, Underarmen lodret.

Nr.	Tegnets Betydning.	Tegnet.
14.	Forlæng højre Fløj!	Højre Arm strækkes gentagne Gange hurtigt efter hverandre ud til Siden.
15.	Forlæng venstre Fløj!	Venstre Arm strækkes gentagne Gange hurtigt efter hverandre ud til Siden.
16.	Forstærk Ildfronten!	Begge Arme strækkes gentagne Gange hurtigt efter hverandre ud til Siden.
17.	Spredning! Større Mellemrum!	Armene samles foran Brystet, føres i en Bue fremefter og strækkes ud til Siden (Svømmetag).
18.	Mindre Mellemrum!	Armene strækkes ud til Siden og samles i en Bue fremefter foran Brystet.
19.	Ammunition frem!	Den ene Haand svinges i en Kreds over Hovedet.
20.	Grav jer ned!	Spaden strækkes lodret i Vejret.

B. Signaler.

Angaaende Signalernes Anvendelse henvises til Punkt 12.

a. Kendings-Signaler.

1. Det hele.
2. 1ste Kompagni.
3. 2det Kompagni.
4. 3die Kompagni.
5. 4de Kompagni.

Fremdeles har hver Bataillon og hvert Regiment sit bestemte Kendings-Signal.

b. Udførelses-Signaler.

6. Giv Agt. Bruges for at henlede Førernes Opmærksomhed paa den kommanderende eller paa indtrædende Forhold.

   Givet til en Marchkolonne betegner det, at Marchfrihed skal indtræde, eller at den atter skal ophøre.
7. Fremad. Bevægelse i Retning mod Fjenden. Ved Jernbanetransporter betyder dette Signal »Stig ind« (jfr. Jernbanetransportreglement, Punkt 30).
8. Tilbage. Bevægelse i Retning bort fra Fjenden.
9. Hurtigt. Bevægelsen skal foregaa hurtigt.
10. Holdt. Bevægelsen skal standses.
11. Skyd. Anvendes kun ved Skydeøvelser og betegner for Skivernes Betjeningsmandskab, at Skydningen begynder.
12. Hold inde. Skydningen skal øjeblikkelig ophøre.

13. Gaa paa. Angreb med Bajonetten.
14. Samling. Overgang fra spredt til sluttet Orden. »Det hele«, »Samling« betyder, at Mødeopstilling skal indtages. Naar Mandskabet er traadt af, betyder Signalet »Det hele«, »Samling«, at der skal trædes an.
15. Rytteri. Opmærksomheden henledes paa truende eller angribende Rytteri.

c. Andre Signaler.

16. Det hele. Hurtigt. Samling. Generalmarch.
17. Honnør-March.
18. Honnør-Signal.
19. Retraite. (Tappenstreg.)
20. Reveille.
21. Brand-Signal.

THE LIBRARY OF THE
JAN 1 1 1944
UNIVERSITY OF ILLINOIS

Til Indheftning i
Eksercerreglement for Fodfolket.

JAN 7 1927

TILLÆG II.

Kompagniets Ammunitionsdeling (jfr. Punkt 208).

1. Ammunitionsdelingen inddeles i 6 Grupper og bestaar af:

▮ *Delingsfører*
ȯ *Næstkommanderende*
♀ *6 Gruppeførere*
(Underkorporaler) udrustet som Gruppeførere
○ *24 Patronbærere*
● *6 Hestetrækkere og*
▯ *6 Patronheste*

Til en Gruppe hører 1 Fører, 4 Patronbærere, 1 Hestetrækker og 1 Patronhest.

2. Delingen er direkte underlagt Kompagnichefen. Den udstykkes kun helt eller delvis, naar Fægtningssituationen gør det ønskeligt.

3. Formationerne er Linie, Marchkolonne og Enkeltkolonne jfr. Figurerne 1, 2 og 3.

Er Delingen indtraadt i Kompagniet, er dens

Plads, naar Kompagniet er paa Linie eller i Feltkolonne, bag Midten af Kompagniet, formeret paa Linie 4 Skridt bag Sygebærerne og Oppasserne.

Er Kompagniet i Marchkolonne, er Delingen bagest og i Marchkolonne. Føreren 2 Skridt bag Kompagniets Næstkommanderende.

Ved Delingen anvendes de samme Kommandoord som for Kompagniets almindelige Delinger.

Ved Overgang fra Marchkolonne til Linie skal der forinden være taget 6 Skridts Afstand mellem Grupperne eller være formeret Enkeltkolonne.

4. Hver Hest bærer 1 Ammunitionssadel og som Minimum 8 Timagasintasker, hvilket Antal efter Omstændighederne kan forhøjes til 10.

Hestene skal oplæres til lydigt at følge deres Trækkere paa Veje og i Terrainet, passere Terrainhindringer roligt og om muligt tillige at lægge sig ned og rejse sig.

5. Til hver Gruppe hører et Antal Patronposer.

Poserne anvendes til at transportere Rekylgeværammunition, eventuelt almindelig Geværammunition, frem til Kampgrupperne under Fægtning — og til Afhentning af Ammunition fra Patronvognene. Timagasintaskerne maa kun i Nødsfald anvendes paa denne Maade.

6. For Delingens Forhold under Kamp henvises til »Midlertidige Bestemmelser for Fodfolkets Ammunitionserstatning under Kamp« i Tillæg til »Midlertidig Vejledning i Fodfolkets Kampforhold«.

Ammunitionsdelingen.

Fig. 1. Linie.

Hestene med 3 x Mellemrum

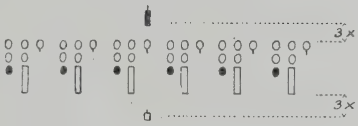

Fig. 2. Marchkolonne

Hestene med 3 x Mellemrum

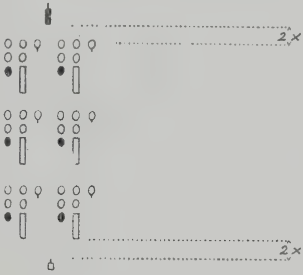

Fig 3. Enkeltkolonne

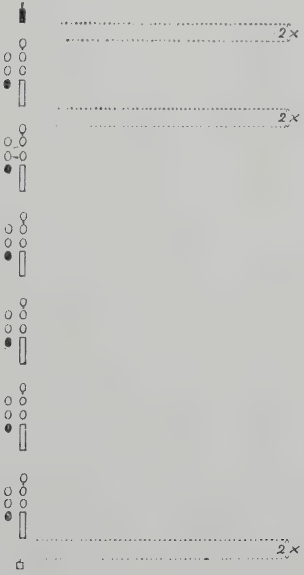

Tegnforklaring:

- ▮ *Føreren.*
- ⌂ *Næstkommanderende.*
- ♀ *Gruppeføreren*
- ○ *Patronbærer.*
- ● *Hestetrækker.*
- ▯ *Islandsk Hest.*

THE [illegible]
JAN 7 1927

Denmar ?

355.09489
D41ek

Rettelsesblade.

Udgivet af Krigsministeriet.

Denmark

1ste Rettelsesblad

til

title

„Ekserccerreglement for Fodfolket (ændret til Brug for Ingeniørregimentet).“

November 1923.

Ændringer:

Side 5, Punkt 13: Mellem 1ste og 2det Stykke indskydes:

a. Hærens fælles Tegn.

Nr.	Tegnets Betydning.	Tegnet.
1.	Fremad! Tilbage! Til højre! Til venstre!	En af Hænderne svinges i en lodret Bue op over Hovedet og sænkes med strakt Arm i den Retning i hvilken Bevægelsen skal foregaa.
2.	Forstærk Gangarten! Løb!	En af Armene stødes lodret i Vejret flere Gange. (Haanden knyttet).
3.	Langsommere Gangart!	En af Armene halvt bøjet, Overarmen vandret, Underarmen lodret.
4.	Hold til højre (venstre).	Armen stødes flere Gange ud til højre (venstre).
5.	Holdt!	En af Armene lodret i Vejret.
6*)	Samling!	Begge Hænder føres langsomt fra Siderne og med strakte Arme sammen over Hovedet.

*) Gælder kun for Rytteriet, naar det er afsiddet. Er det til Hest, gives Tegnet for Samling ved at svinge en Arm rundt over Hovedet.

Rettelsesblade.

Udgivet af Krigsministeriet.

Denmark

2. Rettelsesblad

til

„Eksercerreglement for Fodfolket“, 1923.

April 1925.

1. I »Eksercerreglement for Fodfolket«, 1923, er der siden Udsendelsen af 1. Rettelsesblad sket følgende Ændringer:

Punkt 103. Side 54, Linie 10 f. o.: »Tasker« rettes til »Magasiner«.

Punkt 174. Linie 1 f. n.: »85« rettes til »75«.

Punkt 267. b.: »Feltkolonnelinie til højre (venstre)« rettes til »Feltkolonnelinie til venstre (højre)«.

Punkt 303. Linie 9 f. o.: »9« rettes til »11«.

2. Ændringer.

Side VI. Linie 7 f. n.: »gøre færdig« udgaar og erstattes med »afsikre«.

Punkt 14. Linie 2 f. o.: »ikke geværbevæbnede« rettes til »sabelbevæbnede«.

Punkt 15. Linie 5—4 f. n.: »(kort Gevær 1889)« udgaar.

Punkt 46. Linie 3—4 f. o.: »tæt forbi Kroppen op i en Stilling« udgaar og erstattes med:

> op i en lodret Stilling midt foran Kroppen med Haandbøjlen til venstre, og venstre Haand fatter Geværet tæt ovenfor Magasinet. Højre Haand omfatter derefter Kolbehalsen og fører Geværet hen til venstre Side

Punkt 46. Linie 10 f. o.: Efter »Siden« tilføjes: »(jfr. Punkt 40, 1. Stykke.)«.

Punkt 50. Til 1. Stykke tilføjes:

> Karabinbevæbnede, der bærer Karabinen overhængt, hilser som i Punkt 36 angivet.

Punkt 61. Til næstsidste Stykke tilføjes: »Karabinbevæbnede hænger deres Gevær over.«.

Punkt 61. Linie 4 f. n.: »Afsikring sker saaledes:« udgaar og erstattes med »Kommando: Afsikring!«.

Punkt 64. Linie 1 f. o.: »Afladningen foregaar i Rørstillingen.« ændres til:

> Afladningen foregaar fra Rørstillingen, idet dog højre Fod under Afladningen sættes ½ Skridt bagud til højre.

Punkt 64. Til Punktet tilføjes: »Karabinbevæbnede hænger deres Gevær over.«

Punkt 68. Sidste Stykke udgaar.

Punkt 73. a. Til 1. Stykke tilføjes:

> Rekylgeværskytten hilser, naar han bærer Rekylgeværet overhængt, som angivet i Punkt 36.

Punkt 76. Efter Punktet tilføjes:

> Anm. Skal Geværet ved Øvelsesskydning lades til enkeltvise Skud, foregaar dette enten som ovenfor beskrevet, idet Magasinet da kun maa indeholde 1 Patron, eller ved at der lægges 1 Patron i Magasintuden og udføres et Ladegreb.

Punkt 77. I Overskriften udgaar: »at gøre færdig« og erstattes med »afsikre«.

Punkt 77. Linie 3 f. n.: »Færdig!« udgaar og erstattes med »Afsikring!«.

Punkt 81 udgaar.

Punkt 82. Linie 1—2 f. o. udgaar og erstattes med: »Kommando:«.

Punkt 82. Side 36. Linie 6—5 f. n.: »Langfingeren bag ved Omstillerens Greb, der trykkes frem,« udgaar og erstattes med: »Pegefingeren foran Aftrækkeren«.

Punkt 82. Side 37. Linie 1 f. o.: »,« rettes til ».«. Resten af dette Stykke udgaar og erstattes med:

Er Magasinet skudt tomt, aftager Skytten (Hjælperen) det med venstre (højre) Haand ved med Balden af Haanden at trykke Magasinholderens Greb fremad, gribe om Magasinet med fuld Haand, bøje det lidt forover og føre det skraat ud til venstre (for ikke at beskadige Overrør og Magasin). Et nyt Magasin sættes paa, Skytten udfører et Ladegreb, og Skydningen fortsættes, indtil Maalet forsvinder, eller der kommanderes „Hold inde“ (gives Signal med Signalfløjten).

Punkt 82. Side 37. Linie 6 f. o.: Efter »Aftrækkeren« tilføjes: »og indtager Færdigstillingen«.

Punkt 82. Side 37. Linie 9—13 f. o. udgaar.

Punkt 131 udgaar.

Punkt 136. Linie 9 f. o.: »Hjælperen hænger sit Gevær over« rettes til »Karabinbevæbnede hænger deres Gevær over«.

Punkt 141. Til Punktet tilføjes: »Karabinbevæbnede hænger deres Gevær over.«

Punkt 146. Linie 1 f. o.: »,« udgaar og erstattes med »og«.

Punkt 146. Linie 1—2 f. o.: »og Bagom—Opmarch« udgaar.

Punkt 148. Side 76. Linie 3 f. o.: »og med Gevær i højre Haand« udgaar.

Punkt 168. Linie 2 f. n.: »2« rettes til »flere«.

Punkt 176. Side 87. Linie 1—10 f. o. udgaar og erstattes med:

I 1. Linie de tre forreste Grupper: 2. Gruppe til højre,
3. — - venstre,
I 2. Linie Resten af Grupperne: 5. — - højre,
6. — - venstre.

Mellemrum 30 m. Afstand 75 m tages fra 2. Linie.

Punkt 208. Linie 6 f. o.: »Løjtnant« rettes til »Befalingsmand«.
Linie 7 f. o.: »de øvrige« udgaar.
Linie 13 f. o.: »Løjtnant« rettes til »Befalingsmand«.

Punkt 208. I Fodnote *) Linie 3 f. o.: »4« rettes til »6« og efter »Ordonnanser« indskydes: »(hvoraf 2 er bestemt for Næstkommanderende)«.

Punkt 208. Side 102. Linie 3 f. o.: »8« rettes til »10«.

Punkt 210. Linie 3 f. o.: »ikke geværbevæbnede« rettes til »sabelbevæbnede«.

Punkt 279. Som 2. Stykke tilføjes:

Næstkommanderende og Delingsførere, der ikke er sabelbevæbnede, hilser ved at føre højre Haand op til Hovedbedækningen (jfr. Ceremonielreglementet § 11, 2. Stykke)“.

Punkt 284. Som 2. Stykke tilføjes:

> Næstkommanderende og Delingsførere, der ikke er sabelbevæbnede, hilser ved at føre højre Haand op til Hovedbedækningen, efterhaanden som de kommer forbi den, for hvem Honnøren afgives. Flere foran en Underafdeling marcherende Befalingsmænd hilser paa een Gang (jfr. Punkt 107, 1. og 2. Stykke)."

Punkt 286. Linie 4—5 f. o.: »ikke geværbevæbnede« rettes til »sabelbevæbnede«.

Punkt 291. Linie 10—11 f. o.: »ikke geværbevæbnede» rettes til »sabelbevæbnede«.

Punkt 303. Side 139. Linie 3 f. o.: »ikke geværbevæbnede« rettes til »sabelbevæbnede«.

Lithomount
Pamphlet
Binder
Gaylord Bros. Inc.
Makers
Syracuse, N. Y.
PAT JAN. 21, 1908

3 0112 098433276